



# Lyngen kommune

## Møteinnkalling

---

<b>Utvalg:</b>	<b>Lyngen formannskap</b>
<b>Møtested:</b>	Møterommet på Eidebakken skole, Lyngseidet
<b>Dato:</b>	07.12.2017
<b>Tidspunkt:</b>	Umiddelbart etter at møte i klagenemnda er avslutta

---

Medlemmene innkalles med dette til møtet.

Medlemmer som måtte ha gyldig forfall og/eller mulig inhabilitet, må muntlig melde fra om dette snarest, slik at varamedlem kan bli innkalt. De varamedlemmene som får tilsendt innkallingen, møter altså bare dersom de får særskilt innkalling. Egenmeldingsskjema finnes på vår hjemmeside [www.lyngen.kommune.no](http://www.lyngen.kommune.no) under politikk/sakspapirer.

De sakene som ikke er unntatt offentlighet er i tida fram til møtet utlagt med alle dokumenter til alminnelig ettersyn på Servicekontoret, kommunehuset.

De medlemmene og eventuelle innkalte varamedlemmer som skal delta i behandlingen av saker som er unntatt offentlighet, kan få nærmere innsyn i disse (dersom de ikke følger denne innkallingen) ved henvendelse til Servicekontoret.

Lyngen kommune, den 30.11.17

Dan-Håvard Johnsen  
Ordfører

Inger-Helene B. Isaksen  
utvalgssekretær

VEDLEGG:  
Saksutredningene

Kopi av innkallingen vedlagt saksutredningene sendes til orientering til:

1. og 2. vararepresentant for hver liste  
Rådmannen  
Økonomisjefen  
Næringsjefen  
Sektorleder teknisk drift  
Oppvekstsjefen  
Helse- og omsorgssjefen

Sendes på e-mail til:

Kontrollutvalget (epost)  
Råd for folkehelse v/Harald Haugen (Ikke saker unntatt offentlighet).  
Fagforbundet htv, 9060 Lyngseidet (Ikke saker unntatt offentlighet)  
Utdanningsforbundet htv, 9060 Lyngseidet (Ikke saker unntatt offentlighet)

Pressen - legges ut på internett:

Bladet Nordlys, postboks 2515, 9272 Tromsø. (Ikke saker unntatt offentlighet.)  
Framtid i Nord, postboks 102, 9069 Lyngseidet. (Ikke saker unntatt offentlighet.)  
NRK Troms, 9291 Tromsø. (Ikke saker unntatt offentlighet.)  
Biblioteket for utlegging til alminnelig innsyn. (Ikke saker unntatt offentlighet.)

Kopi av innkallingen uten vedlegg:

KomRev Nord (epost) (kun kommunestyre og formannskapet)  
Kommunekassereren

**NB ! De som mottar kopi av innkallingen (evt. m/vedlegg) møter kun etter eget ønske dersom de ikke blir innkalt særskilt.** Evt. talerett er i hht. formannskapet/utvalgets arbeidsreglement (pkt. A, § 4).

## Saksliste

Utv.saksnr	Sakstittel	U.Off	Arkivsaksnr
PS 138/17	Delegerte saker		
DS 156/17	98/26 - Søknad om tillatelse til tiltak - landbase oppdrettsanlegg - Lerøy Aurora AS		2017/867
DS 157/17	Søknad deling av bruksenhetene 117/49 og 116/1 og 13		2017/637
DS 158/17	Svar på søknad om deling av grunneiendom - 98/1 - Kjell Magne Stenhaug		2016/1036
DS 159/17	107/ 71 Søknad om utslipp av sanitært avløpsvann		2017/719
DS 160/17	107/1 - søknad om deling av grunneiendom - Bjarne Leonhardsen		2017/719
DS 161/17	84/46 - Tillatelse til tiltak - endring bolig - Anne Karin Bergstad		2017/918
DS 162/17	108/190 og 108/92 - Søknad om tillatelse til tiltak - Veg Parkeringsplass - nytt anlegg/konstruksjon - Rivning av hele bygg - Lyngen kommune - Sandneset		2017/911
DS 163/17	112/331: Erklærte ansvarsretter i forbindelse med byggetillatelse gitt 18.09.2017 er trukket tilbake.		2017/595
DS 164/17	Innvilget søknad om ambulerende skjenkebevilling 24.11.2017 - Aurora Spirit AS		2017/935
PS 139/17	Budsjettendringer årsbudsjett 2017		2016/538
PS 140/17	Invitasjon til deltakelse i partssamarbeid om digital kompetanse i kommunene		2017/976
PS 141/17	Strategisk reiselivsplan - merknadsbehandling		2017/41
PS 142/17	Kommunedelplan for idrettsanlegg, fysisk aktivitet, kulturhus, friluftsliv og kulturminner 2017-2024-merknadsbehandling		2017/212
PS 143/17	Søknad om tilskudd til tråkkemaskin, Lyngsalpan scooterforening		2017/61
PS 144/17	Evalueringsrapport av helårsåpen SFO		2015/1502
PS 145/17	Opprettelse av avlastningstilbud for funksjonshemmede barn		2015/1281
PS 146/17	Innføring av 4. måltid (lunsj) ved Lyngstunet helse- og omsorgssenter		2015/1732
PS 147/17	Kommunal overtakelse av kjøpte tjenester - opprettelse av eget tilbud på natt.	X	2015/1116
PS 148/17	Endring av avtale med utbygger om leie av		2016/1114

	boenheter til bruk for vanskeligstilte	
PS 149/17	95/5: Søknad om dispensasjon til fradeling av boligeiendom med tilhørende nausttomt i LNF område.	2017/871
PS 150/17	Overdragelse av kommunens boligmasse til LSS	2016/1119
PS 151/17	Vedrørende retningslinjer for tildeling av tilskudd til boligetablerere i Lyngen	2016/79

**PS 138/17 Delegerte saker**

**DS 156/17 98/26 - Søknad om tillatelse til tiltak - landbase oppdrettsanlegg - Lerøy Aurora AS**

**DS 157/17 Søknad deling av bruksenhetene 117/49 og 116/1 og 13**

**DS 158/17 Svar på søknad om deling av grunneiendom - 98/1 - Kjell Magne Stenhaug**

**DS 159/17 107/ 71 Søknad om utslipp av sanitært avløpsvann**

**DS 160/17 107/1 - søknad om deling av grunneiendom - Bjarne Leonhardsen**

**DS 161/17 84/46 - Tillatelse til tiltak - endring bolig - Anne Karin Bergstad**

**DS 162/17 108/190 og 108/92 - Søknad om tillatelse til tiltak - Veg Parkeringsplass - nytt anlegg/konstruksjon - Rivning av hele bygg - Lyngen kommune - Sandneset**

**DS 163/17 112/331: Erklærte ansvarsretter i forbindelse med byggetillatelse gitt 18.09.2017 er trukket tilbake.**

**DS 164/17 Innvilget søknad om ambulerende skjenkebevilling 24.11.2017 - Aurora Spirit AS**



## Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
139/17	Lyngen formannskap	07.12.2017
	Lyngen kommunestyre	

### **Budsjettendringer årsbudsjett 2017**

#### **Henvisning til lovverk:**

Kommuneloven § 47 Årsbudsjettets bindende virkning – nr. 2 og 3.

#### **Rådmannens innstilling**

1. Kommunestyret vedtar følgende endringer i driftsbudsjett 2017:

		Budsjett- endringer
	<b>Tall i 1.000 kroner</b>	
<b>Ramme: 3 Oppvekst og kultur</b>		
2101	GRUNNSKOLEN - FELLES	485
2117	VOKSEOPPLÆRINGA	
17001	Refusjon fra staten	-800
<b>Ramme: 5 Plan, teknikk og næring</b>		
Prosjekt:	50517 OMRÅDEPLAN LYNGSEIDET	
12306	Prosjektering, byggeledelse, mv.	475
19401	Bruk av disposisjonsfond	-475
4405	PLAN	
Tjeneste	3251 TILRETTELEGGING OG BISTAND FOR NÆRINGSLIVET	
14901	Reserverte bev./avsetninger	-500
15401	Avsetninger til disposisjonsfond	500
4407	NÆRING	
Tjeneste	3251 TILRETTELEGGING OG BISTAND FOR NÆRINGSLIVET	
14901	Reserverte bev./avsetninger	-300
19401	Bruk av disposisjonsfond	300
Tjeneste	3255 KOMMUNALT NÆRINGSFOND	
14701	Overføring til andre	-366
15401	Avsetninger til disposisjonsfond	366
4412	FORVALTNING TEKNISKE TJENESTER	
Tjeneste	3150 BOLIGBYGGING OG FYSISKE BOMILJØTILTAK	
14701	Overføring til andre	-600
15401	Avsetninger til disposisjonsfond	600
4810	FEIING OG BRANNBEREDSKAP	
Tjeneste	3391 BRANN OG REDNING	
13501	Kjøp fra andre kommuner	315
<b>Ramme: 7 Budsjettskjema 1A</b>		
9000	FRIE INNTEKTER, RENTER OG AVDRAG, AVSETNINGER	
Tjeneste	8501 GENERELT STATSTILSKUDD VEDRØRENDE FLYKTN	
18101	Andre statlige overføringer	-250
Tjeneste	8800 DISPOSISJONSFOND	
15401	Avsetninger til disposisjonsfond	
	Økt integreringstilskudd	250

2. Kommunestyret vedtar overføring av ubrukte investeringer fra 2017 til 2018 med tilhørende budsjettendringer i hht. saksframlegget.
3. Kommunestyret vedtar endringer i investeringsbudsjett som bare vedrører 2017 i hht. saksframlegget.
4. Kommunestyret vedtar endringer i mva. og mva-kompensasjon vedrørende investeringer i 2017 i hht. saksframlegget.

## **Saksopplysninger**

### **Generelle opplysninger om saken**

I følge kommunelovens § 47 nr. 2 skal administrasjonssjefen gi melding til kommunestyret hvis det skjer endringer i løpet av budsjettåret som kan få betydning for de inntekter og utgifter som årsbudsjettet bygger på. § 47 nr. 3 gir kommunestyret pålegg om å foreta nødvendige endringer hvis det får melding etter nr. 2. Endringer i årsbudsjettet må vedtas før årsskiftet.

I denne saken behandles følgende:

- Endrede forutsetninger i driftsbudsjettet
- Endring i avsetning og bruk av disposisjonsfond
- Avsetning av særskilte ubrukte bevilgninger i driftsbudsjettet
- Justering av investeringsbudsjettet med overføring av ubrukte bevilgninger til 2018.
- Mva. i investeringsregnskapet som både er utgifts- og inntektsført, men ikke budsjettert.

### **Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak**

Det vises til vedtak om årsbudsjett/økonomiplan 2017-2020 og tilhørende vedtak om endringer i årsbudsjett 2017.

### **Økonomiske konsekvenser**

De foreslåtte endringene i årsbudsjettet vil ikke påvirke årsresultatet i annen grad enn avsetning til disposisjonsfond i 2017, som vil bli styrket med 2,291 mill. i forhold til tidligere budsjettvedtak. Men de fleste av disse midlene stort sett vil bli å måtte ta inn igjen i 2018 da dette er flytting av budsjettmidler fra 2017 til 2018.

### **Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser**

Ingen.

### **Miljøkonsekvenser**

Ingen.

### **Folkehelse/friluftsliv**

Ingen.

## **Vurdering av alternativer og konsekvenser**

### *Driftsbudsjettet*

#### Ramme 3 Oppvekst og kultur

Voksenopplæringa har beregnet merinntekter fra staten på 0,8 mill. som følge av økt aktivitet i 2017. Det kan være mulig at det blir mindreforbruk også på utgiftene i 2017, men dette er litt usikkert.

Sektoren har mottatt betydelige fakturaer fra Tromsø kommune vedrørende grunnskoleelever som har Lyngen som hjemstedskommune. Dette er ikke budsjettert og det foreslås derfor at noe av merinntektene tilføres sektoren.

#### Ramme 5 Plan, teknikk og næring

Utgifter til områdeplan for Lyngseidet har hittil vært postert i investeringsregnskapet. Dette er en driftsutgift og det er derfor opprettet et driftsprosjekt vedrørende dette. Foreslås at dette finansieres med bruk av disposisjonsfond.

Kommunestyret vil sannsynligvis måtte bevilge driftsmidler til dette også i 2018, da områdeplanen med tilhørende konsekvensutredninger ikke er ferdige ennå.



Avsatte midler til kjøp av landbrukseiendom blir ikke brukt i 2017 og foreslås avsatt til 2018.

Det ble avsatt 0,3 mill. til merkevarepatent i årsbudsjettet som skulle finansieres med bruk av disposisjonsfond. Ingen utgifter vedrørende dette er forventet i 2017 og budsjettet foreslås tilbakeført.

Kommunalt næringsfond ble i årsbudsjettet tilført 0,7 mill. Det er forventet et mindreforbruk på kr 366.000 som foreslås avsatt til kommunalt næringsfond i 2017 for senere bruk.

Ubrukt bevilgning vedrørende tilskudd til boligbygging utgjør, ut i følge de opplysninger en har pt., kr 600.000. Dette foreslås avsatt til disposisjonsfond for senere bruk i hht. innvilgede tilsagn.

Brann og redning har et merforbruk i 2017 på anslagsvis 0,4 mill. Tidligere års utgifter på i alt kr 315.000 vedrørende 110-sentralen og oppgjør av memoriakonto (fellesutgifter mellom kommunene) foreslås dekket. Øvrig merforbruk må sektoren selv finne dekning for.

#### Ramme 7 Budsjettskjema 1A

Integreringstilskudd vedrørende bosetning utgjør en merinntekt på kr 250.000 som foreslås avsatt til disposisjonsfond.

Budsjettendringene vedrørende dette vil framgå av innstillingen.

#### *Investeringsbudsjettet*

##### Overføring investeringsmidler fra 2017 til 2018

Også i 2017 er det betydelige investeringsmidler avsatt i årsbudsjettet som ikke er brukt fordi prosjektene ikke er ferdige. Dette avsettes i 2017 og rebudsjetteres i 2018. I 2017 er dette beregnede/anslåtte beløp, mens rebudsjetteringen i 2018 vil ta utgangspunkt regnskapet for 2017. Beløpene som rebudsjetteres i 2018 vil derfor kunne avvike betydelig.

Følgende investeringer med tilhørende finansiering foreslås overført til 2018:

Prosjekt	Tall i 1.000 kroner	Overførte beløp
14106	INFRASTRUKTUR REISELIV	150
17005	EIDEBAKKEN SKOLE - OPPGRADERING I HHT. PÅLEGG	350
14126	VEILYS - ARMATURER, MV.	969
14129	OPPGRADERING KOMMUNALE VEIER	500
15710	AVLØPSSEKTOREN - OPPGRADERING	2.243
15711	VANNLEDNINGSNETT - OPPGRADERING	8.000
16018	GJENOPPBYGGING ETTERVERNBOLIGER SOLHOV	330
14139	RÅDHUS	94
15010	LYNGSEIDET SENTRUM - FYSISKE TILTAK	5.024
15022	STEDSUTVIKLING - ELVEPARKEN	2.456
37001	Refusjon fra staten	-300
37701	Refusjon fra andre (private)	-100
15028	LYNGENLØFTET - UTSTYR TIL ARRANGEMENT	1.117
15030	KONSEPT EL-SYKKEL	62
16010	VELFERDSTEKNOLOGI	1.432
14111	DIGITALT PLANREGISTER	744
14121	EIDEBAKKEN - KULTURSKOLE OG VO	3.600
16002	PARKERING OG OFFENTLIGE TOALETT	1.205
16008	LYNGENHALLEN - KUNSTGRESS	500
16011	LYNGENHALLEN - KLATREVEGG	2.000
37001	Refusjon fra staten	750
16017	EIDEBAKKEN SVØMMEHALL - RENOVERING	7.145
17004	LYNGSTUNET - NYE HEISER	1.000
17008	RIVING STIGENVEIEN 2 (UNGDOMSKLUBBEN)	750
39401	Bruk av disposisjonsfond	-750
47022	INNEREIDET BOLIGFELT	142
14117	LENANGEN B/U-SKOLE - OMBYGGING	49.040
37001	Refusjon fra staten	-7.625
14127	HELIKOPTERLANDINGSPLASS	700
15015	FURUFLATEN INDUSTRIOMRÅDE - SØR	19.100
15018	KAI SANDNESET, NORD-LENANGEN	13.750
16022	TYTTEBÆRVIKA KULVERT OG KAI	900
49999	FELLES FINANSIERING INVESTERINGER	
39101	Bruk av lånemidler	-115.278

Budsjettendringene vil bli med motsatt fortegn.

Budsjettendringer investeringer som bare vedrører 2017

Prosjekt	Tall i 1.000 kroner	Vedtatt budsjet	Budsj. endr.	
15001	EIDEBAKKEN - TILRETTELEGGING FUNKSJONSH	450	-150	Prosjektet avsluttes i 2017. Besparelse
16018	GJENOPPBYGGING ETTERVERN BOLIGER SOLHC	1.650	7.000	Refunderbare utgifter ved gjenoppbygging
37704	Forsikringsoppgjør		-7.000	Refusjon KLP
17006	BUSS LYGSTUNET/FRIVILLIGSENTRALEN	300	20	Feil k-sak 51/17
42410	KUNSTGRESS LYGSTUVA	0	193	Feilposterings 2016 og lavspentkabel. Ikke budsjettert.
15010	LYNGSEIDET SENTRUM - FYSISKE TILTAK	7.262	-180	Prosjekt 15023 Delprosjekt Parkveien
15010	LYNGSEIDET SENTRUM - FYSISKE TILTAK		-100	Prosjekt 15031 Lyngeløftet - nettportal
15022	STEDSUTVIKLING - ELVEPARKEN	3.307		
37701	Refusjon fra andre (private)		-64	Refusjon bålpass
37701	Refusjon fra andre (private)		-400	Tilskudd Gjensidige-stiftelsen
15023	STEDSUTVIKLING - DELPROSJEKT PARKVEIEN	290	180	Fjerning av lysstolper, flytting fiber
37001	Refusjon fra staten	-370	370	Tilskudd Miljødirektoratet flyttes til prosjekt el-syssel
15030	KONSEPT EL-SYKKE	600		
37001	Refusjon fra staten	-180	-370	Tilskudd Miljødirektoratet.
15031	LYNGELØFTET - NETTPORTAL		100	Etablering - kjøp av konsulent tjenester
16020	RØD TOPPEN BARNEHAGE - SALG			
36701	Salg av tomter, bygginger, mv.		-1.120	I hht. kontrakt
32702	Andre tjenester		120	Utgifter til eiendomsmegler
35481	Avsetninger til ubundne investeringsfond		1.100	Netto salgssum avsettes til årsbudsjett 2018
13104	LYNGEN SYKEHJEM - SALG	0	17	Juridisk bistand i forbindelse med salg.
13019	ØRA INDUSTRIOMRÅDE - UTVIDELSE	1.500	-800	Besparelse årsbudsjett 2017
49999	FELLES FINANSIERING INVESTERINGER			
39101	BRUK AV LÅNEMIDLER	-165.309	1.084	Netto virkning bruk av lånemidler

Tabellen ovenfor viser investeringsutgifter og finansiering i 2017 som har endrede forutsetninger i forhold til tidligere vedtak. Årsaken til endringene er kort forklart i tabellen.

#### Mva. og mva.-kompensasjon vedrørende investeringer i 2017

Investeringsprosjektene er i utgangspunktet budsjettert eks. mva. Merverdiavgiften er enten ikke, delvis eller helt kompensasjonsberettiget. Da det kun er kommunestyret som kan gjøre endringer i brutto utgifter eller inntekter i investeringsbudsjettet, må endringer som følge av dette vedtas av kommunestyret selv.

Nedenfor følger en oversikt over prosjekter hvor mva. og mva-kompensasjon er utgifts- og inntektsført, med tillegg av beregnet påløpt i 2017, som foreslås vedtatt:

Tall i 1.000 kroner	Budsjett- endringer
Prosjekt: 13019 ØRA INDUSTRIOMRÅDE - UTVIDELSE	
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON	120
37291 KOMPENSASJON FOR MERVERDI AVGIFT	-120
Prosjekt: 14101 EIDEBAKKEN KIRKEGÅRD - UTVIDELSE	
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON	718
37291 KOMPENSASJON FOR MERVERDI AVGIFT	-718
Prosjekt: 14102 LENANGSØYRA KIRKEGÅRD - UTVIDELSE	
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON	416
37291 KOMPENSASJON FOR MERVERDI AVGIFT	-416
Prosjekt: 14103 PERSONALHUS NORD-LENANGEN KIRKEGÅRD	
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON	5
37291 KOMPENSASJON FOR MERVERDI AVGIFT	-5
Prosjekt: 14115 EPHORTE - OPPGRADERING	
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON	2
37291 KOMPENSASJON FOR MERVERDI AVGIFT	-2

Prosjekt: 14117 LENANGEN B/U-SKOLE - OMBYGGING		
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON		3.600
37291 KOMPENSASJON FOR MERVERDI AVGIFT		-3.600
Prosjekt: 14118 BALLBINGE EIDEBAKKEN SKOLE		
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON		-23
37291 KOMPENSASJON FOR MERVERDI AVGIFT		23
Prosjekt: 14121 EIDEBAKKEN - KULTURSKOLE OG VO		
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON		217
37291 KOMPENSASJON FOR MERVERDI AVGIFT		-217
Prosjekt: 14129 OPPGRADERING KOMMUNALE VEIER		
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON		196
37291 KOMPENSASJON FOR MERVERDI AVGIFT		-196
Prosjekt: 14139 RÅDHUS		
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON		58
37291 KOMPENSASJON FOR MERVERDI AVGIFT		-58
15001 EIDEBAKKEN - TILRETTELEGGING		
Prosjekt: FUNKSJONSHEMMEDE		
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON		36
37291 KOMPENSASJON FOR MERVERDI AVGIFT		-36
Prosjekt: 15008 SOLHOV BO- OG AKT. - VARMEPUMPE		
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON		13
37291 KOMPENSASJON FOR MERVERDI AVGIFT		-13
Prosjekt: 15015 FURUFLATEN INDUSTRIOMRÅDE - SØR		
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON		130
37291 KOMPENSASJON FOR MERVERDI AVGIFT		-130
Prosjekt: 15018 KAI SANDNESET, NORD-LENANGEN		
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON		160
37291 KOMPENSASJON FOR MERVERDI AVGIFT		-160
Prosjekt: 15022 STEDSUTVIKLING - ELVEPARKEN		
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON		200
37291 KOMPENSASJON FOR MERVERDI AVGIFT		-200
Prosjekt: 15023 STEDSUTVIKLING - DELPROSJEKT PARKVEIEN		
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON		100
37291 KOMPENSASJON FOR MERVERDI AVGIFT		-100
Prosjekt: 15028 LYNGENLØFTET - UTSTYR TIL ARRANGEMENT		
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON		92
37291 KOMPENSASJON FOR MERVERDI AVGIFT		-92
Prosjekt: 15029 LYNGENLØFTET - PROSJEKLEDELSE		
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON		119
37291 KOMPENSASJON FOR MERVERDI AVGIFT		-119
Prosjekt: 15031 LYNGENLØFTET NETTPORTAL		
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON		25
37291 KOMPENSASJON FOR MERVERDI AVGIFT		-25
Prosjekt: 16002 PARKERING OG OFFENTLIGE TOALETT		
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON		15
37291 KOMPENSASJON FOR MERVERDI AVGIFT		-15
Prosjekt: 16008 LYNGENHALLEN - KUNSTGRESS		
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON		347

37291	KOMPENSASJON FOR MERVERDIavgIFT	-347
Prosjekt: 16017 EIDEBAKKEN SVØMMEHALL - RENOVERING		
34291	MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON	2.800
37291	KOMPENSASJON FOR MERVERDIavgIFT	-2.800
Prosjekt: 16018 GJENOPPBYGGING ETTERVERNBOlIGER SOLHOV		
34291	MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON	1.205
37291	KOMPENSASJON FOR MERVERDIavgIFT	-1.205
Prosjekt: 16026 LYNGSTUNET ANTENNEANLEGG		
34291	MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON	1
37291	KOMPENSASJON FOR MERVERDIavgIFT	-1
Prosjekt: 17003 ELEV- OG ANSATTE PC		
34291	MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON	87
37291	KOMPENSASJON FOR MERVERDIavgIFT	-87
Prosjekt: 17007 HAGETRAKTOR/KLIPP/SNØFRES/KOSTING		
34291	MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON	68
37291	KOMPENSASJON FOR MERVERDIavgIFT	-68
Prosjekt: 42410 KUNSTGRESS LYNGSTUVA		
34291	MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON	25
37291	KOMPENSASJON FOR MERVERDIavgIFT	-25

Budsjettendringene får ingen virkning på netto investeringsbudsjett, så dette er kun endringer for å unngå store budsjettavvik på bruttobudsjettet.



## Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
140/17	Lyngen formannskap	07.12.2017
	Lyngen kommunestyre	

### **Invitasjon til deltakelse i partssamarbeid om digital kompetanse i kommunene**

#### **Henvisning til lovverk:**

Vedlegg

- 1 Invitasjon til deltakelse i prosjektet samarbeid for digit(568828)(1)

#### **Rådmannens innstilling**

1. Lyngen formannskap godkjenner at Lyngen kommune søker om deltakelse i prosjektet Digital kompetanse i kommunene
  - a. Formannskapet velger et medlem til deltakelse i prosjektet
  - b. Rådmannen velger ytterligere fire deltakere – tre ansatte og en hovedtillitsvalgt
2. Lyngen kommunestyre tar saken til orientering

#### **Saksopplysninger**

##### **Generelle opplysninger om saken**

Alle kommuner er invitert til deltakelse i partssamarbeid om digital kompetanse i kommunene. Prosjektet skal gi innsikt og forståelse for hva det betyr at «framtiden er digital». Hvilke nye muligheter det gir for å utvikle framtidsrettet og bærekraftige tjenester, og hvilke nye kompetanser og ferdigheter kommunens medarbeidere og ledere må tilegne seg i det nye arbeidslivet. Prosjektet er samlingsbasert i tillegg til at det må opprettes lokale prosjektgrupper som skal jobbe videre med dette i egen organisasjon.

Målet med prosjektet er å stimulere til digitalisering av kommunesektoren, og skape en

forståelse for og gi støtte til organisasjonsutviklingen og omstilling en slik digitalisering medfører for alle aktører i kommunen. Prosjektet skal bidra til gode prosesser lokalt. Gjennom partssamarbeid skal prosjektet styrke og videreutvikle den digitale kompetansen i kommunene. Prosjektet skal støtte de endrings- og omstillingsprosessene som digitaliseringen medfører, og tilby verktøy for tjenesteutvikling og gode utviklingsprosesser.

Kommunene vil få tilbud om ulike typer møteplasser for kunnskapsheving og erfaringsutveksling. I tillegg vil det tilbys en digital kunnskapsplattform.

Målgruppen for alle samlingene er folkevalgte, administrasjon og tillitsvalgte i kommunene.

### **Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak**

#### **Økonomiske konsekvenser**

Reise- og oppholdsutgifter til deltakere, dekkes av ordinært driftsbudsjett.

#### **Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser**

Ingen.

#### **Miljøkonsekvenser**

Digitaliserte løsninger bidrar til mindre papirbruk.

#### **Folkehelse/friluftsliv**

Dersom Lyngen kommune kommer raskere i gang med digitaliserte løsninger kan dette gi innbyggerne i kommunen økt kunnskap om tjenestetilbud og raskere tilgang til disse.

### **Vurdering av alternativer og konsekvenser**

Lyngen kommune har behov for økt innsats mot digitalisering, eller elektroniske løsninger på flere områder. Det jobbes bl.a. med velferdsteknologi, og dette krever økt digital kompetanse innad i organisasjonen. Digitalisering av flere løsninger vil påvirke arbeidshverdagen til ansatte, og krever derfor partssamarbeid med ansattes representanter.

Denne satsingen krever også politisk forankring og prioritering, og er en av forutsetningene for å delta i prosjektet. Det er derfor viktig at også våre folkevalgte kjenner til dette satsingsområdet, deltar i prosessene og bidrar til at fokuset holdes oppe på dette området.

Rådmannen anbefaler at Lyngen kommune søker om deltakelse. Rådmannen inviterer hovedtillitsvalgte til å delta, og velger ut tre ansatte. Formannskapet velger en folkevalgt.



## Til ordførere, rådmenn og tillitsvalgte

Deres ref

Vår ref

Dato

15/2578-9

20. november 2017

## Invitasjon til deltakelse i partssamarbeid om digital kompetanse i kommunene

Kommunal- og moderniseringsdepartementet, KS og forhandlingssammenslutningene signerte 5. september en avtale om et nytt utviklingsprosjekt som skal bidra til økt digitalisering i kommunene.

Prosjektet skal gi innsikt og forståelse for hva det betyr at «framtiden er digital». Hvilke nye muligheter det gir for å utvikle framtidsrettet og bærekraftige tjenester, og hvilke nye kompetanser og ferdigheter kommunens medarbeidere og ledere må tilegne seg i det nye arbeidslivet. Involvering og forankring av medarbeiderne skal sikres gjennom lokalt partssamarbeid.

Kommunene inviteres med dette til å søke om å bli med i prosjektet.

Les mer om avtalen [her](#)

### Om prosjektet

Målet med prosjektet er å stimulere til digitalisering av kommunesektoren, og skape en forståelse for og gi støtte til organisasjonsutviklingen og omstilling en slik digitalisering medfører for alle aktører i kommunen.

Postadresse  
Postboks 8112 Dep  
0032 Oslo  
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse  
Akersg. 59  
www.kmd.dep.no

Telefon\*  
22 24 90 90  
Org no.  
972 417 858

Avdeling

Saksbehandler  
Ina Kathrine Ruud  
22 24 68 68



Prosjektet skal bidra til gode prosesser lokalt. Gjennom partssamarbeid skal prosjektet styrke og videreutvikle den digitale kompetansen i kommunene. Prosjektet skal støtte de endrings- og omstillingsprosessene som digitaliseringen medfører, og tilby verktøy for tjenesteutvikling og gode utviklingsprosesser.

Samarbeidet skal bygge på prinsippene om lokalt styringsansvar og frihet til organisere virksomheten slik at den best møter lokale behov. Partene legger vekt på lokale løsninger og kommunal forankring av arbeidet med digitalisering og kompetanse, og at folkevalgte, administrasjonen og tillitsvalgte/medarbeiderne skal delta i arbeidet. Deltakerkommunene velger selv innretning og organisering av arbeidet.

Partene vil samarbeide om å tilby kunnskap og arenaer for lokalt utviklingsarbeid innenfor temaet digitalisering og kompetanseutvikling. Med utgangspunkt i avtalen, skal kommunene få et tilbud som skal gi kunnskap, innsikt og forståelse om organisasjonsutvikling og omstilling som følger av kommunenes digitaliseringsarbeid.

### **Hva tilbys**

Kommunene vil få tilbud om ulike typer møteplasser for kunnskapsheving og erfaringsutveksling. I tillegg vil det tilbys en digital kunnskapsplattform. Involvering og forankring av medarbeiderne skal sikres gjennom lokalt partssamarbeid.

### **Samlinger**

Det blir tilbud om felles oppstarts- og avslutningskonferanse for alle deltakerkommuner. Oppstartskonferansen vil være en dagskonferanse som blir arrangert våren 2018. Den vil handle om at framtiden er digital, og om hvordan digital omstilling vil påvirke kommunal sektor. Andre aktuelle temaer vil være utfordringer knyttet til ledelse, medvirkning og kompetanse.

Kommunene tilbys to regionale workshops underveis i prosjektperioden, som planlegges å vare fra lunsj til lunsj.

Målgruppen for alle samlingene er folkevalgte, administrasjon og tillitsvalgte i kommunene.

Kostnader for konferanser og workshops dekkes for inntil 5 deltakere fra hver kommune. Reise og opphold må dekkes av kommunene selv.

Tidspunkt		Aktivitet	Tema
2018	Tidlig mars	Oppstartskonferanse	Hva innebærer det at framtida er digital? - Hva betyr digital transformasjon? - Hvilke muligheter og utfordringer ser vi? - Digitalisering i et kompetanse- og omstillingsperspektiv
	Vår	Lokalt arbeid	Forberedelse til workshop gjennom felles kunnskapsplattform
	Høst	Workshops	Hva betyr det at «framtida er digital» i vår kommune? Hvilke muligheter og utfordringer ser vi?  Aktuelle tema: organisasjonsutvikling og omstilling, medvirkning, implementering og gevinstrealisering.
2019	Vinter	Lokalt arbeid	Forberedelse til workshop gjennom felles kunnskapsplattform
	Vår	Workshops	Tema og innhold fastsettes på et senere tidspunkt, blant annet med utgangspunkt i deltakernes behov.
	Høst	Avslutningskonferanse	

### Felles digital kunnskapsplattform

En felles digital kunnskapsplattform blir tilgjengelig for alle kommuner. Plattformen vil være en kunnskapsbase og et verktøy hvor kommunene kan hente kunnskap og inspirasjon i forkant av workshops. Materiellet som legges ut på kunnskapsplattformen kan brukes i hele kommunen, slik at flere enn deltakerne på samlingene får ta del i kunnskapen.

### **Søknad**

For å bli vurdert for å bli med i prosjektet ber vi om en kortfattet søknad (maks 2 A4 sider) som inneholder følgende:

- Status for digitalisering i kommunen
- Beskrivelse av aktuelle digitaliseringsprosjekter/-planer
- Politisk forankring
- Partssamarbeidet i prosjektet/arbeidet
- Behov og motivasjon for å delta

Utviklingsprosjektet har som formål å understøtte pågående utviklings- og omstillingsarbeid lokalt.

Utvelgelse av deltakerkommuner vil gjøres etter en helhetlig vurdering av søknadene.

Det gis ikke tilskudd til kommunene for prosjekter. Det vil derfor heller ikke være noen rapportering gjennom prosjektet, og det settes heller ikke krav om hva slags type prosjekter/tiltak kommunene skal gjennomføre.

## **Søknadsfrist 15. desember**

Søknad sendes til [postmottak@kmd.dep.no](mailto:postmottak@kmd.dep.no) og merkes med: *Søknad: Samarbeid om digital kompetanse i kommunene*

Spørsmål vedrørende søknad kan rettes til KMD ved Ina Ruud, [ikr@kmd.dep.no](mailto:ikr@kmd.dep.no), eller Sandro Melgalvis, [sandro.melgalvis@kmd.dep.no](mailto:sandro.melgalvis@kmd.dep.no)

Spørsmål vedrørende samlinger kan rettes til KS ved Eva Margrethe Kvalvaag, [emk@ks.no](mailto:emk@ks.no)

Med hilsen

Mari Jacobsen (e.f.)  
avdelingsdirektør

Ina Kathrine Ruud  
fagdirektør

*Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer*



## Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
48/17	Lyngen næringsutvalg	06.11.2017
141/17	Lyngen formannskap	07.12.2017

### Strategisk reiselivsplan - merknadsbehandling

#### Henvisning til lovverk:

Vedlegg

- 1 Merknadsbehandling - strategisk reiselivsplan
- 2 Strategisk reiselivsplan

#### Saksprotokoll i Lyngen næringsutvalg - 06.11.2017

#### **Behandling:**

Merknadsbehandlingen av strategisk reiselivsplan ble gjennomgått.

#### Tilleggsforslag fra Lyngen Næringsutvalg:

Næringsutvalget gjør spesielt oppmerksom på Mattilsynets anmerkninger om vannsikkerhet og ber administrasjonen tar innsigelsene på alvor og intensiverer arbeidet med dette.

Manglende vannsikkerhet kan være en alvorlig begrensende faktor for næringsutvikling.

Administrasjonen bes også se på tiltak som forebygge forurensning av drikkevann gjennom å etablere toaletter, skilte utfartsområder for å påvirke brukere med tanke på ha bevisste holdninger til forurensning og forsøpling.

VEDTAK.

Lyngen næringsutvalg tiltrer rådmannens innstilling til vedtak med tilleggsforslaget. Enst

#### **Vedtak:**

Lyngen næringsutvalg tiltrer merknadsbehandlingen slik den fremkommer i vedlagte dokument av 31.10.17.

Næringsutvalget gjorde spesielt oppmerksom på Mattilsynets anmerkninger om vannsikkerhet og ber administrasjonen tar innsigelsene på alvor og intensiverer arbeidet med dette.

Manglende vannsikkerhet kan være en alvorlig begrensende faktor for næringsutvikling. Administrasjonen bes også se på tiltak som forebygge forurensning av drikkevann gjennom å etablere toaletter, skilte utfartsområder for å påvirke brukere med tanke på ha bevisste holdninger til forurensning og forsøpling.

### **Rådmannens innstilling**

Lyngen næringsutvalg tiltrer merknadsbehandlingen slik den fremkommer i vedlagte dokument av 31.10.17.

### **Saksopplysninger**

Strategisk reiselivsplan 2017 -2020 har vær ute på høring/ettersyn med frist 15.09.17.

Oktober 2017

## STRATEGISK REISELIVSPLAN, LYNGEN KOMMUNE, PLANID: MERKNADSBEHANDLING



OPPDRAGSNR.

DOKUMENTNR.

VERSJON 1

UTGIVELSES DATO 1. november 2017

UTARBEIDET Stig Kjærvik

NR	NAVN OG ADRESSE	MERKNADSSAMMENDRAG	FORSLAGSSTILLERS KOMMENTAR, 01.07.2017
1	Troms Fylkeskommune Stabssjef/Plansjef	<p>Anbefaler planen utvidet med større tidshorison enn tre år.</p> <p>Troms Fylkeskommune synes det er positivt at Lyngen har utarbeidet forslag til strategisk reiselivsplan, og omtaler planen som oversiktlig og konkret, med målstrategier og prioriterte tiltak.</p> <p>På generell basis, men også i forhold til å i større grad skape helårsarbeidsplasser innenfor reiselivet i Lyngen som for store deler ellers i fylket, så bør produkter basert på det som er særegent for området stå sentralt. Troms fylkeskommune mener at slike produkter ofte har større potensiale for verdiskaping enn eksempelvis en tradisjonell satsing på kurs- og konferanse, et eksempel som trekkes frem i planen som et segment som kan bidra til helårsarbeidsplasser. I alle fall dersom en satser mot dette segmentet ut over det lokale og regionale nivået.</p>	<p>Tas til etterretning</p> <p>Tas til etterretning</p>
2	Fylkesmannen i Troms	<p>Viktig å hensynta reindriftens behov i de områder reiselivstrafikken kommer i konflikt med rein på sommerbeite.</p> <p>Oppfordrer kommunen å se på muligheten til å dra veksler på reindriften i den fremtidige utformingen av turisme på halvøya.</p> <p>Det er positivt at reiselivsplanen har visjon om at Lyngen skal være et ledende reisemål tuftet på naturbaserte bærekraftige opplevelser og høy kvalitet basert på lokale reiselivsbedrifter med god lønnsomhet, med delmål om å bevare natur og mangfold og sikre en bærekraftig utvikling med fokus på sikkerhet</p>	<p>Tas til etterretning</p> <p>Tas til etterretning</p>

		Kommunen har utarbeidet en handlingsplan for 2018, det anbefales at handlingsplanen samordnes med og konkretiserer kommunens overordnede handlingsprogram for kommuneplanens samfunnsdel, og at satsinger og prioriteringer synliggjøres i kommunens økonomiplan..	Tas til etterretning
3	Kystverket, Troms og Finnmark	Ingen merknader	Tas til orientering
4	Reinbeitedistrikt 19/32T Lakselvdalen – Lyngsdalen	Tilsvarende bemerkninger som fylkesmannen i forhold til mulig konflikt med reindriften.	Tas til etterretning
	Reinbeitedistrikt 33T Rendalen	Som ovenfor. Ønsker tettere samarbeid mellom reiselivsaktører, verneområdstyret og reindriftnæringa for å oppnå større forståelse for næringens behov og unngå uønskede hendelser.	Tas til etterretning
5	Tromsø kommune	Positiv til planen, og arbeidet for tettere samarbeid mellom Lyngen og lvrige aktører i regionen. Tromsø kommune vil implementere deler av denne i sin egen reiselivsplan	Tas til etterretning
6	Naturvernforbundet i Troms	Oppfordrer kommunen å ta særlige hensyn til eksisterende natur, lokalbefolkning, grunneiere samt primærnæringene i planen, slik at slitasjen ikke blir for stor på miljøet og opprineligheten beholdes.	Tas til etterretning
7	Norges vassdrags- og energidirektorat Kildegate 14, 8514 Narvik 18.12.2014	Va) Grunnforholdet det er lite sannsynliggjort i utviklingsstudien, da området består av et stort utvalg av kvefjelle og Usløsmassekart. Men grunnforhold i sjøen bør være nærmere utredet da det planlegges utfylling i sjøen.	Tas til etterretning



8	Fiskeridirektoratet	Ingen merknader	Tas til orientering
9	Statens Vegvesen	Tilfreds med at man i strategisk reiselivsplan har vektlagt infrastruktur som et viktig satsingsområde.	Tas til orientering
10	Kåfjord kommune	Kåfjord kommune ønsker Visit Lyngenfjord regionale funksjon mere fremhevet i planen.	Tas ikke til følge
11	Lyngseiedet bygdeutvalg	Gir sin tilslutning til planen	Tas til etterretning Tas til etterretning
12	Mattilsynet	Mattilsynet har bemerket at økning i overnattingsdøgn og en eventuell hotelletablering, krever bedre sikring av kommunens drikkevann. Prosessen med å få trykt drikkevann må kommunen sørge for å ha på plass før etableringer av virksomheter som trenger trygt drikkevann.	Tas til etterretning
13	Visit Lyngenfjord	I høringsutkastet til strategisk næringsplan står det nå som hovedstrategi «Tilrettelegge for bærekraftig reiseliv», ønsker at det også kommer inn som eget punkt «Å bli sertifisert som et Bærekraftig Reisemål»	Tas ikke til følge





2017 - 2020

# STRATEGISK REISELIVSPLAN



foto: Jan R. Olsen

Visit Lyngdal

UTARBEIDET AV  
BEDRIFTSKOMPETANSE AS  
PÅ OPPDRAG FRA LYNGEN  
KOMMUNE



## Forord

---

**Strategisk Reiselivsplan for Lyngen kommune for perioden 2017 – 2020 er en delplan til Strategisk næringsplan for Lyngen kommune. Strategisk næringsplan har definert at en av de overordnede strategiene for kommunens næringsarbeid er å tilrettelegge for et bærekraftig reiseliv. Et av tiltakene her er å utvikle en egen reiselivsplan for næringen. Reiselivsplanen skisserer mål og tiltak i den hensikt å forsterke Lyngen og Lyngen kommune som reisemål, både kvalitetsmessig og trafikkmessig.**

---

Reiselivsnæringen i regionen har de siste årene hatt en sterk vekst i antall tilreisende, og man ser at det har vært en utviklingsperiode på produkter og tjenester, spesielt innen vinterturisme, som skaper optimisme for videre vekst.

Reiselivet er en dynamisk næring, som krever kontinuerlig forbedring og utvikling for å være konkurransedyktig. Dette gjelder både produkt, vertskap, informasjon, salg – og markedsføring og ikke minst knyttet til aktørenes evne og vilje til samarbeid.

I den fremtidige utviklingen av reiselivet i Lyngen kommune har styringsgruppen lagt til grunn en forståelse av at hele Lyngenregionen er viktig som arena for videre satsing, men at denne planen i hovedsak vil omhandle tiltak i Lyngen kommune. Tromsø, med sine aktører og reisemålsstatus, er viktig å få til et tett og godt samarbeid med, og er forsøkt nedfelt i planen.

Planens hovedmål er å trekke opp rammer for en fremtidig utvikling av reiselivet i Lyngen kommune, som kan bidra til å forsterke regionens kvalitet som helårig reisemål.

Lyngen kommune har i sin strategiske næringsplan definert at «Lyngen kommune skal posisjonere seg en populær destinasjon.

for naturbasert reiseliv» som et av sine hovedmål. Denne planen skal være med på å forsterke den strategiske satsingen på reiselivet i Lyngen kommune. Planen søker også å relatere seg til viktige strategier og planarbeider for både Troms fylkeskommune, Nord-Norsk reiseliv, Stedsutviklingsprosjekt og Bærekraftig reisemålsutvikling for Lyngen.

Det har vært avholdt arbeidsmøte med representanter for reiselivsnæringen i utarbeidelsen av denne planen, likeså arbeidet tett på Lyngen kommune som et ledd i planprosessen. I tillegg har Bedriftskompetanse oppsøkt aktører for å styrke sin forståelse av nåsituasjonen knyttet til reiseliv.

Næringsutvalget har fungert som styringsgruppe for strategiarbeidet, mens Bedriftskompetanse AS har vært engasjert for å utarbeide planforslaget.

## Sammendrag

*Visjonen er at Lyngen skal være et ledende reisemål tuftet på naturbaserte bærekraftige opplevelser og høy kvalitet basert på lokale reiselivsbedrifter med god lønnsomhet.*

Visjonen gir retning for at Lyngen skal posisjonere seg gjennom å:

- Styrke posisjonen som naturbasert opplevelsesdestinasjon
- Styrke sin posisjon som bærekraftig destinasjon
- Posisjonere seg til å bli en primærdestinasjon

**Målene er å:**

- Forsterke reiselivsbedriftenes konkurransekraft
  - Forsterke lokalt samarbeid på alle nivå
  - Styrke infrastruktur i Lyngen kommune
  - Øke reiselivstrafikken utenom høysesonger
  - Bevare og videreutvikle Lyngens unike miljø og kultur
- 

**Strategiske fokusområder:**

- Forsterke det lokale og regionale samarbeidet
- Utnytte posisjonen til Lyngen ytterligere
- Styrke posisjonen som opplevelsesdestinasjon
- Utvikling av tilbud og produkter som kan bidra til sesongforlengelse
- Sikre høy kvalitet på produkter og service på alle nivå
- Tilrettelegge infrastrukturen for de besøkende
- Sikre helhetlig oppslutning rundt fellestiltak
- Bidra til at Lyngens miljø og kultur, herunder mat og andre kulturopplevelser, ivaretas og utvikles.

## Innhold

Forord .....	1
Sammendrag .....	3
1 Bakgrunn .....	5
1.1 Trender og utviklingstrekk .....	5
1.2 Kort om reiselivet i regionen .....	5
1.3 Sesonger .....	6
1.4 Segmenter .....	6
2 Mål og strategier .....	7
2.1 Visjon .....	7
3 Mål og strategier .....	8
3.1 Delmål 1 - Verdiskaping .....	8
3.2 Delmål 2 – sesonger .....	9
3.3 Delmål 3 – infrastruktur .....	10
3.4 Delmål 4 – lokal kultur og miljø .....	11
3.5 Delmål 5 – naturforvaltning og sikkerhet .....	12
3.6 Delmål 6 – kommunikasjoner .....	13
4 Handlingsplan 2018 .....	14

## 1 Bakgrunn

### 1.1 Trender og utviklingstrekk

*Reiselivsnæringen i Lyngen består av bedrifter innen opplevelser, kultur, overnatting, servering, handel og transport. Sammen med naturen som er selve fundamentet, er aktørene gjensidig avhengige av hverandre for å kunne skape et helhetlig reiselivsprodukt.*

Reiselivsnæringen er en av verdens største og raskest voksende næringer. Det nord-norske markedet har hatt en sterk vekst, som er vesentlig høyere enn andre regioner i Norge. En aktiv offentlig politikk, og en dyktig reiselivsnæring har bidratt til denne positive utviklingen.

Tall fra UNWTO viser at veksten i internasjonal turisme vil fortsette å vokse.

Reiselivsproduktene i Lyngen har høy attraksjonskraft i internasjonal sammenheng, og bør kunne ta sin del av denne veksten. Det er tre sterke drivkrefter som sammen fører til økning i internasjonal turisme: globalisering, økonomisk vekst og demografiske endringer knyttet til befolkningsvekst.

Reiselivsnæringen er svært preget av teknologiske framskritt. Det mest nærliggende eksemplet er posisjonen sosiale media har fått i å endre maktbalansen mellom leverandører og kunder. Er man som kunde ikke fornøyd er veien kort til å legge dette ut på nett, og tilsvarende kan bilder og gode opplevelser som deles gi et stort oppsving i andelen turister i en region.

Turister etterspør i økende grad reiselivstilbud basert på aktiviteter de kan delta i. Det ligger et stort potensial i å kunne tilby kunder unike opplevelser. Det er økt behov for kommersialisering av opplevelser, der mat, natur, kultur og aktivitet presenteres som et helhetlig produkt for turistene – som kan tilbys gjennom hele året.

Naturen er den viktigste grunnen til at turister velger Norge som reisemål, og at turistene besøker Lyngen. Summen av inntrykkene fra naturen, kulturen, opplevelsene i levende bygder og lokalsamfunn er det som skaper

gode opplevelser. Dette skaper også utfordringer. En næring i vekst setter krav til besøksforvaltning som ivaretar naturområder, lokalsamfunnene og andre ressurser. Og ikke minst behov for god tilrettelegging med tanke på sikkerheten til de besøkende.

En sterk attraksjonskraft vil ha avgjørende betydning for den videre utviklingen. Lyngen må gi turistene en grunn til å velge nettopp Lyngen. Med dette bakteppet er det viktig å skape helhetlige opplevelser hvor stikkordene skal være bærekraftig bruk av naturen, tilrettelegging av infrastruktur som utvikler atmosfæren og miljø sammen med unike opplevelser levert av lokalt vertskap. Unike opplevelser, som oppfattes som eksklusive, kan selges langt dyrere enn standard produkter, som igjen vil kunne gi bedre lønnsomhet også for mindre aktører.

Målet må være å utvikle reiselivet i tett samhandling med lokalsamfunnet, og med det lage opplevelser og reiselivsprodukter som også er givende for lokalbefolkningen. Som igjen gir grunnlag for lønnsom næringsutvikling og et skaper et dynamisk vekstsenter.

### 1.2 Kort om reiselivet i regionen

I 2015 hadde reiselivsnæringen i Nord-Norge en total omsetning på 16 milliarder kroner, og en verdiskaping på 7,3 milliarder. Troms hadde i 2015 en økning på totalt 19,3% i gjestedøgn, hvor ferie- og fritidssegmentet øker mest med hele 51,1%. Det er særlig vinter med nordlyset som spyspiss som øker i Troms. Vinterturismen som tidligere har konsentrert rundt Tromsø by har i 2015 og 2016 vist en tendens til å bre seg ut i større deler av regionen.

For Lyngen definerer man at det er 25 bedrifter som driver reiselivsvirksomhet. 11 overnattingsbedrifter (her er ikke private aktører tatt med), 3 serveringssteder, 12 aktiviteter og attraksjoner og 2 med transport – noen av aktørene er med i flere kategorier.

Tall fra Visit Lyngenfjord viser sterk økning reiselivsbasert omsetning i Lyngen Kommune. I tillegg har man sterk vekst av tilreisende som kommer for å oppleve naturen og de unike opplevelsene i Lyngenregionen. Det finnes også et stort antall tilbydere som ikke er

registrert i Lyngen kommune, eller regionen for øvrig, som selger opplevelser i Lyngen.

Det finnes ikke egen statistikk for Lyngen kommune knyttet til reiselivsvirksomhet. De tallene som er nærmest, og som brukes i offentlige statistikker fra SSB er tall hvor kommunene Tromsø, Karlsøy, Balsfjord, Lyngen, Storfjord og Kåfjord slått sammen. Tromsø er også skilt ut særskilt, men selv hvis man trekker fra Tromsøs tall gir ikke tallmaterialet et godt nok bilde, og vil dermed ikke være relevant. Lyngen kommunes reiselivstrafikk og registrerte bedrifter skiller seg vesentlig fra de andre kommunene, og for få bedrifter er med på registreringen til at dette kan brukes som grunnlagsmateriale i denne planen.

Det nærmeste man kommer et riktig bilde av reiselivsnæringen i Lyngen kommune er en ringvirkningsundersøkelse Visit Lyngenfjord gjorde i 2015. I denne undersøkelsen konkluderte man med at det fantes 483 sengeplasser i kommunen som var tilgjengelig på markedet hele året, i tillegg kommer private hytter med ca. 1350 sengeplasser. SSB har 464 sengeplasser i sin statistikk for kommunene Lyngen, Karlsøy, Balsfjord, Storfjord og Kåfjord tilsammen.

For å få et mer riktig bilde og korrekte tall må det gjennomføres en egen undersøkelse lokalt, dette er tatt med som eget handlingspunkt senere i planen.

### 1.3 Sesonger

Tilbakemeldingene fra aktørene er klare, det er på vinteren, i perioden fra februar og ut april, det er mest gjester i Lyngen kommune. Dette gjelder både turister og besøkende fra nærområdet. Dette skaper et voldsomt trykk på infrastruktur som parkering, wc fasiliteter og kapasiteten på hoteller og overnatting er sprengt. Det er økende trafikk også resten av året, men trafikken er ikke i nærheten av det den er i den hektiske vintersesongen. Utfordringene er at man ser behov for økt kapasitet i toppsesongen, men grunnlaget ellers i året er for lite for å forsvare de investeringene man ser behov for. Behovet for et hotell av en viss størrelse som blant annet kan supplere det øvrige tilbudet som finnes, og

i tillegg kan være rettet mot kurs- og konferansesegmentet er et uttalt behov. Etterspørsel etter flere spisesteder som har åpningstider tilpasset gjestene som besøker kommunen, og da spesielt Lyngseidet som er et knutepunkt, er klart tilstede. Det er og et klart ønske fra deler av næringslivet at Lyngseidet blir definert som turiststed slik at man kan ha åpent også på helligdager og slik ikke bare kan gi et bedre tilbud til de besøkende, men også kunne få utnyttet det forretningsmessige potensialet de tilreisende er.

### 1.4 Segmenter

I Lyngen kommune er naturbaserte opplevelser selve fundamentet i reiselivsnæringen. Det være seg havfiske, ski eller andre naturbaserte opplevelser. Reiselivsbedriftene som er etablert her er relativt små, med begrenset kapasitet både på overnatting og andre produkter som tilbys. Som et resultat av dette er det i stor grad individuelle reisende som er besøkere Lyngen, og man har ikke produkter tilpasset segmenter som kurs og konferansemarkedet.

Forretningsmarkedet er en viktig kundegruppe for reiselivsnæringen nasjonalt, både i volum og verdi. Dette segmentet utgjør omtrent halvparten av alle kommersielle gjestedøgn i Norge, og bidrar i tillegg til å jevne ut sesongvariasjoner i reiselivsnæringen. Kurs, konferanser og kongresser utgjør om lag 25 % av alle forretningsreisende og er blant de mest lønnsomme segmentene i reiselivsmarkedet.

Nye reisevaner kan endre hva slags type produkter reiselivsnæringen må tilby for å være attraktive. Et utvidet reiselivsbegrep byr på muligheter på tvers av næringer. Et samarbeid med landbruksnæringen om lokalmat kan sikre de gode opplevelsene knyttet opp mot restaurantbesøk og kobling opp mot kreative næringer gi spennende og unike tilbud. Et større produktmangfold med utgangspunkt i opplevelser vil gjøre Lyngen til en mer interessant destinasjon gjennom hele året.



## 2 Mål og strategier

---

For å kunne oppfylle visjonen har vi valgt å fokusere på kvalitative mål. Målene vil i stor grad være generelle, men være førende for de prioriteringer knyttet til Lyngen kommunes reiselivssatsing i planperioden.

Visjonene og de ulike målsettingene gir retningen for den fremtidige utviklingen av Lyngen som reiselivsdestinasjon. Strategi betyr veivalg, og innen et så bredt næringsfelt som reiseliv må det aksepteres at det vil være ulikt syn og ulike meninger som fremkommer fra de ulike aktørene på de valg som skal tas.

Vi har lagt til grunn følgende strategiske prinsipper i planen:

### Kvalitet og profesjonalitet

---

Reiselivet i Lyngen kommune skal ha fokus på kvalitet og profesjonalitet i alle sammenhenger og alle nivåer, det vil si kvalitet på fysiske anlegg, servicekvalitet, fokus på sikkerhet og kvalitet på salgs- og markedsarbeidet.

### Samarbeid

---

Reiselivet i Lyngen kommune skal styrke sitt potensiale via et bredt samarbeide, mellom aktørene internt, kommunen, reiselivsorganisasjoner, distribusjonsapparatet, media og øvrig næringsliv.

### Gjennomføringsevne

---

Forutsetningene for å lykkes med den ønskede utviklingen av reiselivet er at man har gjennomføringsevne. Det vil i praksis si at de planer og tiltak som vedtas blir gjennomført raskt og profesjonelt. Både bedriftsinterne tiltak og fellestiltak som man har forpliktet seg til for å nå definerte mål.

## 2.1 Visjon

---

*Visjonen er at Lyngen skal være et ledende reisemål tuftet på naturbaserte bærekraftige opplevelser og høy kvalitet basert på lokale reiselivsbedrifter med god lønnsomhet.*

---

Reiselivet i regionen arbeider aktivt for å skape et bærekraftig reiseliv og har startet sertifiseringsarbeid mot å bli et bærekraftig reisemål.

### Visjonen gir retning for at Lyngen skal posisjonere seg gjennom å:

- Styrke posisjonen som naturbasert opplevelsesdestinasjon
- Styrke sin posisjon som bærekraftig destinasjon
- Posisjonere seg til å bli en primærdestinasjon

### For å oppnå dette må:

- Lyngens eksklusivitet må bevares og forsterkes
- Svakheter i infrastruktur må forbedres
- Gjestene skal velge oss fordi vi tilbyr opplevelser av høy kvalitet
- Innbyggerne i kommunen og ansatte i reiselivet skal være stolte av det vi tilbyr og levere tjenester av høy kvalitet
- Lyngen kommune må gjennom sitt ansvar for infrastruktur, vertskapsfunksjon og forvalterrollen positivt bidra til at målene nås
- Samarbeidet lokalt må videreutvikles

### 3 Mål og strategier

#### 3.1 Delmål 1 - Verdiskaping

Verdiskapingen skjer gjennom transaksjoner knyttet til reiselivet. Det vi si at noen vil kjøpe våre produkter og noen ønsker å selge de. Gjennom profesjonell og strategisk salgs- og markedsarbeid sammen med gode, attraktive produkter skapes grunnlaget for verdiskapingen. Økt omsetning fører til økt sysselsetting, som igjen styrker næringslivet i Lyngen kommune.

#### Mål for verdiskaping

---

- Den reiselivsbetingede omsetningen i Lyngen kommune økes

#### Strategi

---

Gjennom høy kvalitet på produkter og service i alle ledd skal man sikre at muligheter og ressurser utnyttes optimalt og dermed gir ønsket resultat.

#### Prioriterte tiltak:

---

1. Aktiv medvirkning fra Lyngen kommune, Visit Lyngenfjord og andre aktører for å sikre høy kvalitet på verdiskapingsfunksjonen gjennom god turistinformasjon, oppdaterte nettsted, aktiv SoMe-strategi og forbedret infrastruktur for de besøkende.
2. Arbeide aktivt for at turister som kommer skal ha flere overnatningsdøgn og kjøpe flere tjenester/produkter fra lokale leverandører.
3. Skape nye produkttilbud i Lyngen kommune.
4. Etablere et felles samarbeidsforum i Lyngen kommune med fokus på konkrete samhandlingsarenaer knyttet til reiselivssatsingen – ikke kun bedrifter som definerer seg som reiselivsbedrifter, med mål om i fellesskap å oppnå optimal omsetning for den enkelte bedrift.
5. Forsterke samarbeidet med eksterne aktører, med bakgrunn i at et forsterket samarbeid vil gi økt effekt både for Lyngen kommune og regionen som helhet.
6. Få etablert Lyngseidet som turiststed hele, eller deler av året.

## 3.2 Delmål 2 – sesonger

I forhold til gjestedøgn er vintersesong, med april på topp, den viktigste for aktørene i Lyngen kommune. Basert på kapasitetsutnyttelse er det et stort potensiale for økt trafikk og omsetning i de ulike sesongene. Mulighetene for økt trafikk utenom toppene vil nødvendigvis basere seg i stor grad på andre produkttilbud og opplevelser enn i høysesongen. Og økt vekst i toppsesongen forutsetter økning i overnattingskapasitet.

Kurs og konferanser, festivaler og idrettsarrangementer er kjent for å skape omsetning utenom hovedsesongen, og utviklingen av disse kan være med på å bidra til økt omsetning og trafikk.

### Prioriterte tiltak:

#### Mål sesonger

- Øke reiselivstrafikken og gjestedøgn

#### Strategi

Gjennom produktutvikling og målrettede salgs- og markeditiltak øke trafikk både i toppsesong og i skuldersesongen.

1. Analysere hvilke produkter og målgrupper som kan gi best effekt med sikte på trafikkøkning målt opp mot etablert reiselivsnæring.
2. Initiere til nye samarbeidsprosjekter mellom etablerte reiselivsaktører og andre strategiske samarbeidsparter for å skape nye markedsmuligheter.
3. Fokuserer sterkere på skuldersesongene med økt fokus på arrangementer innen kultur, opplevelser og idrett.
4. Jobbe strategisk for å få etablert et større hotell med kapasitet til å ta større grupper og kurs- og konferanse segmentet.

### 3.3 Delmål 3 – infrastruktur

---

Forutsetningen for fortsatt utvikling og vekst innenfor reiselivet i Lyngen er at man har tilfredsstillende infrastruktur. Forbedring av infrastrukturen må skje i nært samarbeid med kommunale og regionale myndigheter. Svak reiselivsmessig infrastruktur er negativt for Lyngen som reisemål og bidrar til at området mister konkurransekraft.

---

#### Mål infrastruktur

- Forbedre den reiselivsmessige infrastrukturen i Lyngen kommune

#### Strategi

---

Gjennom samarbeid og informasjon bidra til at man i felleskap mellom Lyngen kommune, lokale grunneiere, verneområdeforvalter, Statsskog og andre offentlige myndigheter og den lokale reiselivsnæringen forbedrer den reiselivsmessige infrastrukturen.

---

#### Prioriterte tiltak:

1. Dokumentere svakheter innen dagens infrastruktur som må forbedres, herunder bussparkering,toaletter, skilting, renovasjon etc.
2. Få avklart ansvar og prioritere raske og gode løsninger der svakhetene er størst.
3. Infrastrukturplan med definerte utbedringstiltak utarbeides og iverksettes – fra plan til handling.

### 3.4 Delmål 4 – lokal kultur og miljø

Lyngens unike natur, kombinert med lokal kultur og miljø bidrar til å skape trivsel og opplevelser for både besøkende og innbyggerne. Herunder er også fokus på miljø og estetisk utvikling av annet næringsliv og utbyggingsprosjekter. Det er viktig å finne en balanse mellom bruk og bevaring, samt utvikling av andre næringer som ikke forringer det unike med Lyngen som reisemål.

#### Mål lokal kultur og miljø

---

- Bevare og utvikle Lyngens unike miljø og lokale kulturverdier

#### Strategi:

---

Forsterke samarbeidsarenaene gjennom økt samspill mellom reiselivsaktører, landbruksnæringen, kreative næringer og arrangementer.

#### Prioriterte tiltak:

---

1. Etablere nye samarbeidsprosjekter mellom kreative næringer og reiseliv
2. Tilgjengeliggjøre lokal kultur for besøkende, og ha et langsiktig perspektiv som passer inn i salgs- og markedsmønstret til reiselivet
3. Fokuserer på estetiske løsninger i utviklingsprosjekter
4. Skolere aktører i reiselivs- og servicenæringen innen lokal kultur og miljø og gjennom dette sikre at det unike lokalsamfunnet i Lyngen både får riktig fokus og ivaretas på rett vis
5. Bli sertifisert som bærekraftig reisemål og bidra til at bedrifter sertifiserer seg innen bærekraft/miljø

### 3.5 Delmål 5 – naturforvaltning og sikkerhet

---

For både Nord-Norge og Lyngenregionen er naturen den sterkeste attraksjons – og konkurransefortrinnet i markedet.

#### Mål naturforvaltning og sikkerhet

---

- Bevare natur og mangfold og sikre en bærekraftig utvikling med sterkt fokus på sikkerhet.

#### Strategi

---

Bidra til at den naturbaserte attraksjonskraften ivaretas, og å utvikle aktiviteter og opplevelser som er bærekraftig og sikre.

1. Formidle verdigrunnlag og naturens betydning for utvikling av reiselivet til andre særinteresser som prioriterer annerledes i forhold til våre felles naturressurser
2. Bidra til at planarbeidet tar hensyn til bærekraftig utvikling
3. Sikre at turister og besøkende får trygge opplevelser
4. Ta initiativ til merkeordning/sertifisering for guider som skal operere ut fra Lyngen
5. Arbeide aktivt i samarbeid med myndigheter og andre frivillige lag og foreninger for å sikre at Lyngen blir en trygg reiselivsdestinasjon

**Prioriterte tiltak:**

### 3.6 Delmål 6 – kommunikasjoner

Tilgjengelighet og gode kommunikasjoner er en forutsetning for at reiselivet skal fungere og utvikle seg. For Lyngen kommune gjelder dette for vei, ferge, tuneller og tilgang til flyplass. Det er en forutsetning for å styrke posisjonen som innfallsport til Lyngsalpene, fjordene og kystopplevelser. Det lokale og regionale kommunikasjonstilbudet er viktig for utviklingen av reiselivet i hele regionen. Reiselivstrafikk bidrar også til å skape grunnlag for bedre kommunikasjonstilbud til lokalbefolkningen og næringslivet for øvrig – dersom man tar høyde for den økte veksten i reisende.

#### Mål kommunikasjoner

- Styrke kommunikasjonstilbudet til Lyngen kommune og i regionen forøvrig.

#### Strategi

Synliggjøre behov og arbeide aktivt for å påvirke ulike beslutningsnivå.

#### Prioriterte tiltak:

1. Arbeide aktivt mot Troms Fylkeskommune og staten for å stimulere til bedring av kommunikasjonstilbudet, herunder i særlig grad styrke fergetilbudet.
2. Samarbeide mellom næring, fylkeskommune og kommunen for å få etablert nødvendige løsninger for framtiden.
3. Bistå med utvikling av konsekvensutredninger som viser effekten av bedre kommunikasjoner.

## 4 Handlingsplan 2018

Referanse	Tiltak	Hvem/ Hvordan
3.1.6	Få etablert Lyngseidet som turiststed	Lyngen kommune søker Fylkesmannen i Troms etter politisk vedtak.
	Fylkesmannen kan etter søknad fra kommunen ved forskrift bestemme at et område skal regnes som typisk turiststed, jf Lov om helligdager og helligdagsfred §5. I forarbeidene er det vist til at men med «typisk turiststed» i første rekke mener mindre steder hvor salget i perioder skjer til turister.	
3.2.1	Trafikkøkning	
	Få gjennomført en markedsanalyse for Lyngen kommune med utgangspunkt i etablerte reiselivsbedrifter og avdekke potensialet for produktutvikling og sesongforlengelse.	
3.2.4	Hotelletablering	
	Jobbe aktivt mot kjeder og kjente eiendomsselskaper for å få solgt inn hotelletablering på Lyngseidet.	
3.3.1	Infrastruktur	
	Utarbeide oversikt og utarbeide plan over infrastrukturtiltak.	
3.4.4	Vertskapskurs	
	Få etablert og utviklet vertskapskurs for Lyngen kommune.	
3.4.5	Videreføre Bærekraftig reisemålsutvikling	
	Lyngen blir mest sannsynlig sertifisert som bærekraftig reisemål høsten 2017. For å kunne utnytte sertifiseringen slik at den blir et konkurransefortrinn som gir verdi for reiselivsnæringen er det viktig at prosjektet videreføres, både ute hos bedriftene og i markedskommunikasjonen.	
	Reiselivsundersøkelse	
	De offentlige tallene som finnes om reiselivet i Lyngen kommune er svært mangelfulle. Det betyr i praksis at man ikke har et faktaunderlag som kan legges til grunn ved strategiske satsinger. Kunnskap er viktig, og det foreslås å gjennomføre en egen årlig undersøkelse i Lyngen kommune hos reiselivsbedriftene.	





## Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
142/17	Lyngen formannskap	07.12.2017

### Kommunedelplan for idrettsanlegg, fysisk aktivitet, kulturhus, friluftsliv og kulturminner 2017-2024-merknadsbehandling

#### Henvisning til lovverk:

Plan-og bygningsloven

Vedlegg

- 1 Revidert for merknader -Kommunedelplan for idrettsanlegg, fysisk aktivitet, kulturhus, friluftsliv og kulturminner 2017-2024-
- 2 Behandling av merknader og innspill til kommunedelplanen

#### Rådmannens innstilling

Innkommne merknader og innspill tas inn i forslaget til kommunedelplan slik dokumentet «Behandling av merknader og innspill til kommunedelplanen» beskriver og slik de er foreslått redigert inn i kommunedelplanen som var til offentlig ettersyn og høring.

Det revidert planforslaget vedtas.

#### Budsjettdekning:

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres

Kr \_\_\_\_\_ søkes innarbeidet i Lyngen kommunes økonomiplan \_\_\_\_\_ - \_\_\_\_\_

#### Saksopplysninger

##### **Generelle opplysninger om saken**

Planprogrammet for «Kommunedelplan for idrettsanlegg, fysisk aktivitet, kulturhus, friluftsliv og kulturminner 2017-2024» ble vedtatt i kommunestyremøtet 14.juni 2017.

Plangruppa har i arbeidet med planen lagt innspillene fra høringsinstansene til grunn. Informasjon om planarbeidet er sendt ut til lag og foreninger med ønske om innspill til handlingsplanen spesielt. Plangruppa har hatt møte med lag og foreninger om planen og avholdt et møte med beitenæringen og deltatt i møte med Mattilsynet om ferdsel i nedslagsfelt for drikkevann. I arbeidet med kommunedelplanen har plangruppa hatt dialog med barnehagestyrere og rektorer, prosjektleder for tilrettelegging av parkeringsplasser og toalett ved utfartsområder samt ansvarlige for vann- og avløp i kommunen og prosjektleder for Lyngeløftet. Da arbeidet med kommuneplanens arealdel har for en del gått parallelt med arbeidet med kommunedelplanen, har noe av arbeidet vært samordnet.

Fylkeskommunen har hatt kurs i kulturminneregistrering for 2 i plangruppa og Lyngen historielag.

Lyngen formannskap vedtok i møtet 11.10.17 i sak 124/17 å legge planforslaget ut til offentlig ettersyn og høring. Høringsfristen er 28.november 2017. Saksbehandler har fått skriftlig forespørsel fra Troms fylkeskommune og fra Styret for Lyngsalpan verneområde om å utsatt høringsfristen til 12. desember. På grunn av stram tidsramme kunne dette ikke imøtekommes. Merknader og innspill er pr 29.11 mottatt fra:

1. Svenby utviklingslag
2. Tromsø Museum-Universitetsmuseet
3. Ungdomsrådet
4. Lyngen idrettsråd
5. Statens vegvesen
6. Forsvarsbygg
7. Kystverket
8. Fiskeridepartementet
9. Ishavskysten friluftsråd
10. Sametinget
11. Mattilsynet
12. Rottenvik bygdelag
13. Nord-Troms Museum
14. Troms fylkeskommune
15. Privatperson: Berit Jegervatn
16. Lyngen Levekårsutvalg behandler planen i møtet 30.11.17
17. Råd for folkehelse behandler planen i møtet 30.11.17

Sammendrag av merknadene og innspill med kommentarer til dem og forslag til om de skal tas til følge går fram av vedlegget: **Behandling av merknader og innspill til kommunedelplanen.** I vedlagte planforslag er innspill og merknader som er tatt til følge lagt inn i planforslaget med rød skrift. Men nummereringene etter kapittel 5 er ikke endret på dette stadiet. Sidetall som er vist til i innkomne merknader relatere seg til planforslaget som ble sendt ut på høring. Råd for folkehelse og Levekårsutvalget behandler planforslaget i møtet 30.11.17. Deres vedtak må derfor legges fram i møtet.

Prioriteringen i handlingsplanene for nærmiljøanlegg, ordinære idrettsanlegg og kulturhus skal gjelde for søknader om spillemidler 2018.

#### **Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak**

Planen er utforma iht. vedtatte planprogram.

Kommuneplanens samfunnsdel vedtatt 14.juni 2017 har gitt føringer i planarbeidet i tillegg til sentrale dokumenter nevnt i vedtatte planprogram.

### **Økonomiske konsekvenser**

Den endelige godkjente kommunedelplanen er nødvendig for å kunne søke om spillemidler før 15.januar 2018 og senere i planperioden. Også søknader om tilskott utenom spillemidler til friluftsliv vil kunne stå sterkere ved å være med i en kommunedelplan. Det samme gjelder søknader til bevaring av kulturminner. Handlingsprogrammet skal rulleres hvert år. Gjennomføring av handlingsprogrammet vil for mange av enkelttiltakene kunne gi utgifter til Lyngen kommune.

Endelig godkjent plan må foreligge før all tilskott fra Riksantikvaren kan utbetales til kommunen, totalt 100000 kr.

Kommunedelplanen forutsetter at Lyngen kommune har nødvendig personell og kompetanse for å følge opp planen i planperioden. Siden kulturminnedelen er ny i plansammenheng, er det antydnet at behovet innenfor saksområdet vil utgjøre 0,2 stilling pr år.

Gjennomført kommunedelplan vil kunne bidra til økt økonomisk verdiskapning i kommunen.

### **Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser**

Planen skal gi føringer for å sikre bedre folkehelse både ved tilrettelegginger og ved å gi innspill til forebygging av skader f.eks. pga. dårlig internkontroll i anlegg. God kompetanse innafor kulturminneområdet vil kunne hindre at kulturminner ødelegges med dertil fare for politianmeldelser.

### **Miljøkonsekvenser**

Ved å gi innspill til styring av tilrettelegginger prøver planen å redusere forurensning og begrense slitasje på naturen. Ved søknad om spillemidler stilles det krav om miljøhensyn. Rehabilitering til dagens standard reduserer energitap og forurensning. Kulturminnedelen skal gi hjelp til å prioritere kulturminner som skal ha vedtak om vern. De vil da for framtiden kunne inngå som del av totalmiljøet i området. Gjennomføring av kommunedelplanen vil kunne bidra til miljømessig-, kulturell- og sosial verdiskapning.

### **Folkehelse/friluftsliv**

Planen har folkehelse som overordnende føring. Forebyggende tiltak som fysisk aktivitet og friluftsliv har stor plass i planforslaget som egne delemner.

### **Vurdering av alternativer og konsekvenser**

Uten godkjent plan for idrett og fysisk aktivitet vil ingen lag og foreninger kunne søke om spillemidler til litt større anlegg. Delemnene i kommunedelplanen gir føringer for administrativt og politisk arbeid innafor saksområdene. Planen gir også grunnlag for søkning av økonomiske tilskudd innafor planens saksområder.

Dersom forslaget til kommunedelplan ikke skulle bli godkjent, må det fattes egne vedtak om å videreføre planen for 2012-15 og samtidig vedta handlingsprogrammene som er foreslått for å kunne søke om spillemidler for 2018.



## Kommunedelplan for idrettsanlegg, fysisk aktivitet, kulturhus, friluftsliv og kulturminner 2017-2024 i Lyngen kommune

### GOD HELSE, TRIVSEL OG MILJØ FOR ALLE

Godkjennes av Lyngen kommunestyre i sak /17 i møtet ?? ?? 2017

#### Innhold:

Forord

#### 1. Innledning

- 1.0 Bakgrunn
- 1.1 Visjon og formål
- 1.2 Rammer , avgrensinger og føringer for delemnene i planen
  - 1.2.1 Nasjonale føringer
  - 1.2.2 Regionale føringer
  - 1.2.3 Lokale føringer
- 1.3 Organisering av planarbeidet
  - 1.3.1 Administrativ og politisk organisering
  - 1.3.2 Tidsplan og rullering av planen
  - 1.3.3 Medvirkning og aktører i planarbeidet

#### 2. Status med vurderinger av resultater av delene i forrige plan, utviklingstrender og utfordringer framover.

- 2.0 Generell statistikk, status og utviklingstrekk som angår alle emnene i kommunedelplanen
- 2.1 Folkehelse som overordnende føring
- 2.2 Idrettsanlegg
  - 2.2.1 Ordinære idrettsanlegg
  - 2.2.2 Nærmiljøanlegg
- 2.3 Lokale kulturhus
- 2.4 Fysisk aktivitet
  - 2.4.1 Aktivitet i hverdagen
  - 2.4.2 Organisert aktivitet (idrett mv)
- 2.5 Friluftsliv
- 2.6 Kulturminner

#### 3. Virkemidler

#### 4. Mål og strategier, kriterier for vurdering av behov og prioriteringer innafor delemnene.

#### 5. Forslag til tiltak og prioriteringer innafor delemnene- Pkt 5 inngår i pkt. 4 og særlig pkt. 6. Ved en forglemmelse ble punkt 5 her ikke tatt ut og nummereringa justert. I endelig vedtatt plan blir nummereringa endret slik at pkt 6 blir til pkt. 5. Øvrige nummer nedenfor justeres tilsvarende.

6. Handlingsplan for «Kommunedelplanen for idrettsanlegg, fysisk aktivitet og friluftsliv, kulturhus og kulturminner» (6.1-6.6)
  - 6.7 Årlig rullering av handlingsprogrammene
7. Definisjoner
8. Vedlegg:
  - 8.1 Liste over idrettsanlegg, nærmiljøanlegg og lokale kulturhus
  - 8.2 Liste og kart over registrerte kulturminner i Askeladden og Kulturminner
  - 8.3 Friluftskartleggingen
  - 8.4 Liste over høringsinstanser
9. Kilder
10. Aktuelle nettsteder



*Lyngsalpene sett fra østsiden av Lyngfjorden*

## **Forord**

«Å gå får føttene til å bevege seg, blodet beveger seg, tankene beveger seg. Og bevegelse er liv.»  
[Carrie Latet](#)

Kommunedelplanen berører i videst forstand noen av mulighetene for fysiske og kulturelle aktiviteter folk i Lyngen kommune har, har hatt eller vil kunne ha i framtida. Delelmnene i planen utdypet enkelte sider av noen av disse aktivitetene.

Folkehelse er i den rullerte kommunedelplanen ikke et sjølstendig del-emne og er derfor ikke rullert, men folkehelseperspektivet legger føringer for delelmnene. Kulturminner forteller om tidligere innbygges aktivitet og kultur, men kan også være mål for turer og opplevelser for oss i dag.

## 1. Innledning

### 1.0 Bakgrunn for kommunedelplanen

Kommunal planstrategi 2016-2019, vedtatt i Lyngen kommunestyre 27.09.16, slår fast at rullering av plan for **friluftsliv, kultur og idrett** må skje i planperioden. Gjeldende plan fram til 2016 «**Kommunedelplan for folkehelse, friluftsliv, idrett og lokale kulturhus 2012 – 2015**» ble vedtatt i kommunestyret i sak 75/12.

Kommunens vedtatt planstrategi legger føringer ved at «Plan for folkehelse» skal inngå i **samfunnsdelen av kommuneplanen. Folkehelse skal være overordnende** ved at både datagrunnlag, kunnskap og strategier i den reviderte kommunedelplanen skal ivareta kommunens mål for folkehelse.

I den reviderte kommunedelplanen ønsker kommunen å ta inn temaet kulturminner da kulturminner også for en del kan knyttes opp mot friluftsliv. Lyngen kommune har i dag ingen helhetlig plan for bevaring av kulturminner. **Økt kulturminnekompetanse er et nasjonal satsingsområde. Det er et nasjonal mål at kommunene skal ha kunnskap og oversikt over de lokale kulturminnene som kommunene har forvaltningsansvar for.** I tråd med Meld.St. 18 Friluftsliv, kan kulturminner synliggjøres og formidles som opplevelsesverdi og motivasjonsfaktor i friluftsliv.

Revisjonen skjer delvis samtidig med revisjon av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.

Planprogrammet for denne kommunedelplanen ble vedtatt i Lyngen kommunestyre i møtet 14.juni 2017.

### 1.1 Visjon og formål for planen og delemnene i den

**Visjon/motto:** «*Allsidig bevegelse og kulturkompetanse* ➡ *Mer samkvem og flere opplevelser* ➡ *Rikere liv.*»

#### **Formål:**

Kommunedelplanen er et politisk styringsredskap, et arbeidsredskap for forvaltningen, men og et dokument for kompetanseoverføring, informasjon og dialog innad i forvaltningen og utad til kommunens innbyggere. Planen skal også avklare de ulike aktørers oppgaver, ansvar og økonomiske forpliktelser ved utbygging og drift av anlegg.

Planen er ikke juridisk bindende.

**Folkehelse** skal gi informasjon hvordan folkehelse blir ivaretatt knyttet til anlegg, kulturminner, idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.

#### **Ordinære idrettsanlegg og nærmiljøanlegg**

I gjeldende bestemmelser for **tilskott fra kulturdepartementet til idrettsanlegg og fysisk aktivitet forutsetter kulturdepartementet at kommunen har en vedtatt plan.** Rulleringa av kommunedelplanen fra 2012-15 skal ivareta dette kravet.

**Lokale kulturhus er også tilskottsberettiget via søknad i portalen «Anleggsregisteret.no».** For kommunen er det nødvendig å ha oversikt over behovet for nye kulturbygg og rehabilitering av eldre.

**Temaet friluftsliv** skal gi kunnskap om omfang og områder som særlig berøres. «Friluftskartleggingen» utgjør en del av kunnskapsgrunnlaget. Kommunen og innbyggerne må få vite om behovene et allsidig friluftsliv har og utfordringene de medfører for å kunne påvirke utviklinga.

**Fysisk aktivitet** skal vise bredden av fysisk aktivitet som fins i kommunen i dag og si hvilke aktiviteter og hvor i kommunen behovet for tilrettelegging er størst. Det skal også vise hva kommunen kan gjøre for å stimulere til økt fysisk aktivitet i befolkningen.

~~Kulturminnedelen skal gi en oversikt over kommunens kjente kulturminner slik at politiske og administrative organer og kommunes innbyggere skal kunne øke kompetansen innafor temaet. skal gi oversikt over kommunens utvalgte, verneverdige kulturminner. Kommunestyrets prioriterte kulturminner skal registreres i Askeladden som listeførte kulturminner. Formålet er også å øke kompetansen innafor kulturminneområdet hos politikere, administrative organer og kommunens innbyggere. Den gir større mulighet for politikerne til å prioritere og verdsette kulturminner i forbindelse med vernetiltak.~~

## 1.2 Rammer, avgrensninger og føringer

Kommunedelplanen er hjemlet i Plan og bygningsloven § 11-1. Planarbeidet har derfor fulgt plan- og bygningslovens krav til planprosess.

Kommunedelplan for «Idrettsanlegg, fysisk aktivitet, kulturhus, friluftsliv og kulturminner 2017-2024» består av en generell del som revideres i.h.t. gjeldende planstrategi og en handlingsdel som rulleres årlig. Handlingsdelen har også med en uprioritert opplisting av tiltak som kan bli aktuelle å realisere i et 12-års perspektiv.

Planen for 2012-15 er noe forenklet ved rulleringa, vesentligst av redaksjonell art. Kulturminnedelen begrenses i hovedsak til ~~allerede registrerte~~ forarbeidet rundt og registrering av kulturminner. I handlingsplanen viser planen hvordan registrering av uregistrert kulturminner skal prioriteres og innarbeides i handlingsplanen ved rulleringer. ~~Arbeidet med~~ vektning og prioritering av kjente kulturminner går fram av ~~handlings~~planen.

### 1.2.1 Nasjonale føringer

- «Stortingsmelding nr. 26 (2011.2012) Den norske idrettsmodellen»
  - Alle ha mulighet til å drive idrett og fysisk aktivitet som trening eller mosjon.
  - Godt tilrettelagt for egenorganisert fysisk aktivitet.
  - Planleggingen skal fremme aktivt friluftsliv og fremme helse og trivsel i nærmiljøet.
- «Meld. St 18(2015-2016) Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet»
  - Natur og friluftsliv brukes enda mer i det helsefremmende og forebyggende helsearbeidet.
  - Legge til rette for friluftsliv som en lavterskelaktivitet slik at flest mulig kan utøve friluftsliv i hverdagen.

- Parker i tettsteder og byer skal prioriteres som vesentlige friluftsområder.
- Viktig å formidle og synliggjøre kulturminner og kulturhistorien.
- Motorisert ferdsel omfattes ikke av friluftslivsbegrepet, slik det er definert i den offentlige friluftslivspolitikken
- «Stortingsmelding nr. 34 (2012-2013) Folkehelsemeldingen»
- «St.meld.nr. 19 (2014-2015) «Folkehelsemeldingen – mestring og muligheter»
- «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, 12.06.2015»
- «Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv. En satsing på friluftsliv i hverdagen; 2014-2020»
- «Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet 2017»
- «Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet» (veileder fra Kulturdepartementet, 2014)
- **Lov om planlegging og byggesaksbehandling**
- **Friluftsloven**
- **Lov om forvaltning av naturens mangfold**
- **Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag**
- **Kulturminneloven**
- «Meld. St. 35 (2012–2013) Framtid med fotfeste — Kulturminnepolitikken»
- «Stortingsmelding nr. 16 (2004-2005) Leve med kulturminner.»
- «St.meld.nr 26 (2006-2007 kapittel 7 Bevaring og bruk av kulturminner»
- «Stortingsmelding nr. 35 (2012-2013) Framtid med fotfeste.»
- Riksantikvarens veiledere «Kulturminner i kommunen» og «Håndbok for lokal registrering», begge revidert i 2013.
- 11. Lov om sametinget og andre samiske rettsforhold, §2-1 Sametingets arbeidsområde og myndighet**
  - Sametingets forvaltningsoppgave for samisk bygningsvern og samiske kulturminner.

### 1.2.2 Regionale føringer

Aktuelle mål og visjoner i planen

Den kulturelle grunnmuren gir befolkningen tilgang til kunst- og kulturfaglig kompetanse, opplevelse og deltakelse.

- Legge til rette for gode møteplasser for kultur-, idretts- og friluftsopplevelser og aktiviteter
- Alle har et felles ansvar for å utvikle et samfunn som fremmer god helse og hver enkelt har et ansvar for egen helse
- Ivareta folkehelse i areal- og samfunnsplanlegging i alle sektorer lokalt og regionalt
- Videreutvikle samarbeidet mellom sektorer, lokale og regionale aktører og nasjonale myndigheter om folkehelse
- Tilrettelegge for helsefremmende, trygge og inkluderende arenaer innenfor alle

- Fylkesplan for Troms 2014-2025
- Troms fylkeskommune. Regional planstrategi 2016-19
- Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk 2016-2027
- Handlingsprogram Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk 2016-2019
  - Alle i Troms skal ha mulighet og kunnskap til å drive friluftsliv som positiv aktivitet for helse og trivsel
- Regional plan for idrett og anlegg 2016-2027



- Regional plan for landbruk 2014-2025
- Kulturarvplan for Troms 2011 – 2014
- Strategi for reiselivet i Troms 2013-2017, satsingsområde 3 Temabasert produktutvikling

### 1.2.3 Lokale føringer

Lyngen kommunes kommuneplan, arealdelen, er under revidering og skal etter framdriftsplanen behandles høsten 2017. Innspill i denne kommuneplanprosessen vil så langt råd er innarbeides i kommunedelplanarbeidet.

- Kommunal planstrategi vedtatt i Lyngen kommunestyre i sak 90/2016 27.sept.2016
- Planprogram for revisjon av kommuneplanens samfunns- og arealdel fastsatt av kommunestyret i sak 9/17 i møtet 22.02.2017
- Folkehelseoversikt. En oversikt over folkehelsen i Lyngen kommune 2016 med handlingsplan
- «Friluftskartleggingen» i Lyngen 2016
- Kommuneplanens samfunnsdel 2017-2029, vedtatt i kommunestyret 14.06.17

Aktuelle mål	Foreslåtte strategier
✓ Offensiv ja-kommune til all næringsetablering	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ Ivareta eksisterende næringer</li> <li>○ Samarbeide med beitenæringene om en bærekraftig utvikling av reiselivet</li> </ul>
✓ God helse gjennom hele livet	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ Tilrettelegge for økt fysisk aktivitet og friluftsliv for alle, særskilt i barnehage og skole</li> <li>○ Legge til rette for grøntareal med rom for fysisk aktivitet gjennom arealplanlegging</li> <li>○ Styrke lokal identitet i skolen ved fokus på lokal historie</li> </ul>
✓ Åpent og inkluderende samfunn for alle, uavhengig av religion, hudfarge, kjønn, alder eller språk	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ Sørge for at offentlige rom er tilgjengelig for alle gjennom fokus på universell utforming</li> <li>○ Sørge for like tjenester for alle uavhengig av bakgrunn</li> <li>○ Lyngen kommune skal være en inkluderende organisasjon som verdsetter og utnytter kulturelt mangfold</li> </ul>
✓ Lyngen kommune skal framstå som bærekraftig i forhold til klima og miljø.	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ Stille krav om at nye anlegg og bygg skal være energieffektive og robuste m.h.t klimaendringer.</li> <li>○ Stimulere til etablering av bærekraftige næringer</li> </ul>
<i>Friluftslivkartleggingen skal revideres i forbindelse med kommuneplanen. I revideringen skal lag, foreninger, grunneierlag,</i>	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ <i>For saker som berører områder med verdi for friluftslivet skal det redegjøres for hvordan interessene vil bli berørt og hvordan dette er vurdert og prioritert ved valg av løsninger.</i></li> </ul>

*næringslivet og andre  
interessenter involveres*

### 1.3 Organisering av planarbeidet

#### 1.3.1 Administrativt og politisk

Prosjekteier PE	Lyngen kommunestyre
Styringsgruppe PAU	Planutvalget(Formannskapet)
Prosjektansvarlig PA	Rådmann / Oppvekstsjef
Prosjektgruppe PG	<p>Kulturkonsulent Hege Sørensen            Kommunefysioterapeut Lise Nysted Grønvoll            Kommuneplanlegger Bjørn Eikeland            Prosjektleder Hans Ove Samuelsen</p> <p>Prosjektleder (PL) skal koordinere arbeidet og sørge for framdrift og rapportering.</p> <p><b>Prosjektgruppa</b> fordeler arbeidet innad i gruppa og sørger for at planarbeidet blir en åpen prosess, står for framdrift og ivaretar medinnflytelse og høringsprosesser. Gruppa holder levekårsutvalget orientert om framdrifta i planarbeidet.</p> <p>Prosjektgruppa peker ut <b>nødvendige arbeidsgrupper/faggrupper</b> ved behov.</p>
Fagpolitisk referansegruppe LU	Levekårsutvalget
Ressursgrupper som inviteres med i planarbeidet	<p>Råd for folkehelse Ungdomsrådet i Lyngen            Idrettsrådet i Lyngen</p> <p><b>Ressursgruppene</b> er en samling ressurspersoner som har (fag)kunnskap og stiller seg som rådgivere for prosjektet. De vil gjennom hele prosessen kunne komme med innspill og kommentarer til planarbeidet.»</p>



*Uavklart kulturminne på Oksen*

### 1.3.2 Tidsplan

Tidsplan for kommunedelplan													
Tema	ansvarlig	deltakere	febr	mars	april	mai	juni	juli	august	sept	okt	nov	des
Forslag planprogram	PL	PG											
Vedtak høring planprogram	PAU												
Fagpolitiske innspill	PA	LU		møte 29.05									
Høring planprogram	PG, PA			20.03-10.05									
Vedtak planprogram	PAU	kommunestyre				31.05.	14.06						
Oppstart planarbeidet	PA,PL	PG											
Dialog, infomøter, infoskriv	PL	PG	28.02 møte grendene-utv										
Planskiving mv	PG												
Politisk behandling plan 1.g	PAU/PG	LU/kommune.st											
Høring 6 uker plan													
Behandle høringssvar	PG,PAU	LU											
Endelig vedtak kommunedelplan	PG/PAU	Kommunestyre											
			oppstartsmøte 2.febr	Behandle planprog i PAU 15.03.		Møte i PAU 31.05. Møte i Levekår 29.05	Møte kommunestyret 14.juni	Ferie					ca 10.des

### 1.3.3 Medvirkning i planarbeidet og gjennomføring av planen

Planprogrammet er sendt ut til aktuelle lag og foreninger, skoler og barnehager, Lyngen Kirkelig Fellesråd, statlige og kommunale myndigheter, offentlige fagetater mv iht. krav i Planloven. Hensikten har vært å informere om og få eventuelle skriftlige innspill til planprogrammet og planutkastet og skape engasjement innad i kommunen.

Disse kom med uttalelser eller merknader til planprogrammet: Statens vegvesen, fylkesmannen i Troms, Kystverket, Mattilsynet, Sametinget, Fiskeridirektoratet, Lyngseidet Musikkorps, Rottenvik

bygdelag, Idrettsrådet. Det vedtatte planprogrammet er sendt til de som ga høringsuttalelse og kunngjort på kommunens heimeside og face-bookside.

Informasjon legges ut på kommunens heimeside. Kommunes facebook-side nyttes for informasjon om møter og dialog.

Informasjon om rulleringa av planen og innarbeiding av kulturminnedelen ble gitt til alle bygdeutvalgene 28.02.17 på et fellesmøte i kommunesenteret.

*Dialogmøte med lag og foreninger ble holdt 19.09.2017.*

*Kurs i registrering av kulturminner ble avviklet 07.09.17 av Troms fylke.*

*Møte med beitenæringene ble avviklet 20.09.17.*

Prosjektgruppa eller leder av prosjektgruppa har deltatt i møter som angår kommunedelplanen med Mattilsynet og internt i kommunen angående «Hovedplanen for vann og avløp», drøftinger i prosjektet for tilrettelegging av parkeringsplasser og toalettforhold for ferdsel i utmark.

Lag og foreninger har fått oppfordringer til å komme med skriftlige forslag til handlingsprogrammet og foreslå kulturminner som kan være aktuelle som verneverdige.

Grendeutvalgene har blitt forespeilet en rolle i å foreslå kulturminner i deres område som har særlig verneverdi og som kan være aktuelle for vern og vedlikehold. Lag og foreninger må sjøl ta initiativ til å følge opp handlingsplanen i samråd med kommunen innafor saksområder de har foreslått **som de selv skal være eiere av.**

Liste over lag og foreninger som har fått informasjon og oppfordring til å gi uttalelse til Planprogrammet fins som vedlegg til Kommunedelplanen. (Vedlegg 8.7)

## **2. Status, utviklingstrender og utfordringer framover innafor delemnene**

Det er ikke foretatt en systematisk evaluering av kommunedelplanen 2012-15.

### **1.4 Generell statistikk, status og utviklingstrekk som angår alle emnene i Kommunedelplanen**

#### **Generelt om Lyngen kommune fra «En oversikt over folkehelsen Lyngen kommune 2016»:**

Lyngen kommune er arealmessig 813 km<sup>2</sup>, herav 16 km<sup>2</sup> vann.

Lyngen kommune består av den nordlige delen av Lyngen-halvøya. Den grenser opp mot Storfjord kommune og Tromsø kommune mot sør på halvøya. Det er over 85 kilometer fra Russelv i nord til kommunegrensa i sør.

Lyngen kommunes administrative sentrum og største tettsted er Lyngseidet. Tettstedet hadde i 2015 782 av innbyggere. Andre større tettsteder er Furufalten, Lenangsøyra, Sør-Lenangen og Nord-Lenangen.

## Folketallsutvikling:



Andelen unge under 15 år som % del av hele befolkningen synker.

Aldersgruppen blir mindre i hele fylket, men at den minker raskest i Lyngen (ca. 5 % reduksjon på 15 år).

«Mange mennesker har hytte eller sekundær bolig i Lyngen i tillegg til en kraftig stigende vinterturisme, og kommunen serverer i så henseende i perioder mange mennesker som ikke har bopel i kommunen.»

Lyngen kommune har også en betydelig del turister som besøker kommunen en enkelt dag, og dermed i svært begrenset omfang bidrar til positiv samfunnsøkonomi, utenom å legge beslag på kommunale ressurser knyttet til dagturisme.

Lyngen kommune er geografisk og historisk delt i indre(østre) og ytre(vestre) Lyngen.

### Data fra Kommuneplanens samfunnsdel (juni 2017):

«Utviklingstrekkene og utfordringene tilknyttet befolkningsutvikling er forsterket siden forrige revisjon av kommuneplanen. Figuren nedenfor gir en sammenlikning av befolkningsutvikling og alderssammensetning i 2001 og 2017.

Tabell SSB 07459

		0-1 år	2-5 år	6-15 år	16-22 år	23-66 år	67 år og eldre	Sum
<b>1938 Lyngen</b>	<b>2001</b>	95	149	399	317	1713	520	3193
	<b>2017</b>	42	85	317	265	1501	666	2876
	<b>Endringer</b>	<b>-53</b>	<b>-64</b>	<b>-82</b>	<b>-52</b>	<b>-212</b>	<b>146</b>	<b>-317</b>

Fig. 2 - Folkemengde 1. januar, etter region, tid, alder og statistikkvariabel

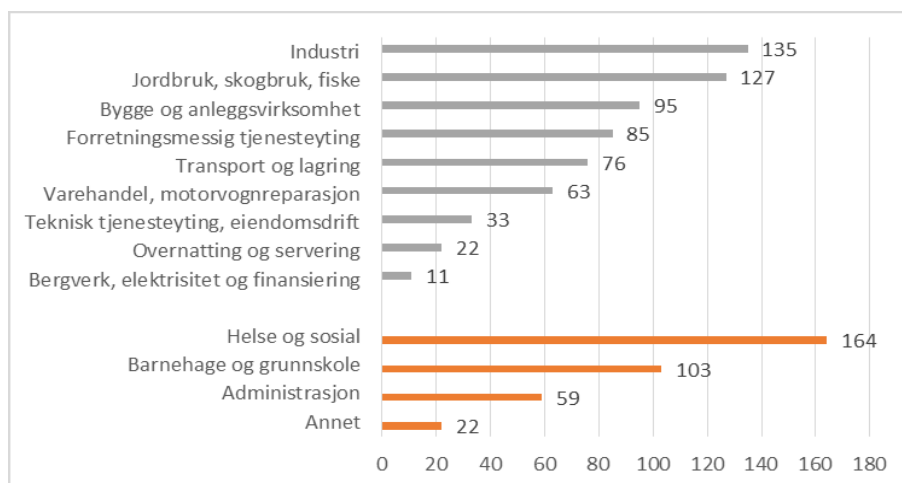
**Befolkningsmengde og alderssammensetning.** Summen til høyre på tabellen viser nedgangen i folketallet siden 2001 (247 færre mennesker enn i 2001). Tabellen viser også endring i sammensetningen av befolkning, dvs. færre mennesker i de yngste aldersgruppene og flere i de eldste aldersgruppene. Området fra Pollen til Karnes er den eneste kretsen hvor folketallet i 2017 er lik folketallet i 2001. Alle øvrige kretser har nedgang. Sterkest nedgang er det i kretsene Kjosens-Svensby og Nord-Lenangen.

**Fødsler og flytting.** Folketallet var relativt stabil fra 2001 til 2008. Siden den gang har det vært jevn nedgang. Det skyldes fødselsunderskudd og negativ flyttebalanse, flere dør enn fødes og at flere flytter ut enn inn i kommunen. I 2016 var det et fødselsunderskudd på 15, netto utvandring på 1

og netto innlandsflytting på 31. Samlet medførte dette at innbyggertallet steg med 15 personer.

*Prognoser.* Befolkningsframskrivninger utført av Statistisk sentralbyrå (SSB) viser at ca. halvparten av kommunene i Troms fylke vil få nedgang i folketall, der i blant Lyngen. Forventet innbyggertall i 2040 er på rundt 2600 personer. SSBs framskrivninger revideres hvert annet år, da forutsetningene som ligger til grunn for prognosene endrer seg over tid. Selv om framskrivningen ikke kan leses som eksakt statistikk, peker den likevel på en forventet utvikling.»

#### Næringsutvikling og sysselsetting pr januar 2016



Kommunen har to reinbeitedistrikt som har sommerbeite for tamrein her, totalt mellom 1500 og 2000 rein. I tillegg har småfeholdere ca 12000 dyr på utmarksbeite. Teoretisk er det beite for 15000-19000 småfe. Utnyttingsgraden er derfor på ca 70 %. Ved rydding av skog i enkelte områder vil beitekvaliteten kunne økes. Tilstrekkelig vårbeite og ro i beiteområdet ved reinkalving og tida like etter utslipp av småfe i mai-juni påvirker vekta av slakt på høsten og tap på beite.

Kommuneplanens samfunnsdel i likhet med «Meld. St 18(2015-2016) Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet» legger opp til at stadig flere nyter friluftsliv og fysisk aktivitet i naturen. Økt aktivitet særlig innafor de beste beiteområdene i sommermånedene vil i tillegg berøre beitenæringen med behov for mer tilsyn fordi dyrene uroes, og for reines del, over tid vil trekke høyere opp der beiten tidlig kan være dårligere og kalvene får økt angrep av ørn. Økt ferdsel fører til at utmarksgrinder oftere blir stående åpne og kanskje også løshund- plagen øker. Det går utover småfeholderes omdømme, økonomi og behovet for økt tilsyn med beitedyr.

Kommunens stramme økonomi påvirker også mulighetene for å støtte opp om delemnene i kommunedelplanen. Det gjelder både på økonomiske tilskudd til lag og foreninger og kommunale investeringer. Det er behov for økt kompetanse og arbeidskraft innafor idrett og kulturminner særlig.

#### Lag og foreninger.

De som har blitt invitert til høringer i kommunedelplanarbeidet går fram av vedlegg 8.7.

Medlemmer i lag tilknyttet NIF i Lyngen kommune i pr. 31.12.2016 (Kilde NIF, medl.reg.)

	Kvinner						Menn						Sum
	0-5	6-12	13-19	20-25	26-29	Sum	0-5	6-12	13-19	20-25	26-29	Sum	

Furuflaten Idrettslag	3	10	22	11	40	86	3	11	14	26	80	134	<b>220</b>
Jægervatnet Idrettslag	3	26	17	16	76	138	7	21	40	15	77	160	<b>298</b>
Lenangsøyra Idrettslag*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	<b>0</b>
Lyngen Alpinklubb*	7	12	12	15	25	71	8	16	10	12	24	70	<b>141</b>
Lyngen Hesteforening*	0	2	6	0	3	11	0	0	0	0	4	4	<b>15</b>
Lyngen/Karnes IL	13	76	37	11	39	176	21	110	62	19	63	275	<b>451</b>
Lyngsalpene Pistolklubb*	0	1	2	0	2	5	0	3	7	0	29	39	<b>44</b>
Lyngstuva Sportsklubb*	4	17	10	5	12	48	3	18	14	5	30	70	<b>118</b>
<b>Lyngen Idrettsråd(7/8)</b>	<b>30</b>	<b>144</b>	<b>106</b>	<b>58</b>	<b>197</b>	<b>535</b>	<b>42</b>	<b>179</b>	<b>147</b>	<b>77</b>	<b>307</b>	<b>752</b>	<b>1287</b>

I tillegg er Lyngen Skytterlag og Lyngen jeger –og fiskeforening aktive lag med flere medlemmer i ulike grupper:

<b>Lyngen Skytterlag</b>	<b>Antall</b>
Senior og veteran	24
Ungdom	25
Jegere	34
Totalt	83
<b>Lyngen Jeger og Fisk</b>	
Under 26 år	21
Over 27 år	44
Totalt	65

Til sammen er det registrert nærmere 100 ulike lag og foreninger i Lyngen kommune. En del av disse legger til rette og driver enkeltaktiviteter innen fysisk aktivitet, uten at dette er hovedformålet til organisasjonen. Dette gjelder diverse bygdslag og andre frivillige og ideelle organisasjoner.

I tillegg til organisert og registrert aktivitet i lag og foreninger kommer egenaktivitet blant befolkningen i Lyngen. Denne er det naturlig nok vanskelig å kartlegge omfanget av uten organisatorisk tilhørighet, men registreringa som gjøres gjennom trimpostkasseprosjektet sammen med andre holdepunkter gir grunn til å anta at denne aktivitetsvirksomheten er relativt høy i vår kommune. I tillegg er det stadig flere enkeltpersoner og familier som går på turer i hele kommunen, uten å registrere seg i trimpostkassene.

#### **Generelle utviklingstrender og utfordringer:**

Lyngen kommune har som mål å stabiliser folketallet. Det vil i seg sjøl ikke kunne endre påvirkningen i aldersfordelingen i befolkningen vesentlig. Barn og unge utgjør den største gruppen av brukere av organisert idrett. Blant den voksne befolkningen er trenden at stadig flere trener på egen hand utendørs i naturen. Det tilsier at vi ikke trenger flere større idrettsanlegg innafor områder vi alt har tilbud på. Nye anlegg som ivaretar behovet hos nye brukergrupper kan være aktuelle utfra et folkehelseperspektiv. Anlegg som stimulerer til aktivitet i vinterhalvåret bør prioriteres framfor barmarkaktiviteter. Anlegg med lavterskeldeltakelse bør vektlegges da Lyngen kommune har universell utforming, likestilling og miljøhensyn som områder som skal vies stor oppmerksomhet.

Mange av ordinære idrettsanlegg og idrettshus og kultuthus er eldre enn 20 år og har behov for oppgradering til dagens standard. For nærmiljøanlegg er kravet for tilskott til rehabilitering at

anlegget er eldre enn 10 år. Både nasjonaløkonomiske og privatøkonomiske og folkehelsemessige i tillegg til de sportslige forhold tilsier at rehabilitering bør prioriteres framfor nyanlegg.

Da drifta av idrettsanleggene for en stor del foretas av lag og foreninger, vil nedgang i folketallet og forskyvning mot stadig eldre befolkning kunne påvirke drifta av noen anlegg på sikt. Det tilsier at nye anlegg bør knyttes opp mot allerede eksisterende. Også folkehelse og økonomiske hensyn tilsier at slik samling av aktiviteter vil være gunstig da det også kan forenkle mulighetene for tilrettelegging for bedre trafikksikkerhet.

Med ganske stor flytting til og fra kommunen er det ekstra viktig å skape identitet og tilhørighet, ikke minst hos tilflyttere og hos barn og unge. Her kan breddesatsing på aktiviteter og satsing på kulturminner være et steg i riktig retning. Forskyvninga mot en stadig eldre befolkning kan kanskje på kulturminneområdet ses på som en ressurs.

Lyngen kommune vokser som turistkommune. Behovet for stor bredde i tilbudene tilsier at også Lyngen kommune bør ta i bruk mer av ressursen kulturminner til kommersielle formål. Det krever god kompetanse om kulturminneforvaltning i administrasjon, politisk ledelse og i lokalbefolkninga.

## **2.1 Folkehelse som overordnende føring**

Folkehelsesituasjonen per i dag er beskrevet i «Folkehelseoversikt. En oversikt over folkehelsen i Lyngen kommune 2016 med handlingsplan». I Kommuneplanens samfunnsdel kap. 3.1.1 er folkehelse som gjennomgående perspektiv behandlet.

Folkehelsepolitikkenes overordnede mål er flere leveår med god helse i befolkningen som helhet og å redusere sosiale helseforskjeller. Det er ønskelig å dreie folkehelsearbeidet fra et sykdomsperspektiv til et påvirkningsperspektiv, hvor vi fokuserer mer på faktorer som påvirker helsen.

Folkehelsepolitikken trenger tiltak i alle sektorer for å kunne skape gode oppvekst- og levekår, og for å utvikle et samfunn som legger til rette for sunne levevaner, fremmer fellesskap, trygghet, mestring og deltakelse.

Folkehelse er en stor nasjonal utfordring hvor livsstilssykdommer og sosiale forskjeller er økende. Den enkelte har gjennom sine valg ansvar for egen helse, men kommunen har et ansvar for å tilrettelegge for et samfunn som forebygger ulike helseutfordringer.

Det er utarbeidet en oversikt over folkehelsen i Lyngen kommune 2016 med handlingsplan. Disse elementer fra folkehelseoversikten kan relateres til temaene i kommunedelplanen;

Befolkning:

- Fallende folketall.
- Den prosentuelle andelen av eldre i kommunen stiger.
- Færre barn/unge.

Helse:

- Lyngen kommune har en høyere grad av røykende kvinner.
- Lyngen kommune har en høyere grad av muskel- og skjelettlidelser.
- Lyngen kommune har en høyere grad av diabetes type-2.
- Lyngen kommune har høyere grad av psykiske symptomer og lidelser.
- Lyngen kommune har høyere andel av overvekt og fedme blant voksne enn gjennomsnittet for landet som helhet.



- Forekomsten av livsstilsrelaterte sykdommer er høyere i Lyngen enn i landet som helhet.
- Ungdommene i Lyngen rapporterer at de er mer plaget av ensomhet og har deprimert stemningsleie og helseplager enn snittet for Norge.
- Lyngen kommune ligger over både fylkes- og landsgjennomsnitt når det gjelder sykefravær. Dette er mest uttalt for kvinner og de sykemeldes av leger på grunn av muskel- og skjelettlidelser og lettere psykiske lidelser.

Miljø: Andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de er fornøyd med lokalmiljøet er lavere enn landsnivået.

- Ungdom i Lyngen er ikke fornøyd med kulturtilbudet i kommunen.

**Mål:** God helse gjennom hele livet ved å legge til rette for økt fysisk aktivitet og friluftsliv for alle, flere grøntarealer med mulighet for fysisk aktivitet, utstrakt samarbeid med lag og foreninger innfor fysisk aktivitet og helse. Tilrettelegginger må sikre at alle får mulighet til økt fysisk aktivitet utfra sin kulturbakgrunn og helsetilstand.

Kulturminner har betydning for enkeltmenneskenes identitet, trivsel og selvforståelse. De gir steder særpreget og egenart. De skal også være en ressurs for en god lokalsamfunns- og næringsutvikling.

## 2.2 Idrettsanlegg

### 2.2.1 Ordinære idrettsanlegg

#### 2.2.1.1 Måloppnåelser for temaet i kommunedelplan 2012-15

**Prioriteringsliste for ordinære anlegg samt gjennomføringsgrad fram til 31.12.2016:**

Anlegg	Utbygger	Nytt anlegg/ rehab.	Status
1. Kunstgressbane Furufalten	Lyngen kommune	Rehab.	Gjennomført 2013
2. Geitnes idrettshus – renov. klubblokale	Lyngen/Karnes il	Rehab.	Ferdig 2016
3. Geitnes idrettshus – renov. garderobes	Lyngen/Karnes il	Rehab.	Ventes ferdig høst 2017.
4. Kunstgressbane Lenangen	Lyngen kommune/ Lyngstuva SK	Ny	Ferdig 2017
5. Garasje/utstyrslager	Skigruppa L/K og Lyngseidet alpklubb	Ny	
6. Lenangshallen - flerbrukshall	Lyngen kommune/andre	Ny	Påbegynt 2017
7. Startbu langrenn Jægervatnet	Jægervatnet il	Ny	Ikke planlagt
8. Lysløype Nord-Lenangen	Lyngstuva SK	Ny	Foreslått i 2017-24
9. Garasje/klubbhus - tråkkemaskin Jægervatnet	Jægervatnet il	Ny	Ikke planlagt
10. Polleidet idrettshus – renov. garderobeanlegg	Lyngen/Karnes il	Rehab.	Ikke planlagt
11. Lysløype Lyngseidet – forlengelse	Lyngen/Karnes il m.fl.	Ny	Søknad trukket 2016

12. Garasje/klubbhus – styrketren.rom Jægervatnet	Jægervatnet il	Ny	
13. Polleidet idrettshus – renov. klubblokaler	Lyngen/Karnes il	Rehab.	Ikke planlagt
14. Polleidet idrettsanlegg – tribuneanlegg	Lyngen/Karnes il	Ny	Ikke planlagt
<u>Lyngen skyteanlegg - garderobe og teori- /aktivitetsrom</u>	Lyngen skytterlag	(ikke spillemidler)	Ferdig 2016
<b>Anlegg som har blitt tatt inn ved årlig rullering av handlingsplanen</b>			
1.Speakerbu Furuflaten kunstgress	Furuflaten il		Tilskott delvis utbetalt 2017
2.Svømmehall Eidebakken skole	Lyngen kommune		Prioritert 2017
3. Lyngenhallen klatrevegg	Lyngen kommune		Spillemidler 2017
4.Rehabilitering av Lyngenhallen	Lyngen kommune		Søkt spillemidler 2017
5.Rehabilitering friidrettsanlegg Lyngenhallen	Lyngen kommune		Søkt spillemidler 2017



*Klubbhuset på Geitnes idrettsanlegg*

Lyngstuva gressbane er bygd ferdig ved at kommunen har fullfinansiert anlegget før søknad om spillemidler er innvilget. Første vedtak om spillemidler er gjort i 2017, da med halve tilskottet. I praksis kan en regne med at bare 1-2 anlegg får ordinære spillemidler hvert år.

**Status, utviklingstrender og utfordringer framover.** (Se også pkt.2.0)

Lyngen kommune har gjort vedtak om å forskottsfinansiere rehabiliteringa av Lyngenhallen og bygging av Lyngenhallen klatrevegg.

Som det går fram av vedlagte anleggsoversikt, fins det i Lyngen kommune 83 anlegg som er registrert i anleggsregisteret som eksisterende. Av disse er 26 nærmiljøanlegg. (Se vedlegg 8.1 ).

I tillegg nyttes for en del skolenes kroppsøvingssrom til fysiske aktiviteter utenom skoletid.

**Ordinære, større idrettsanlegg som fins i kommunen:**

Gressbaner: Lyngstuva, Geitnes, Polleidet, Furuflaten

Idrettshaller: Lyngenhallen, Lenangen flerbrukshall (ferdig 2018 er eid av Lyngen kommune) (Kostnadsramme 18,2 mill)

Klatrevegg: Lyngenhallen klatrevegg. Tildelt spillemidler i 2017.

Lysløyper: Furuflaten, Polleidet (lite brukt), Lyngseidet, Jægvatn, Sør-Lenangen

Skyteanlegg: Lyngen skytterlags anlegg på Eidebakken

Svømmehaller: På Lenangen skole og på Eidebakken skole (blir ferdig i 2018)

Solhov Bo-og aktivitetssenter har et lite øvingsbasseng som ikke er i anleggsregisteret.

Svømmehallen på Eidebakken skole har i mange år vært ute av drift. Når den nye er ferdig, vil lovpålagt svømmeopplæring i grunnskolen måtte prioriteres for å oppfylle læringsmålene.

Begge svømmebassengene gir muligheter for lavterskeltilbud for noen funksjonshemmete.

Fullstendig tilrettelegging for funksjonshemmete her krever at rehabiliteringa av Lyngenhallen gjennomføres i.h.h.t planen.

I tillegg gir den publikum muligheter for fysisk aktivitet, særlig i den kalde årstiden. Det krever badevakter med livredningskompetanse samt økonomi til lønn og reinhold. Årlige driftsutgifter er beregnet til 450000 kr og kapitalkostnadene 1,118 mill. kroner.

Fram til Lenangshallen står ferdig i 2018, har Lenangen skole begrensa muligheter for allsidig fysisk aktivitet. Med den i drift, vil tilbudet til lag og foreninger og lokalbefolkninga for øvrig kunne bedres betraktelig. Lenangshallen oppfyller alle krav til universell utforming og miljø krav. Drift av Lenangshallen, inkludert som skoleanlegg, er stipulert til 275 000 kr og kapitalkostnadene til 800000 kr pr år.

Noen steder har idrettsanlegg og andre fysiske aktiviteter kryssende interesser m.h.t. bruk av arealer som bruk av tråkka skiløyper til annet enn skigåing. Utfordringen kan løses for en del med dialog og anlegg av trakka gangstier, bygging av overganger, rydding av alternative akebakker eller flytting av f.eks. løypetraseer.

Vedlikehold og drift av idrettsanlegg skal sikre at anleggene kan nyttes til formålet på en idrettslig og helsemessig forsvarlig måte. Det stiller krav til at eierne prioriterer dette og har internkontrollsystemer som ivaretar eieransvaret. Å få dette til personellmessig og økonomisk kan være en utfordring. Anleggene er så viktig både for brukerne og som folkehelsefremmende arenaer for øvrig befolkning at dette må prioriteres.

Lyngen kommune leier ut kroppsøvingssaler og idrettshaller gratis til trening og aktiviteter for kommunens innbyggere.

## 2.2.2 Nærmiljøanlegg

### 2.2.2.1 Måloppnåelser for temaet i kommunedelplan 2012-15.

**Status, utviklingstrender og utfordringer framover.** (se også pkt 2.0)

#### Prioriteringslisteliste over nærmiljøanlegg samt gjennomføringsgrad per 31.12.16

Anlegg	Utbygger	Status
1. Ballbinge Lenangen skole	Lyngen kommune/Lenangen skole	Ferdig 2016
2. Geitnes idr. – og friluftspark – friidrettsplass, bueskyting, akt.løype.	Lyngen/Karnes il	Ferdig 2014 (pluss et tilsagn trukket tilbake i 2016 og omarbeid og søkes om senere.)
3. Ballbinge Eidebakken skole	Lyngen kommune/Eidebakken skole	Ferdig 2017
4. Naturklatrejungel Eidebakken skole	Lyngen kommune/Eidebakken skole	Frasagt seg tilsagn om tilskott 2017
5. Klatrejungel Lenangen skole	Lyngen kommune/Lenangen skole	Under bygging. Må ferdigstilles innen juni 2018.
6. Nærmiljøkart Lyngseidet	Troms o-krets	Ferdig 2013
7. Miniklatrejungel	Lyngsdalen oppvekstsenter	Ikke planlagt ferdig
8. Miniklatrejungel	Rødtoppen barnehage	Ikke planlagt ferdig. Barnehagen nedlagt.
9. Miniklatrejungel	Knøttelia barnehage	Ikke planlagt ferdig
10. Klatrejungel junior	Lenangen skole/Sør-Lenangen barnehage	Under planlegging
11. Klatrejungel senior	Lenangen skole	Ikke planlagt ferdig
12. Gapahuk – enden av lysløypa	Sør-Lenangen grendelag	Ikke planlagt
13. Fiskeplass m/gapahuk	UL Trollvasstind	Ferdig
14. Lekeplass Øvre Jensvoll	Øvre Jensvoll Vel	Ikke planlagt
15. Stier – oppgradering og merking Svensby	UL Trollvasstind	
16. Ytre anlegg Tindevangen-Trollhytta - stimerking	UL Trollvasstind	
17. Gangbru Reinelva	Sør-Lenangen grendelag	Ikke planlagt
18. Miljøpark v/ Gamslett	Svensby utviklingslag	Ikke planlagt
19. Sandvolleyballbane Lenangen skole	Lenangen skole/Lyngen kommune	Ikke planlagt
20. Strandpromenade Gamslett-Fergekaia	Svensby utviklingslag	Ikke planlagt
21. Parkeringsplasser v/ Gamslett, Pålbakken og Skogsvei	UL Trollvasstind	Ikke planlagt
22. Oppgradere tursti – Feveien	Svensby utviklingslag	Ikke planlagt
23. Småbåthavn v/Gamslett	Svensby utviklingslag	Ikke planlagt

24. Turvei/trafikksikkerhetstiltak Svensby - Storsteinnes	Svensby utviklingslag	Ikke planlagt
<b>Nærmiljøanlegg tatt inn i 2016 og senere</b>		
Prestelvparken sør	Lyngen Hagelag	Spillemidler 2017-påbegynt
Prestelvparken nord	Lyngen kommune	Påbegynt 2017

På langt nær alle foreslåtte nærmiljøanlegg/tiltak er realisert i forrige planperiode.

Det skyldes for en del at bare inntil 1-2 nærmiljøanlegg har fått spillemidler hvert år, men og at planene ikke er fulgt opp av anleggseier. Anlegg som retter seg bare mot målgruppa under 6 år har heller ikke rett til finansiering via spillemidler, men kan i noen tilfeller finansieres med midler til friluftstiltak og aktivitet. For barnehager vil det kunne være en vei å gå for å utvide aktivitetstilbudet ute.

Det finnes nok ballbinger i Lyngen kommune. Nye nærmiljøtiltak bør tilstrebe større bredde i aktivitetstilbudet både i sommer og vinterhalvåret. Lavterskeltilbud som gir møteplasser for ulike brukergrupper er ønskelig. Nærmiljøanlegg eldre enn 10 år kan få spillemidler til rehabilitering.

Nærmiljøanlegg som er lagt til skoler og større idrettsanlegg kan en regne med gir større folkehelsegevinst da de vil brukes daglig og ivaretar Kommuneplanens intensjoner om satsing på skole og barnehager.

Vedlikehold og drift av nærmiljøanlegg skal sikre at anleggene kan nyttes til formålet på helsemessig forsvarlig måte. Det stiller krav til at eierne prioriterer vedlikehold og har internkontrollsystemer som ivaretar eieransvaret. Å få dette til personellmessig og økonomisk kan være en utfordring. Anleggene er så viktige for brukerne at dette må prioriteres.

Oversikt over alle nærmiljøanlegg registrert i anleggsregisteret fins i vedlegg 8.1

## 2.3 Kulturhus

### 2.3.1 Måloppnåelser for temaet i kommunedelplan 2012-15. Status, utviklingstrender og utfordringer framover. (se også pkt 2.0)

#### Prioriteringslister over kulturhus samt gjennomføringsgrad pr 31.12.16

Anlegg	Utbygger	Nytt anl./rehab.	Status
1. Bygdetun grendehus – rehabilitering	Lenangsøyra il	Rehab.	Under planlegging
2. Sør-Lenangen grendehus – rehab.	Sør-Lenangen bygdelag	Rehab.	Ikke planlagt
3. Tindevangen – rehab.	UL Trollvasstind	Rehab.	Ikke planlagt
4. Lenangen skole, kulturbyggdel	Lyngen kommune	Ny	Under bygging
5. Furustua ( ikke med i prioriteringslista 2012-15)		Rehab. 2013	Ferdig

Liste over alle lokale kulturhus og idrettshus i anleggsregisteret fins i vedlegg 8.1.

Rottenvik grendehus, Fastdalen grendehus og Rødekorshuset i Kvalvik er ikke registrert i anleggsregisteret.

Furustua har gjennomført noe rehabilitering i 2013. Lyngen-Karnes II har gjennomført rehabilitering av idrettshuset i 2016-17.

Mange av kulturhusene og idrettshusene er eldre enn 20 år og er bygd etter datidens krav til bl.a. utforming, helse- og miljøkrav og krav til energibruk. Det må være et overordna mål å starte rehabilitering med noen av disse til en standard som tilfredsstillende krav til miljø, universell utforming, energibruk og krav til kjøkkenstandard.

Kommunen er bra dekket med samfunnshus i og med at alle større bygder har et slikt lokale, med unntak av kommunesenteret. Et flerbrukshus med f.eks. scene og kinosal og som kan ta imot forestillinger, utstillinger, salgsmesser og mindre konserter mm. vil kunne dekke behovet. Som ledd i sentrumsplanene avsettes det arealer til et slik bygg.

I tillegg til samfunnshus brukes også de kommunale skolelokalene og Menighetshuset på Lyngseidet til møtelokale.

## 1.5 Fysisk aktivitet

Helsedirektoratets anbefalinger om fysisk aktivitet

Barn og unge:

- Minimum 60 minutter fysisk aktivitet hver dag. Aktiviteten bør være variert og intensiteten både moderat og hard.

Voksne og eldre:

- Voksne og eldre bør være fysisk aktive i minst 150 minutter med moderat intensitet per uke eller minst 75 minutter med høy intensitet per uke.
- Eldre med nedsatt mobilitet og personer som er ustø, anbefales i tillegg å gjøre balanseøvelser og styrketrening tre eller flere dager i uken for å styrke balansen og redusere risikoen for fall.
- 

### 2.4.1 Aktivitet i hverdagen

#### 2.4.1.1 Måloppnåelser for temaet i kommunedelplan 2012-15.

**Status, utviklingstrender og utfordringer framover. (se også pkt 2.0)**

Aktivitet i hverdagen omfatter all uorganisert fysisk aktivitet kommunens innbygger har som fremmer folkehelse.

Folkehelseoversikten i Lyngen viser at vi, sammenlignet med landsbasis, har økt andel av lidelser hvor en av årsakene kan være inaktivitet. I flg. Ung-data er 82 % av målgruppa fysisk aktive mot 87 % på landsbasis (2016).

Kommunedelplanen 2012-15 listet opp mange områder det måtte satses på.

«Hvordan kan vi arbeide for å fremme fysisk aktivitet i befolkningen?

- " Helse i alt vi gjør" skal gjennomsyre arbeidet i alle etater.([gjennomføres delvis](#))
- Arbeide individrettet, samfunnsrettet og politisk. ([gjennomføres](#))
- Kunnskapsheving om hovedårsaker til sykdomsutvikling. (Sunne alternativer på arenaer som skole, arbeidsplass og i nærmiljøet).( [gjennomføres delvis](#))

- Enkel tilgang til fysisk aktivitet i sine nærmiljø gjennom tilrettelagte turstier, idrettsarenaer og treningsmuligheter innendørs. ([gjennomføres delvis](#))
- Frisklivsarbeidet må styrkes. Frisklivssentralen må bli en viktig arena for forebyggende tiltak på flere områder. Tiltakene her skal medvirke sosial utjevning. ([gjennomføres](#))
- Foreldreveiledning må styrkes. ([gjennomføres](#))
- Tiltak og samarbeid må settes inn både i hjem, skole- og i lokalmiljø og skolehelsetjenesten må være en del av dette. ([gjennomføres](#))
- Utearealene i skoler og barnehager må utvikles spesielt med henblikk på å styrke fysisk helse og bedre motoriske ferdigheter hos barna. ([gjennomføres delvis](#))
- Det må og spesielt legges til rette for fysisk aktivitet for de yngste, de eldste og de som ikke mestrer idrettslig aktivitet. Disse gruppene er mer enn andre avhengig av nærhet til idrettsanlegg, svømmehaller, turstier, gang- og sykkelveger og tilgang til lavterskelaktiviteter. ([gjennomføres delvis](#))
- Universell utforming og tilrettelegging for alle må få større fokus i all planlegging og utforming av anlegg i kommune og lokalsamfunn. ([gjennomføres delvis](#))
- Kommunen må styrke samarbeidet med frivillig sektor. ([gjennomføres delvis](#))
- Utjevne sosial ulikhet gjennom gratis bruk for lag foreninger og enkeltpersoner på ettermiddagstid av bla; Lyngenhallen, gymsaler i skolene, svømmebassengene
- Arbeide for å få etablert frivillighetssentral. ([gjennomføres](#))
- Arbeide for å etablere en gjenbruks, eller byttesentral for bla. friluft- og sportsutstyr. ([gjennomføres delvis](#))
- Naturen er en arena som er gratis og det bør legges til rette for at flere kan ha glede av å bruke naturen som arena for trening og rekreasjon. ([gjennomføres delvis](#))
- Kommunen har lagt til rette for postkassetrimmen FYSAK, og mange benytter seg av denne. ([gjennomføres](#))
- Flere av løypene er tilrettelagt og flere planlegges tilrettelagt for alle. ([gjennomføres delvis](#))
- Det bør utarbeides en strategi som går ut på å gi alle kommende generasjoner av eldre mulighet til å oppleve en aktiv aldring. ([Kan bli bedre](#))

## 2.4.2 Organisert aktivitet (idrett mv)

### 2.4.2.1 Måloppnåelser for temaet i kommunedelplan 2012-15.

Status, utviklingstrender og utfordringer framover. (se også pkt 2.0)

Oversikt over ulike aktiviteter som foregår i kommunen. Dette er tilbud som alle i kommunen kan benytte seg av.

#### Ytre Lyngen

Tiltak	Status
Lyngen ispark	Skøytebane på Lenangsøyra. Skal flyttes til skolen i Sør-Lenangen
Naturklatrejungel	En klatrejungel er under etablering ved skolen i Sør-Lenangen.
Lysløype på Jægervatnet	Det blir tråkket skispor så lenge det er snøforhold til det.
Skikarusell	Skirenn i lysløypa på Jægervatnet.
Svømming	Åpen svømmehall i Sør-Lenangen. Se kommunens hjemmeside for åpningstider.
Aerobic/styrketrening	En dag i uka. Åpent for alle.
Svensby gym	Treningsrom på Svensby.

## Lyngseidet

Tiltak	Status
Alpinbakke	Er åpen tirsdager, torsdager og lørdager så lenge det er snøforhold til det.
Lysløype på Lyngseidet	Det blir tråkket skispor så lenge det er snøforhold til det.
Onsdagsrenn	Skirenn i lysløypa. For alle.
Seniortrim/stoltrim	Tirsdager på Lyngstunet.
Gruppetrening	Målgruppe alle. Lavterskel styrketrening. Mandager på Eidebakken.
Oldboystrening	Fotballtrening. Onsdager og søndager i Lyngenhallen eller Geitnes/Polleidet.
Oldgirlstrening	Fotballtrening for damer. Foregår i perioder.
Frisklivstrening	Lavterskel gruppetrening med Frisklivssentralen. Styrke- og intervalltrening. Mandager og torsdager.
Seniordans	Seniordans en dag i uka.
Kløvertur	Gåtur en ettermiddag i uka sammen med Lyngen Sanitetsforening.
Polartrim	Treningssenter på Lyngseidet.
Skyting	Organisert skyting på skytebane.
Ridning	Tidvis tilbyr noen av gårdene ridetimer
Zumba	I perioder er det tilbud om Zumba i gymsalen på Eidebakken skole.

## Furuflaten

Tiltak	Status
Naturklatrejungel	Det er en klatrejungel på Furuflaten.
Styrketrening	Sirkeltrening mandager og onsdager i gymsalen på Furuflaten. Foregår på høsten og vinteren.
Gruppetrening	Lavterskel styrketrening. Tirsdager i gymsalen på Furuflaten.
Lysløype på Furuflaten	Det blir tråkket skispor så lenge det er snøforhold til det.
Torsdagsrenn	Skirenn i lysløypa.
Kløvertur	Gåtur en ettermiddag i uka sammen med Lyngsdalen Sanitetsforening.
Zumba	I perioder er det tilbud om Zumba på Furuflaten.

I tillegg gjennomfører idrettslagene trening og kamper for aldersbestemte klasser og for voksne innafor de idretter de gir tilbud i. Alle idrettslagene engasjerer derfor et betydelig antall unge og voksne i fysisk aktivitet.

## 2.5 Friluftsliv

### 2.5.2.1 Måloppnåelser for temaet i kommunedelplan 2012-15.

**Status, utviklingstrender og utfordringer framover. (se også pkt 2.0)**

Lyngen kommune har mange friluftslivsutøvere og kommunen kan sies å ha en bred "turkultur". Det dreier seg blant annet om turer i skog og mark, jakt og fiske, båtliv, skigåing, samt en økende



interesse for topturer, både sommer og vinter. Den senere tid har også sykling i fjellet blitt populært.

I de fleste bygdene er det godt besøkte åpne hytter. Hyttene ligger i rimelig gangavstand fra parkering slik at de er tilgjengelige for en stor brukergruppe.

Både Trim-kassene og hyttebøkene viser at det er flere tusen besøk i året. Men mange registrerer ikke turene. Det viktig med tilrettelegging av friluftsområder for de som har fysiske utfordringer. Universelt utforma tilgjengelige turområder/fiskeplasser vil være i.h.t. politiske prioriteringer. Ti på hjul er et tilbud til de som vil ut på tur enten med rullestol, barnevogn eller rullator. Dette er et samarbeid mellom flere kommuner og Ishavskysten friluftsråd. Mulighetene for friluftsliv er viktig for folkehelsen i forhold til flere faktorer, fysisk og psykisk helse, sosiale forbindelser og rekreasjon.

Friluftsmulighetene i Lyngen frister stadig flere og turismen, både til havfiske og topturer. Parkeringsplasser og toalett mulighetene må bedres. Lyngen kommune har kartlagt og verdsatt friluftsområder for best mulig å ivareta ressursene naturen har, og samtidig ivareta de forskjellige aktørene, f.eks. beitenæringen og reiseliv.

Lyngen kommune har etablert en utstyrstyrssentral der man kan låne friluftsutstyr som pulk, fiskestenger, kajakk, soveposer, kart og kompass osv. Utlånet administreres av Lyngen Folkebibliotek og Lenangen Skole.

I samarbeid med Ishavskysten friluftsråd planlegges det nå en turkartpakke for Lyngen som skal deles ut til alle husstander i kommunen. **Turkartpakken gir en helhetlig oversikt over alle merka og umerka stier i kommunen, samt annen viktig informasjon om friluftsliv: gapahuker, bålplasser, fiskeplasser, åpne hytter osv. Turkartpakken inneholder et turkart i 1: 50 000 på vannfast papir.**

**Ishavskysten har en rekke selvstendige friluftsprosjekter i Lyngen kommune som foregår i samarbeid med, eller uavhengig av kommunen**

**I samarbeid med Ishavskysten friluftsråd arrangeres det to Friluftsskoler årlig i Lyngen kommune. Dette er et billig lavterskeltilbud til unge mellom 10-13 år i kommunen i sommerferien. I 3-4 dager blir elevene introdusert til det grunnleggende friluftslivet, hvor målet er å gi en lystbetont introduksjon til friluftsliv og fysisk aktivitet i nærnaturen.**

### **Statlig sikrede friluftsområder**

Lyngen kommune har to statlig sikrede friluftsområder, **Årøyholmen og Sandvika**. Dette er områder som kommunen har sikret for allmennhetens bruk. **Begge områdene har godkjente forvaltningsplaner, hvor Ishavskysten friluftsråd bistår kommunen med å søke om tilretteleggingsmidler via Miljødirektoratet.** Ved revisjon av arealdelen av kommuneplanen prøver en å ta hensyn til ulike brukerinteresser. I tillegg til de allerede statlig sikrede friluftsområdene er store arealer avsatt i arealplanen som Landbruks-, natur- og friluftsområder, samt reindrift (LNF-R områder). LNF-R områdene sikrer allmenningen for Lyngens befolkning i tillegg til at den ivaretar naturbasert næring. Landskapsverneområdet for Lyngsalpan er også en form for statlig sikring av friluftsområder. I tillegg til landskapsverneområdet har kommunen 3 vernede naturområder.

*Den nordligste delen av landskapsvernområdet. Her fins kulturminner som er flere tusen år.*



Områdenavn	Type sikring	Formål
Sandvika (statlig sikret friluftsområde)	Område som er båndlagt eller skal båndlegges og sikres for friluftsmål (PBL § 30-4 1. ledd nr.4)	Sandvika er et mye besøkt badested. Kommunen har tilrettelagt området med universelt utformet toalett og platting, bord og benker.  Forvaltningsplan foreligger
Stormyra naturreservat	Reservat (naturvernloven) Forskrift om fredning for Stormyra (Jægervatn) naturreservat, Lyngen kommune, Troms.	Bevare myrområde med ulike typer hekkende fugl.
Sørrenangsbøtn	Reservat (naturvernloven) FOR 1995-12-08 nr 1015: Forskrift om fredning av Sørrenangsbøtn naturreservat, Lyngen kommune, Troms.	Bevare et fjærområde med et av de mest urørte strandeng områdene i Troms. Strandmyr og ekstremrike myrer med mange interessante arter. Kvartærgeologiske avsetninger av høy alder. Viktig område for våtmarksfugl under vår- og høsttrekket. Hekke og oppvekstområde for flere arter. Internasjonal botanisk- og nasjonal ornitologisk verdi.
Karnes	Reservat (naturvernloven) FOR 2004-06-04 nr 846: Forskrift om Verneplan for kystregionen i Troms fylke, vedlegg 5, Karnes naturreservat, Lyngen kommune, Troms.	Formålet med fredningen er å bevare et område med ulike livsmiljø for planter og dyr. Området har en rikt utformet strandengvegetasjon et vakkert myrlandskap med stor variasjon i myrtyper, sammen med rik løvskog. Holmene har stor betydning som hekkeområde for sjøfugl i indre fjordstrøk i Troms, mens fjærområdene er en viktig trekklokalitet for våtmarksfugl.
Årøyholmen (statlig sikret friluftsområde)	Ervervsområde, i samarbeid med Lyngen og Kåfjord kommuner. FOR 2004-06-04 nr 845: Forskrift om Verneplan for kystregionen i Troms fylke, vedlegg 4, Årøya landskapsvernområde med dyrelivsfredning, Lyngen kommune, Troms.	Sikre befolkninga rundt Lyngenfjorden muligheten til offentlig bruk av den tidligere forsvarseiendommen Årøyholmen. Årøyholmen er og et landskapsvernområde med dyrelivsfredning.  Har forvaltningsplan.
Lyngsalpan - Ittugáissáid	Landskapsverneområde (naturvernloven) FOR 2004-02 20 nr. 348: Forskrift om vern av Lyngsalpan landskapsverneområde/ Ittugáissáid Suodjemeahcci, Balsfjord, Lyngen, Storfjord og Tromsø kommuner, Troms.	Ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområder som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner, og den kulturpåvirkning som preger landskapet. Allmennheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt

		friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsverneområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.
--	--	--

### Friluftsliv – infrastruktur og anlegg

<b>Oversikt over merkede stier:</b>
Russelv – Lyngstua
Jægervatn parkering – Jægervassbotn (LHR-stien)
Svensby – Trollhytta – Trollvatnet
Bensnes – Trollvatnet – Trollhytta
Lyngseidet – Skihytta
Ørnebanen – Sieiddihytta – Sieiddicohkka
Stelen – Solhovdammen
Furuflaten – Universelt utformet sti
Vardovollen-Gopherus-Seljevik
Vardoveien-Rottenvikvannet
Vardoveien-Rottenvik
Vardoveien-Rottenvikfossen
Jægervasshytta – fra bommen

I tillegg til disse stiene fins det en rekke stier som ikke er fysisk merket.

<b>Opptrukke skiløyper (utenom lysløyper):</b>
Parkering i Rottenvik – Vårduhytta (Rottenvik bygdelag )
Furuflaten – Dalbotn (Furuflaten IL)
Svensby – Trollhytta (UL Trollvasstind)

<b>Andre populære friluftsområder med noe tilrettelegging:</b>
Pollen
Ørnebanen
Stelen
Åsgropa
Solvhodammen
Kalveparken
Kuneset
Tyttebærvika
Skavika
Fyret ved Lenangøyra
Arnenga
Lyngstuva

<b>Åpne hytter:</b>	<b>Eiere:</b>
Vaggashytta – i Vakkasdalen i Nord-Lenangen	UL Vaggas
Trollhytta – selger kaffe m.m. i påsken og i helgene mars/april	UL Trollvasstind

Commented [HOS1]:

Vårdhytta – selger kaffe m.m. i påsken og i helgene jan-apr. Arrangerer årlig Vårdudilten	Rottenvik bygdelag
Rørneshytta	Lyngseidet og omegn hytteforening
Skihytta – arrangerer årlig "skihyttedagen" med salg av rømmegrøt m.m.	Lyngseidet og omegn hytteforening
Sjollihytta	Kvalvikdalen hytteforening
Sieidihytta	Ørnes velforening
Fastdalshytta	Skinneelv – Koppangen bygdelag

<b>Gjeterhytter:</b>
Russelvdalen (reindrift)
Kvalvikfjellet (småfenæringa)
<b>Fiskebuer:</b>
Jevvas (Kåfjord fiskarlag)
<b>Turlagshytter:</b>
Jægervatnet – Troms turlag
<b>Grillhytter:</b>
Årøyholmen
Bensnes
Nordlenangen – ved snøscooterløypa
Innereidet – trelavvu med info om Lyngsalpan
Verdens ende, Lyngseidet
Gaiaenka, Lyngseidet
<b>Gapahuker:</b>
Russelv
Nordlenangsbotn
Arnenga
Aspvatnet
Sør- Lenangen ved lysløypa
Eidebakken – ved slalombakken
Stelen i Øvergården
Skeivågen v/Russelv
Storgropa i Furufalten
Heinelva
Bærelvatnet
Storåsen v/Svensby
Tindevangen i fjæra med fiskeplass
<b>Offentlige snøscooterløyper:</b>
Båtnes – Straumen – Runtingvatnet
Båtnes Sør-Lenangen
Vassdalen
Hamnes over Stakkemyra
Svensby – Jægervassbotn, med sidegrein til Trollvatnet
Storsteinnes til løype vest for Trollvatnet
Nord-Lenangen – Vakkas
Lyngseidet – Rottenvikvatnet



## Utfordringer knyttet til friluftsliv

For store deler av befolkningen i Lyngen er nærhet til naturen og et aktiv friluftsliv en viktig del av hverdagen. Den uberørte naturen lokker også stadig flere turister, både fra nærliggende områder som Tromsø og utland.

Den økende interessen for blant annet toppturer fører til at innbyggerne og turistene i større grad utforsker nye områder. Dette fører igjen til behov for organisering av parkering og merking av parkeringsplasser og løyper. Dette særlig i forbindelse med startpunkt for tur. Her er et stort behov for å få på plass flere toalettfasiliteter og søppelhandtering.

Merking av løyper fører til økt bruk av aktuelle områder. Det er derfor viktig å være oppmerksom på slitasjen på stier og terreng. Det vil kunne dukke opp behov for opprusting av eksisterende sti-nett og våte partier kan ha behov for forsterkninger slik at en unngår at stiene "forplanter" seg i våte områder.

Våren 2013 lanserte Lyngen kommune "Lyngen Fjelltrim". Dette innebar et toppturtilbud til befolkningen, med merkede stier og kartpakke. Fjelltrim er ikke med i videre planer pga. hensyn til drikkevannskilder og beitenæringen. I 2017 ble det lagd en ny brosjyre over «lavterskel tilbud» til befolkningen, med turkonkurranser for store og små i **samarbeid med Ishavskysten friluftsråd.**

## 2.6 Kulturminner

### 2.6.1 Status, utviklingstrender og utfordringer framover. (se også pkt. 2.0)

Kulturminner og kulturmiljøer er alle spor etter menneskelig virksomhet. Kulturminnene viser oss utviklingen som danner grunnlaget for dagens samfunn. De er uerstattelige verdier fordi de ikke kan erstattes om de fjernes. Begrepet omfatter også steder det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til. Også naturelementer med kulturhistorisk verdi er kulturminner, eller kan inngå som del av et kulturminne. Immateriell kulturarv kan være lokale tradisjoner, sagn og historier, stedsnavn, musikk og håndverkstradisjoner mv. som er knytta til kulturminner. Materielle kulturminner kan være tufter, bygninger, bruer, boplasser, fangststeder mv. Planen berører bare de materielle i denne fasen. **Som kommune har vi et ansvar for å forvalte disse verdiene på en best mulig måte.**

**Men det er Eierne av kulturminner som har ansvaret for kulturminnene på sin eiendom. Det krever at vi har en god oversikt over hvilke kulturminner som fins. Men forvaltningsansvaret ligger hos Sametinget, fylkeskommunen eller kommunen.**

Arbeidet med kulturminner har vært knytta til stillingen som kulturkonsulent. Uten en plan for arbeidet har derfor innsatsen innafor området måtte bli tilfeldig og gjerne prosjektpreget.

### Fredning og vern

**Automatisk fredete kulturminner** er de som er fra tiden før 1537. Alle disse er automatisk fredete i.h.t. Kulturminneloven. Fredning betyr at inngrep utenom ordinær vedlikehold må godkjennes av fredningsmyndighetene. **Fylkeskommunen har forvaltningsansvar for dem.**

**Samiske kulturminner** eldre enn 100 år er automatisk fredet. Sametinget har det overordnende forvaltningsansvar for dem.

Kulturminneloven verner kulturminner under vann og i fjæresonen. Også skipsfunn er vernet om det tilhører båter eldre enn 100 år; skipsskrog, tilbehør, last mv som har vært ombord tilhører staten. Det er forbudt å skade slike.

**Nyere tids kulturminner** er de som er yngre enn fra 1537. Noen av disse kulturminnene er fredet ved enkeltvedtak av Riksantikvaren etter kulturminneloven.

For alle de andre kulturminnene etter 1537 har kommunene forvaltningsansvar.

Alle samiske kulturminner som er eldre enn 100 år er automatisk fredet. Sametinget har det overordnende forvaltningsansvar for dem.

Kommunen kan fatte vedtak om vern av kulturminner gjennom hensynsoner i kommuneplanens arealdel eller ved særlig bestemmelser etter hjemmel i Plan og bygningsloven. Slike vedtak gjelder til de eventuelt endres av kommunestyret.

Kommunen skal etter vedtak i kommunestyret registrere liste over kulturminner den anser som særlig verneverdige i Askeladden, men det er i seg sjøl formelt ikke et vernevedtak.

Listeføringen krever at kulturminnene er verdivurdert i forkant, både kunnskapsverdi, opplevelsesverdi og bruksverdi.

## 2.6.2 Materielle kulturminner i Lyngen kommune

Lyngen kommune har ingen egen, fullstendig oversikt over alle registrerte kulturminner. De registrerte kulturminnene fins i databasen Askeladden hos Riksantikvaren. ~~og registreringen av~~ Bygninger er i tillegg registrert i SEFRAK. I SEFRAK skal i prinsippet alle bygninger eldre enn før 1900 være registrert. Sametinget har foretatt en registrering av alle bygninger eldre enn 100 år og som kan defineres som samiske bygninger i Lyngen kommune. Dette arbeidet med registrering i SEFRAK-~~portalen~~ blir fullført først etter politisk behandling av kommunedelplanen ~~første gang~~. Det vil være naturlig å knytte en liste over samiske bygninger i SEFRAK til kommunedelplanen når en slik liste kan lages. Askeladden og SEFRAK er passordbeskyttet. Publikum kan finne tilgjengelige opplysninger om kulturminner i kommunen ved å søke i portalen «Kulturminnesøk».

Vedlegg 8.2 viser hvor kulturminner som er registrert i Askeladden i Lyngen kommune fins. Totalt er det registrert over 600 kulturminner i Lyngen kommune.

### Eldre kulturminner Automatisk fredete kulturminner:

Det fins kulturminner, **boplasser og lausfunn** fra Lyngstua, Indre Gamvik, Jægervatnområdet, Eidebakken og Pollen som indikerer at det har bodd folk i områdene for mer enn 6000 år siden iflg. Lyngen bygdebok bind 1. Fra yngre steinalder (6000-2000 år siden) er det gjort funn fra over 40 boplasser i Lyngenregionen. Bygdeboka nevner disse områdene som sannsynlige boplasser: Indre og Ytre Gamvik, Koppangen, Drabeng, Årøybukt, Elvejord, Kviteberg, Lyngseidet, Jensvoll, Karnes, Elvebakken, Ørnes, Forhamna, tilsammen 139 boplasser. Skreivågen, Nord-Lenangen, Jægervatn(nord og sør), Selnes, Svensby, Bensnes, Storsteinnes er registrerte boplasser på Ullsfjordsiden av Lyngen kommune.

Også fra jernalderen og middelalderen er det mange funn av boplasser og lausfunn. I følge Lyngen bygdebok defineres mange som samiske boplasser og noen som norrøne boplasser.

Andre kulturminner fra denne perioden er fangstanlegg for villrein med **ledegjerder og bogastilla** samt **fangstgroper**.

**Hellegroper** for å framstille olje av spekk fra kval og sel fins mellom Eidstranda og Lyngstua.

**Samiske offerplasser** blir i Lyngen bygdebok plassert i Koppangen, på holmen Bonken, sørfor Kvalvikdalen og Sieide-Cohkka.

Det fins også noen **gravhauger**, f.eks. på Drabeng og på Jensvoll.

I tillegg til de nevnte finner vi flere andre typer kulturminner fra denne tiden.

## Nyere kulturminner:

Mens perioden fram til 1537 har etterlatt seg kulturminner fra et liv preget av samling, jakt, fiske og fangst og med samisk religionsutøvelse, så finner vi **blant nyere kulturminner** mer av hustuffer. Her opptrer også husdyrhold og tamreindrift som næringsgrunnlag i tillegg til fiske, samling, jakt og fangst. Dyrking av jord i stedet for høsting ute i naturen ble etter hvert vanlig. Korn og potetdyrking blir i en periode på 1800 tallet ganske omfattende. Det foregår en spesialisering til kverndrift, smedvirksomhet, båtbygging og husbygging utover i perioden. Kirker og kirkegårder tas i bruk. Finnerydninger blir vanlig langs Lyngenfjorden på 17-1800tallet. Kvenske innvandrere fra 1700-tallet brakte med seg andre tradisjoner og byggeskikker. Handel og kommunikasjonsnettverk utvikles og tettsteder oppstår og flyttes over til andre steder i takt med befolkningsøkning og endring i næringsutvikling og kommunikasjonsbehov. Energiforsyning og tilrettelegging for stadig mer effektive kommunikasjonsmåter blir nødvendige ettersom folketallet øker. Offentlige bygg blir nødvendig del av samfunnsutviklinga.

Det fins en rekke krigsminner fra 2.verdeskrig i Lyngen kommune. De vesentligste er fra oppbyggingen av Lyngenlinja på slutten av krigen. Lyngenlinja strekker seg fra Russelv til finskegrensen Storfjord kommune. Kulturkontoret har kartlegginger med kartskisser over hvor en del av anleggene i Rottenvik, Seljevik og Lattervik lå. I tillegg fins rester i Russelv og på Ørnes. Noen steder, f.eks. i Kvalvikdalen fins rester etter gammer oppført av lokalbefolkningen i forkant av tvangsflyttinga høsten 1944.

Det er likevel et begrenset antall kulturminner som fins eller er kjente i dag fra årene mellom 1537 og 1900. Bare en liten del av dem kan en anta er registrert som kulturminner i Askeladden eller Kulturminnesøk. Det er derfor viktig å registrere disse før de blir ødelagte eller skjules av vegetasjon.

Mangfoldet i nyere kulturminner fra 1900 og til nå er ganske stort.

Å gjøre kartlegge og gi en verdivurdering av nyere kulturminner for å avklare hva som bør listeføres for eventuell vern, er et langvarig og omfattende arbeid.

Samiske kulturminner som er eldre enn 100 år er automatisk fredete. Utover dem er følgende fredet ved vedtak eller listeføring:

Fredet ved vedtak; Handelsanlegg Giævergården

Handelsanlegg Bakeri

Lyngen prestegård

(Ulike fredningstyper) Gårdstun Mellomgård i Pollen

Listeført kirke: Lyngen kirke

Automatisk fredet: Kirkegården rundt kirka og Prestelvparken

Den eldste delen av Eidebakken kirkegård

Gjennom ulike prosjekter har Lyngen kommune innhenta opplysninger om en del kulturminner utover krigsminnene som har blitt ansett som verdifulle. Det må undersøkes nærmere om noen av dem er registrert i Askeladden. Det vil kreve en god del arbeid å avklare tilstand, eierforhold, og historie til noen av dem. **De som ikke alt er registrert i Askeladden, kan være gjenstand for verdivurdering og listeføring.**

Rørnesnaustet, gårds-/ bruksnr.87/1

Bolig og – uthus på Karnes

Naust på Jægervatnet

Industrimuseet på Furufalten

Sjøsamegården på Furufalten

Våningshus på Lenangsøyra

Postveien Lyngseidet –Kjos (Kobbenes)

Kirkeveien Stigen (eventuelt også kirkeveien fra Kvalvik)



Kaldfaret bru Rottenvik  
Vegstolpe i Pollen  
Gammel bru over Jægervasselva  
Solhov – har vært vurdert som fredningsobjekt  
Rossgården- Lyngseidet

I møte med lag og foreninger har disse kulturminnene blitt trukket fram som minner som bør vurderes å få registrert om de ikke alt er det **og vurdert listeført:**

Gamslett bygdetun	En av eldste bedriftene på Furufleten
Gammelskolen i Sør-Lenangen	Lysverkdammen og Skihytta
Zapfehytta ved Jægervatnet	Fastdalen skole
Steinnaustet på Lenangsøyra	Is-anlegget i Strupen
Telegrafstasjonen (Stasjonsbakken)	Leirskolen ved Jægervatnet
Gammelt hus på Bensnes	Jægervasshytta-TT
Hus på Bakkeby	Forsamlingshuset i Sør-Lenangen
Slippen-Lyngseidet	Fiskerihavna på Lenangsøra
Kvenske kulturminne	Noe knytta til rekefisket

**De gamle handelsstedene Karnes, Lyngseidet, Årøyholmen og Kjosens betegnes som verdifulle av Tromsø museum. Den gamle kvalstasjonen på Jægervatn fra 1699 nevnes og.**

### Utviklingstrender og utfordringer framover

Ved nydyrking og ved reguleringsplanarbeid avklares det om fins kulturminner som er fredet i berørte område. **Siden det er registrert mange samiske kulturminner i kommunen, kan det oppleves som om kulturminner er en bremsekloss i utnyttningen av knappe arealer. For mange vil derfor vern kunne oppleves som noe negativt og som skaper begrensninger og økonomiske forpliktelser. Her er det viktig at forvaltningsmyndighetene av fredete kulturminner og kommunen inntar en konstruktiv og løsningsorientert holdning til utfordringene og ser etter muligheter framfor bare begrensningene.**

Men det er og en økende tendens til at kulturminner ses på som en ressurs som må forvaltes forsvarlig. Ikke minst fører satsing på reiseliv at turister etterspør lokalhistorie, kulturminner og lokale attraksjoner.

I arbeidet med å skape tilhørighet og identitet, noe som er et mål i skolen i Lyngen kommune, så vil lokalhistorie og kulturminner kunne brukes mer enn i dag. Det forutsetter at kulturminnene er kjente og deres historier kjente samtidig som de må være tilgjengelige.

En del av kulturminnene har eksistert i flere tusen år, mens andre er nyere. Felles for både de registrerte og uregistrerte er at de kan bli ødelagt over tid. Klimaendringer, strukturendring i landbruket og byggevirksomhet kan påskynde disse prosessene. En av de store truslene er at de skjules av vegetasjon pga. gjengroing med trær og busker fra havnivå opp til 500 m o.h. Til kulturminner fra siste generasjoner knytter det seg ofte muntlige historier til. For hver generasjon som går bort risikerer vi å tape verdifull historie dersom de ikke skrives ned.

Det kreves kompetanse og vilje til å prioritere god forvaltning av kulturminner, både det å registrere dem, verdsette dem og skjøtte dem som en anser som verdifulle. Kompetanse må bygges opp over tid både i befolkningen og i kommuneadministrasjonen og blant politikere. Holdning og vilje til å satse økonomisk og personellmessig på kulturminnearbeidet er avhengig hvor stort ønsket er fra befolkningen og om administrasjon og politikere ser verdien i dette arbeidet. For en kommune som

ikke har satset veldig mye på dette arbeidet tidligere, må en velge å satse over tid og sørge for jevnlig informasjon. Rent praktisk så betyr det at noen må ha i oppgave å gjennomføre kommunedelplanen.

Da kulturminnene fins over hele kommunen, må historielag og grendelag engasjeres i arbeidet med registrering og det å skjøtte kulturminner. Det har både en økonomisk side og en organisatorisk side som begge må ivaretas.

For kunnskapsformidling til barnehager, skoler og næringsliv må en nytte eksisterende nettverk og i dialog med dem stegvis utvide omfanget av bruk av utvalgte kulturminner i det holdningsskapende, identitetsskapende- og kunnskapsformidlende arbeidet.

Da alle kulturminner i kommunen ligger på privat grunn, er alle avhengige av et nært samarbeid med eierne. Både registrering av kulturminner og eventuelle vernetiltak må skje i samråd med eierne. Bruk av kulturminner, inkludert det å skjøtte dem eller knytte dem til kommersiell bruk, krever at en har klare avtaler med eierne. ~~Ferdseil til å fra kulturminner i utmark er regulert av friluftsløven.~~

Kulturminnedelen i Kommunedelplanen beskriver kort situasjonen. Den videre oppfølging av arbeidet vil knyttes til handlingsplandelen.

### 3 Virkemidler

Virkemidler for gjennomføring av kommunedelplanen varierer fra del-emne til del-emne, men noe er også felles for alle.

#### Informasjon og veiledning

Informasjonsarbeidet skal rettes mot dette:

Gjøre kjent hvilke tilskottsordninger som fins, både til investeringer og til drift innaford de ulike delemnene og hva som kreves for å kunne søke samt kunngjøre søknadsfrister.

Offentliggjøre hvor og når aktivitetstilbud er og hvor leke- og idrettsanlegg og tur- og fritidsområder fins.

Informere om kommunedelplanens emner innad i kommuneorganisasjonen og utad til befolkningen, politikere og næringsliv.

Informasjon til brukere av naturen om særlig hensyn som må tas ved ferdsel i nedslagsfelt for drikkevannskilder, i beiteområder for småfe og rein (båndtvang, ikke uroe dyra på våren og forsommeren) og i rasutsatte områder. Informasjonen må gis på norsk, engelsk, tysk. Den må settes opp på informasjonstavler ved inngangen til områder og ved innfallsportene til kommunen. Alle gode informasjonskanaler må vurderes brukt.

Lyngen kommune skal bistå lag og foreninger og privatpersoner med råd og veiledning i forhold til:

- Planlegging og dimensjonering av anlegg for idrett, fysisk aktivitet, lek, lokale kulturhus, friluftsliv og kulturminnetiltak
- Søkeprosessen for offentlige tilskuddsordninger
- Rapportering for offentlige tilskudd

**Ishavskysten friluftsråd** er Lyngen kommunes interkommunale samarbeidspart for friluftsliv, og har et særskilt veiledningsansvar på dette området.

TellTur er et elektronisk turregistreringssystem som driftes og finansieres av friluftsrådet, hvor alle turene i «Lyngen Turtrim» er registrert.

Informasjonsarbeidet skal rettes mot og i samarbeid med lag og foreninger, organisasjoner, privatpersoner og andre som har behov eller står ansvarlige for tilbudene.

Kommunens hjemmeside og facebooksider må organiseres slik at den bidrar til folks kunnskap om tilbudene i kommunen. Det er viktig å koble de kommunale tiltakene og tilretteleggingen med Ishavskystens informasjonsarbeid.

### **Sikring og tilrettelegging**

Lyngen kommune skal i sin planlegging sikre arealer og områder for friluftsliv, idrett, lek og lokale kulturhus og verne kulturminner ved å ta hensyn til disse behovene i kommuneplanens arealdel. Atkomst til områder skal også sikres. Arealplanen er juridisk bindende for arealbruken i kommunen. En rekke lover kommer til anvendelse i denne sammenhengen, deriblant friluftsløven, naturmangfoldsloven, skogbruksloven, kulturminneloven og motorferdselloven. Disse omtaler bruk og vern av områder, og må tas hensyn til i all planlegging.

### **Kompetanse**

Lyngen kommune må sørge for at administrasjonen har kompetanse til å gjennomføre kommunedelplanen og kapasitet til å gjøre det. En delstilling som idrettskonsulent bør utredes, ikke minst fordi kommunen etter hvert står som eier av store idrettsanlegg. Kompetanse blant befolkningen, og spesielt i lag og foreninger, i bruk av og innsikt i innholdet av kommunedelplanen vil på sikt kunne fremme intensjonen med planen. I det fortsatte arbeidet med kulturminnedelen er det behov for kompetanse i bruk av kulturminner i verdiskapning, finne gode måter å organisere skjøtsel av kulturminner og utvikle kompetanse i formidling av kulturminner. God kompetanse i hvordan kommunens vernevedtak fungerer i praksis er også nødvendig.

### **Økonomiske virkemidler**

#### **A) Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger**

Det gis et kommunalt grunntilskudd til lag og foreninger og et etter aktivitet.

Lyngen idrettsråd gir innstilling på idrettens andel av tilskuddet i forkant av behandling i Levekårsutvalget.

#### **B) Tilskudd til anleggsutbygging**

Kommunen har gitt tilskudd samt lånegarantier til f.eks. tråkkemaskiner. I tillegg har kommunen i en del tilfeller forhåndsdekket forventede spillemidler eller også tatt hele utbygginga i kommunal regi.

Kommunale tilskudd kan tildeles anlegg som er forhåndsgodkjent og prioritert i kommunedelplanen.

#### **C) Gratis treningstid i kommunale bygg**

Lyngen kommune gir gratis treningstid for lag og foreninger og andre sammenslutninger som ønsker å benytte kommunale bygg og anlegg på ettermiddags- og kveldstid. Tiltak rettet mot barn og unge skal gis prioritet.

D) **Lyngen kommune er medlem av «Tilskuddsportalen».** Det nyter også lag og foreninger godt av.

E) **Fylkeskommunale tilskudd eller tilskudd som forvaltes av Fylkeskommunen:**

Spillemidler til ordinære idrettsanlegg skjer iht. «Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet»

Spillemidler til nærmiljøanlegg iht. «Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet»

Tilskudd til bygging og vedlikehold av lokale kulturhus

— **Turskiltprosjektet**

Fysisk tilrettelegging for friluftsliv i nærmiljøet

Friluftslivsaktiviteter

Tilskudd til sikring av friluftsområder

Tilskudd festivaler

**Redningsplanken (Fylkeskommunal tilskudd til verneverdige bygg og anlegg)**

Forvaltes av DNT: Tilskudd til løypetiltak i fjellet mv

**F) Tilskudd som forvaltes av Riksantikvaren:**

Tilskott til bevaring av kulturminner: Bygninger og anlegg etter 1537  
Tekniske og industrielle kulturminne  
Verdiskaping

**G) Tilskudd forvaltet av Sametinget:** Samiske kulturminne og kulturmiljø

**H) Tilskudd forvaltet av Kulturminnefondet:** Kulturminnefondet er opprettet for å gi tilskudd til verneverdige kulturminner og kulturmiljøer.

**I) Tilskudd forvaltet av kommunen:** SMIL-midler i landbruket. «Eksempel på tiltak innen kulturlandskap kan være ivaretagning av biologisk mangfold, gammel kulturmark, kulturminner og kulturmiljøer (inkludert verneverdige bygninger). Videre kan aktuelle tiltak være tilrettelegging for mer laglig tilkomst og opplevinger i landskapet.)

**J) Tilskudd fra Fortidsminneforeningen:** Til istandsetting og tradisjonshåndverk

**K) Tilskudd fra stiftelser og fond:** Mulige tilskudd kan en finne i «Tilskuddsportalen».

Tilskuddordninger kan endres over tid. Opplysninger om tilskudd finneren gjerne på hjemmesidene.

**Samarbeid med lag, foreninger og organisasjoner og eksterne myndigheter.**

Forutsetningen for hele kommunedelplanen bygger på et godt fungerende samarbeid både innad i kommunen og med nevnte parter. Gjensidig tillit og kjente kontaktpersoner er viktig. Oppdaterte telefonnumre, navn på kontaktpersoner, postadresser og e-postadresser er en forutsetning for samarbeid. Lyngen kommune og lag og foreninger må ha faste rutiner for slike oppdateringer. Samarbeidets innhold vil stort sett være innafor det som er beskrevet i kapittel 3.

**Kulturprisen** som er et stimuleringsiltak deles ut hvert annet år iht. kommunal regelverk.

#### **4. Mål og strategier, kriterier for vurdering av behov og prioriteringer innafor delemnene**

Mål for folkehelse er tatt inn i pkt. 2.1. Kommuneplanens samfunnsdel påpeker at strategien bør være tiltak som treffer bredt i aldersgrupper og/eller i hele befolkningen. Tiltak som omfatter alle barn og unge bør prioriteres.

**Idrettsanlegg:**

Selv om tendensen er at flere driver fysisk aktivitet som uorganisert aktivitet i naturen, har idrettsanleggene en svært stor betydning, ikke minst for barn og unge.

**Mål:** *Alle grupper i befolkningen må ha muligheter til å nå idrettsanlegg i overkommelig avstand fra heimen.*

- Kravene i v-0732 til spillemiddelfinansierte anlegg må etterleves.
- Bevare kvaliteten på eksisterende anlegg ved rehabilitering og satsing på systematisk internkontroll og vedlikehold.
- Nye anlegg bør mest mulig legges i tilknytning til eksisterende anlegg.
- Anlegg som øker bredden i aktivitetsmuligheter sommer og vinter prioriteres.
- Nærmiljøanlegg bør ligge i tilknytning til skole og barnehage og i sentrumsområder for lavterskeltilbud. Skolene og barnehagene bør utarbeide planer for sine uteområder og områder de nyter som ledd i å nå deres særlige mål. Nye ballbinger nedprioriteres.
- Anleggene finansieres med egenkapital, dugnader og spillemidler, lån og kommunale tilskudd og andre tilskudd.
- Forsvarlig drift av anlegget i framtiden selv ved reduksjon i folketallet, må kunne dokumenteres.
- Lag og foreninger skal motta kommunale tilskudd til drift av idrettsanlegg etter anleggsstørrelse og tilbud til barn og unge.
- Idrettsrådet skal gi uttalelse til prioritering av midler til idrettslig formål.
- Prioriteringer bygger på behov i lag og foreninger.
- Behovet for arealer tas inn i kommuneplanen.

**Kulturhus:**

**Mål:** *I alle bygdelag bør det være lokaler for kulturell aktivitet som er universell utformet og for alle aldersgrupper. I kommunesentret må det være et kulturbygg for hele kommunen.*

- Bevare kvaliteten på eksisterende kulturhus og klubbhus ved rehabilitering og satsing på systematisk internkontroll og vedlikehold.
- Avsette arealer i sentrumsplanen og starte planlegging av kulturbygg.
- Kommunen gir tilskott til bygging og årlig drift av kulturhus etter aktivitetsnivå.
- Forsvarlig drift av anlegget i framtiden selv ved reduksjon i folketallet, må kunne dokumenteres.
- Ved fare for nedlegging av kulturhus pga. nedgang i medlemskap og alderssammensetning må laget søke samarbeid med kommunen og andre lag og foreninger.

**Fysisk aktivitet:**

**Mål:** *Holde samme nivå på aktiviteter som fungerer godt mht. omfang og trivsel innafor fysisk aktivitet. Stimulere til økt fysisk aktivitet for de som har for lite iht. nasjonale mål ved lavterskeltilbud og aktiviteter som favner bredere eller er mer tilpasset behovene. Prioritere anlegg som gir stor helsegevinst for mange.*

- Flere kilometer med gang –og sykkelstier planlegges og bygges i samarbeid med overordna myndigheter.
- Tilrettelegge for trygge aktiviteter på is med gode kontrolltiltak og varsling.
- Muligheter for flere aktiviteter ute i skole og barnehage ved god planlegging av uteaktivitetsområder.
- **Kartlegge skoler og barnehagers uteområder og lage en oversikt over hva de har av grønne kvaliteter, og liste opp hvordan disse kan brukes i undervisningen og samtidig nå målet om fysisk aktivitet**
- Gratis utlån av sports og friluftsutstyr utvides.
- Økonomisk stimuleringsmidler til tråkking av skiløyper utvides.
- Kartlegge behov for lavterskeltilbud og målrette tiltak mot de som har lavt fysisk aktivitetsnivå. Det kan innebære å stimulere til bygging av turløyer som er universell utformet.
- **Sikre at kommunens tilrettelagte friluftslivsområder for rullestolbrukere oppfyller kravene til funksjonshemmede, jmf. friluftsrådets rapport «Kartlegging av tilgjengelighet for funksjonshemmede i tilrettelagte friluftsområder» (2017).**
- Fortsatt gratis utleie til lag og foreninger av kommunale anlegg.
- Tjenlige åpningstider for svømmehallene. Barn og unge fra familier med dårlig økonomi skal også ha mulighet til å delta.
- Fortsette med kommunale driftstilskudd til lag og foreninger.
- Prøve å styre bruk av sykkel i sårbar utmark med tilretteleggingstiltak.
- Prøve å hindre brukerkonflikter mellom næring, lokalbefolkning og turister ved informasjonsarbeid på flere språk.

## Friluftsliv

Fysisk aktivitet i form av tradisjonelt friluftsliv er den aktiviteten som treffer flest mennesker.

**Mål:** *Kommunen skal i samarbeid med grunneiere, bygdeutvalg, beitenæringen, Ishavskysten friluftsråd og myndigheter legge til rette for allsidig friluftsliv samtidig som hensynet til folkehelsen og miljøet sikres.*

- «Friluftskartleggingen» er et grunnlagsdokument for arbeidet.
- Det må tas hensyn til beitenæringene når det tilrettelegges for friluftsliv.
- Det skal ikke stimuleres til økt bruk for turisme i hensynssoner for drikkevannskilder.
- For å sikre produksjonstap på beite og sikre rent drikkevann skal det settes opp informasjonstavler med opplysninger om å unngå forurensing av drikkevann, unngå å forstyrre beitedyr, spesielt tidlig i beitesesongen, lukking av grunder, bruke stier og skogsveier, bruke parkeringsplasser og toaletter i tilknytning til dem. Denne informasjonen gis på flere språk. Disse informasjonene må også spres på digitale nettverk, hos turistnæringen og ved innfartsveiene til kommunen.
- Tilrettelegging for friluftstiltak med parkering og toaletter skjer iht. prosjektplanen for slike tiltak. Planen er under utarbeidelse.

- Turkartpakke for Lyngen kommune **med veiledninger i målestokk 1: 50 000 lages i samarbeid med Ishavskysten friluftsråd.**
- Kommunen skal ikke merke eller beskrive løyper som fører inn i rasfarlig områder.
- Lavterskelområder og der mange brukere kan nås skal prioriteres ved stier og løyper og andre friluftstiltak.
- Friluftstiltak som også angår kulturminner bør vies ekstra oppmerksomhet, ikke minst dersom det kan skape verdiøkning ved bruken.
- Lag og foreninger som stimulerer til økt allsidig friluftsliv bør prioriteres ved tildeling av anleggs og driftstilskudd.
- Behovet for informasjon til innbyggerne om bredden og områdene for friluftsliv må ivaretas samtidig som en gir opplysninger om spesielle hensyn som må tas.

#### **Kulturminner:**

**Mål:** Kommunen skal i planperioden få oversikt over alle registrerte kulturminner og komme i gang med systematisk registrering av kulturminner fra 1537 som ledd i å verdsette og listeføre de mest verdifulle. Vernetiltak vurderes i forkant av areal- og reguleringsplaner.

*Tiltak for skjøtsel settes i gang i samarbeid med grunneiere og bygdeutvalg.*

*I KIK-prosjektet er delmålene uttrykt slik utover målet å lage kommunedelplan;*

*-Få en samlet oversikt over registrerte kulturminner i kommunen og en strategi for å kartlegge uregistrerte og starte registreringsarbeidet.*

*-Øke kompetansen om kulturminner i administrasjonen i kommunen*

*-Øke kompetansen blant lokalpolitikere i kommunen.*

*-Øke viten om, interesse for og engasjement for kulturminnebevaring i grendeutvalgene og befolkningen generelt.*

*- Gi beslutningsorganene et godt hjelpemiddel i arbeidet med å prioritere ressursbruken i bevaringa av de viktigste kulturminnene.*

*-Ivareta folkehelseperspektivet og krav til universell utforming i planen for kulturminner så langt det er realistisk og økonomisk forsvarlig.*

*-Gi planen en så lesbar form at den også kan nyttes som informasjonskilde i skole og i befolkninga generelt.*

- Det må avsettes personell og økonomi til kulturminnearbeidet.
- Opplæring i verdisetting av kulturminner må skje i 2018.
- Flere må få opplæring i registrering av kulturminner. Samarbeid med historielaget avtales om nødvendig.
- Registreringen foretas fra nord til sør innafor bygdeutvalgsområdene og i samarbeid med dem. Men også eierne kan oppfordres til å få sine kulturminner registrert i Askeladden
- Verdisettingen gjøres både innafor grendeutvalgsgrensene og til slutt blant alle kommunens kulturminner for endelig listeføring.
- Kulturminner som kommunen ønsker fredningsvedtak om som hensynssoner, krever et grundig forarbeid iht. Planloven.
- Oppfordrer historielaget til å framskaffe opplysninger om kulturminnene og historier knytta til dem. Til dette arbeidet kan kanskje også ungdomsskoleelever nyttes i samråd med skolene.
- Verdifulle kulturminner for samfunnet må sikres og ha skjøtsel i samarbeid med eierne, kommune og bygdeutvalg slik at de kan nyttes til verdiøkning for grunneier,

institusjoner og næringsliv. Økonomiske støtteordninger fins. Kommunen kan og gjøre vedtak om fritak for eiendomsskatt for listeførte kulturminner. Kompetanse om skjøtsel fins bl.a. hos regionale kulturminneforvaltere og riksantikvaren. Kulturminner som er i bruk blir også lettere bevart.

- I den årlige rulleringen av handlingsplanen må en sikre framgang i planarbeidet og at nyerverva kunnskap føres videre til besluttende organer i kommunen.

## 6. Handlingsplan for «Kommunedelplanen for idrettsanlegg, fysisk aktivitet og friluftsliv, kulturhus og kulturminner»

### 6.1 Handlingsprogram for nærmiljøanlegg

#### Prioriteringer for nærmiljøanlegg 2017-2024

Prioritet	Anlegg	Utbygger	Status	Antatt kostnad i tusen kroner
1	Prestelvparken nord	Lyngen kommune	Søkt om spillemidler 2017	640
2	Fiske og tursti	Lyngen jeger og fisk	planlegges	300-800 kr pr m turvei
3	Rasteplass med toalett og gapahuk	Lyngen jeger og fisk	planlegges	stipulert 150 tusen
4	Skateparken	Lyngen kommune	Gjenoppbygging	10
5	Ballbinge Lyngsdalen	Furuflaten il	rehabilitering	
6	Ballløkke Jægervatn	Jægervatn il	rehabilitering	250
7	Ballbinge Kavringen barnehage	Lyngen kommune	rehabilitering	100
8	Ballbinge Sommersete	Lyngen kommune	Rehabilitering	100
9	Natur og kultursti Gamslett	Lyngen kommune	Planlegges	100
10	Natur og Kultursti Gamelva -Storåsen	Svensby utviklingslag	Planlegges	

Kostnadene bygger for en del på opplysninger fra idrettslagene



## 6.2 Handlingsprogram for ordinære idrettsanlegg

### Prioriteringer for ordinære idrettsanlegg 2017-2024

Prioritet	Anlegg	Utbygger	Ny / rehabilitering	Antatt kostnad i tusen kroner
1	Svømmehallen	Lyngen kommune	Søkt spillemidler 2017	17000
2	Lenangshallen	Lyngen kommune	Søkt spillemidler 2017	18500
3	Rehab.sportsdekke Lyngenhallen	Lyngen kommune	Søkt spillemidler 2017	220
4	Rehabilitering av Lyngenhallen Fase 1	Lyngen kommune	Søkt spillemidler 2017	2500
5	Tidtakerbu/garasje	Jægervatn il	ny	250
6	Lysløype jægervatn	Jægervatn il	rehabilitering	200
7	Lysløype Lenangsstraumen	Lyngstuva sk	ny	1200
8	Turkartmappe Lyngen	Ishavskysten	ny	570
9	Lager friidrettsutstyr Lenangen mv	Lyngen kommune	ny	200
10	Idrettshus	Jægervatn il	rehabilitering	500
11	Klubbhus Lyngstuva	Lyngstuva sk	rehabilitering	800
12	Tennisbane	Jægervatn il	rehabilitering	250
13	Leirduebane	Lyngen jeger og fisk	ny	
14	Lyngsalpan crossbane	Lyngsalpan scooterforening	ny	3500
15	Crossbane for motorsykler mv	Lyngen jeger og fisk	ny	
16	Klubbhus Lyngen alpinklubb	Lyngen alpinklubb	tilbygg	600
17	Skilting ved turstier og innfartsveier	Lyngen kommune	ny	200
18	Rehabilitering av Lyngenhallen Fase 2	Lyngen kommune		6000

Kostnadene er for en del oppgitt av idrettslagene.

Prioriteringene skal fungere slik at ved årlig rullering tar en med så mange anlegg som en har idrettsfunksjonell godkjenning for i den rekkefølge prioriteringa viser.

### 6.3 Handlingsprogram for kulturhus

#### Prioriteringer for kulturhus 2017-2024

Prioritet	Anlegg	Utbygger	Nytt / rehabilitering	Status	Kostnad i tusen kr
1	Bygdetun	Lenangsøyra il	Rehabilitering	Tak	230
2	Bygdetun	Lenangsøyra il	Rehabilitering	Golv	250
3	Bygdetun	Lenangsøyra il	Rehabilitering	Kjeller	200
4	Lyngseidet kulturhus	Lyngen kommune	Ny		?

Prioriteringene skal fungere slik at ved årlig rullering tar en med så mange anlegg som en har idrettsfunksjonell godkjenning for i den rekkefølge prioriteringa viser.

### 6.4 Handlingsprogram for nærmiljø - og ordinære idrettsanlegg, uprioritert liste 2018-2029

#### Upprioritert liste over idrettsanlegg, 2018-2029

	Anlegg	Utbygger	Nytt / rehabilitering	Status
1	Geitnes nærmiljøanlegg	Karnes-Lyngen il	Ny, nærmiljø	Planlegges
2	Lekeplass øvre Jensvoll	Øvre Jensvoll vel	Ny, nærmiljø	Planlagt
3	Nærmiljøanlegg Eidebakken skole	Lyngen skole	Ny, nærmiljø	Planlegges
4	Nærmiljøanlegg Lyngsdalen oppvekstsenter	Lyngen skole	Ny, nærmiljø	Planlegges
5	Nærmiljøanlegg Lenangen skole	Lyngen skole	Ny, nærmiljø	Planlegges
6	Gymsalen Oksvik	Lyngen kommune	Rehabilitering ordinær idrettsanlegg	
7	Universell utformete turløyper		Ny, nærmiljø/ordinær anlegg	Planlegges
8	Skøytebane Lenangen skole		Ny, ordinær idrettsanlegg	Planlegges
9	Rydding av turstier		Rehaiblitering	Planlegges
10	Styrketreningsrom Furufalten		Ny, ordinær anlegg	Planlegges
11	Universell utformete fiskeplasser		Ny, nærmiljø/friluftstiltak	Planlegges

## 6.5 Handlingsprogram for fysisk aktivitet og friluftsliv

Prioriteringer for fysisk aktivitet og friluftsliv 2 (kostnad i 1000 kr)										
Tiltak	Beskrivelse	Igangsat	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lyngen turtrim/spreke ly	oppfølging	2017	50	50	50	50	50	50	50	50
Parkeringsplasser	Eget prosjekt. Nyanlegg		(Kostnad og prioritering iht prosjektet)							
Toaletter ved parkering	Eget prosjekt. Nyanlegg		(Kostnad og prioritering iht prosjektet)							
Gang og sykkelstier	nyanlegg		(kostnader etter prioritet lengde og sted)							
Gang og sykkelstier	vedlikehold			100	100					
Universell utformete turløyper	nyanlegg		(kostnad pr meter 300-800 kr)							
Rastepunkter ved stier	nye		10	10	10	10	10	10	10	10
Utstyr for islegging av baner	ny			10						
Gratis utlån av friluftsutstyr				10	10	10	10	10	10	10
Økt tilskudd til løypetrakking		2018		40	40	40	40	40	40	40
Oppslagstavler og merking av turstier	Ved merka stier og innfallsport til kommunen	2018		50	30	30	30			
Digital informasjon				30	30	30	30	30	30	30
Drift av svømmehaller	til fysisk aktivitet									
Drift av idrettshaller	til fysisk aktivitet									
Selvlukkende utmarksporter	Ved alle merka stier		10	10	10	10	10	10	10	10
Vedlikehold av Vardoveien				150	150	150	150	150	150	150
Feveien Svensby										
Storsteinnes	Sti									
Ullsnes -Svensby	Stirydding									

Dette er tiltak som videreføres med endra kostnader eller nye tiltak. Tiltak som er i gang tas derfor ikke med her. Informasjon om tidligere igangsatte tiltak finnes i forrige utgave av kommunedelplanen. Drift av svømmehaller og idrettshaller har egne budsjetter og tas med for å vise at de er viktige arenaer for fysisk aktivitet. Kostnadssummene gir en pekepinne på hvilket nivå en kan påregne kostnader i .



Skigåing gir naturopplevelser og fysisk aktivitet for små og store. Foto L.G.

## 6.6 Handlingsprogram for kulturminner.

	Beskrivelse av tiltak	Innsatsområde	Tid	Deltakere	kostnad i tusen kr
1	0,2 stilling til kulturminnearbeid	forvaltning	2018-2024	Kommunestyret	100 pr år
2	Kompetanseheving	Opplæring i kulturminner og forvaltning av dem	2017-2024	administrasjon, politikere, lokalbefolkning	8 pr år
3	Informasjon om kulturminner og kulturminnearbeid	Målgruppe: politikere, bygdeutvalg, historielag, lokalbefolkning	2017-2024	kommuneadm/kulturkontor	3 pr år
4	Ferdigstille kommunedelplanen	Forvaltning	des.17	Prosjektgruppe, kommunestyret	
5	Intensjonsavtale mellom Historielag og kommunen	Kulturminneregistrering	høst 2017	Kulturadm/nevnte lag	5 pr år
6	Starte arbeidet med å avklare registrering av kulturminner omtalt i planen	Kulturminneregistrering	høst 2017-vår 18	Prosjektleder, historielaget	
7	Innhente dokumentasjoner om kulturminner som kan registreres	Kulturminneregistrering	høst 2017-vår 19	Historielaget, grendeutvalg	
8	Opplæring i verdisetting	Kompetanseutviding	vår 2018	Kulturkonsulent. Historielag, Fylkeskommunen	3
9	Registrere kulturminner som er klar for det i kulturminnesøk	Forvaltning	vår 2018	Kulturkonsulent i samarbeid med . Historielag, Fylkeskommunen, ev. Sametinget	
10	Verdisette registrerte kulturminner	Forvaltning	vår 2018	Kulturkonsulent i samarbeid med . Historielag, Fylkeskommunen, ev. Sametinget	
11	Lag forslag til listeføring	Forvaltning	vår/sommer 2018-2024	Kulturadministrasjon	
12	Opplæring i kulturminneregistrering	Kompetanseutviding	vår 2018	Kulturkonsulent, Historielaget	1
13	Forberede og starte opp kulturminneregistrering i Nord-Lenangen grendelags område	Kulturminneregistrering	mai-juli 2018	Kulturkonsulent, Historielaget, grendeutvalget	2
14	Forberede og starte opp kulturminneregistrering i Sør-Lenangen grendelags område	Kulturminneregistrering	Aug-okt 2018	Kulturkonsulent, Historielaget, grendeutvalget	2
15	Verdisette registrerte kulturminner	Forvaltning	høst 2018	Kulturkonsulent i samarbeid med . Historielag, Fylkeskommunen, ev. Sametinget	
16	Lag forslag til listeføring	Forvaltning	høst 2018	Kulturadministrasjon	
17	Opplæring i skjøtsel av kulturminner	Forvaltning	Vinter /vår 2019	Grendeutvalg, historielag, kulturkonsulent	3
18	Skjøtsel av ett kulturminne i grendeutvalgsområdene. Plan for skjøtsel Kaldfare bro	Forvaltning	Vår 2019	Grendeutvalg, historielag, kulturkonsulent, Rottenvik grendelag	
19	Informasjon om skjøtsel av kulturminner, hvem hva , hvordan og når. Utvikle strategier for skjøtsel og skjødseltiltak som del av rullering av handlingsplanen.	Forvaltning	vår 2019	Eiere av kulturminner som er verdifulle, administrasjon, politikere, grendeutvalg	

0	Rullering av handlingsplanen. Rulleringa skal si hvilke grendelagsområder som skal ha registrering av kulturminner og oppfølging av det. <b>Det vurderes å korte ned på tida som er en trenger til å gjennomføre kulturminneregistreringa i hele kommunen slik at en kan ha listeført kulturminnene og registrert dem i Askeladden i løpet av 2020. Ny handlingsplan i forhold til det. Eventuell politisk listeføringsvedtak.</b>	Forvaltning og politisk vedtak	nov.18	Kulturkonsulent, politikere	
21	Oversikt over SEFRAK i kommunen. Liste blir vedlegg til kommunedelplanen	Forvaltning	høst 2019	Kulturkonsulent	
22	Kulturminner i skole og barnehage	Opplæring og forvaltning	høst 2019	Styrere og rektorer, kulturkonsulent	
23	Forberede og starte opp kulturminneregistrering i Lenangsøyra-Jægervatn grendelags område	Kulturminneregistrering	mai-juli 2019	Kulturkonsulent, Historielaget, grendeutvalget	2
24	Forberede og starte opp kulturminneregistrering i Svensby grendelags område	Kulturminneregistrering	Aug-okt 2019	Kulturkonsulent, Historielaget, grendeutvalget	2
25	Verdisette registrerte kulturminner	Forvaltning	høst 2019	Kulturkonsulent i samarbeid med . Historielag, Fylkeskommunen, <b>ev.Sametinget</b>	
26	Lage forslag til listeføring	Forvaltning	høst 2019	Kulturadministrasjon	
27	Rullering av handlingsplanen. Rulleringa skal si hvilke grendelagsområder som skal ha registrering av kulturminner og oppfølging av det. <b>Vedta listeførte kulturminner.</b>	Forvaltning og politisk vedtak	nov.19	Kulturkonsulent, politikere	
28	Opplæring i skjøtsel av kulturminner	Forvaltning	Vinter /vår 2020	Grendeutvalg, historielag, kulturkonsulent	3
29	Skjøtsel av ett kulturminne i grendeutvalgsområdene	Forvaltning	Vår 2020	Grendeutvalg, historielag, kulturkonsulent	
30	Kulturminner i verdiskapning	Forvaltning	vinter 2020	Grunneiere, næringsliv, kulturkons	2
31	Formidling av kulturminner	Forvaltning opplæringsorg	vinter 2020	Skole, historielag, kulturkontor	5
32	Forberede og starte opp kulturminneregistrering i LYGSEIDET grendelags område	Kulturminneregistrering	mai-juli 2020	Kulturkonsulent, Historielaget, grendeutvalget	2
33	Forberede og starte opp kulturminneregistrering i Koppangen grendelags område	Kulturminneregistrering	Aug-okt 2020	Kulturkonsulent, Historielaget, grendeutvalget	2

34	Verdisette registrerte kulturminner	Forvaltning	høst 2020	Kulturkonsulent i samarbeid med . Historielag, Fylkeskommunen, <b>ev. Sametinget</b>	
35	Lag forslag til midlertidig listeføring	Forvaltning	høst 2020	Kulturadministrasjon	
36	Rullering av handlingsplanen. Rulleringa skal si hvilke grendelagsområder som skal ha registrering av kulturminner og oppfølging av det.	Forvaltning og politisk vedtak	høst 2020	Kulturkonsulent, politikere	
37	Forslag til listeføring. <b>Politisk vedtak</b>	Forvaltning og politisk behandling	nov.20	Kulturkons, politisk utvalg, kommunestyret	
38	Informasjon om vern av kulturminner iht. Planloven	Forvaltning og politisk behandling	høst 2020	Eiere av kulturminner som er verdifulle, administrasjon, politikere	
40	Forberede og starte opp kulturminneregistrering i Oksvik og Furufalten grendelags områder	Kurs for grendeutvalg. Kulturminneregistrering	april-september 2021	Kulturkonsulent, Historielaget, grendeutvalget	3
41	Verdisette registrerte kulturminner	Forvaltning	juli/oktober 2021	Kulturkonsulent i samarbeid med . Historielag, Fylkeskommunen	
42	Lag forslag til listeføring og eventuelle forslag til hensynssoner mv	Forvaltning	høst 2021	Kulturadministrasjon	
43	Verdisette alle registrerte kulturminner	Forvaltning	høst 2021	Kulturkonsulent i samarbeid med . Historielag, Fylkeskommunen, <b>ev. Sametinget</b>	
44	Lage forslag til listeføring	Forvaltning	nov.21	Kulturadministrasjon	
45	Høring listeforslag verneverdige kulturminner	Forvaltning	januar-febr.2022	Kulturadministrasjon, historielag, grendeutvalg, faginstanser	
46	Vedtak liste verneverdige.	Forvaltning og politiske vedtak	vår 2022	Kulturadm.Politiske utvalg	
47	Lage plan for skjødse av utvalgte kulturminner som del av rullering av handlingsplanen	forvaltning	høst 2022	Kulturadm. Grendeutvalg. Historielag, Politiske utvalg	2
48	Opplæring i bruk av kulturminner som verdøkning	Kurs. Forvaltning. Samarbeid Nord-Troms?	vår 2023	Kulturadm.Politiske utvalg. Næringsliv. Grunneierorg.	50
49	Seminar. Kulturminner i verdiformidling	Forvaltning. Skoler og barnehager	høst 23	Kulturadm. Oppvekst	15
50	Revisjon kommunedelplanen	forvaltning. Politiske utvalg	2024	Plangruppe	200

Handlingsplanen rullers slik at de gjenværende grendene også får registrert sine kulturminner. **Dette må gjøres slik at om det er mulig må en prøve å få registrert alle kulturminner ferdig i løpet av 2020.** Strategidelen legges til grunn i rulleringsarbeidet.

## 6.7 Årlig rullering av handlingsprogrammene

Handlingsprogrammene skal rulleres årlig i november. Rulleringen skal sikre at prioriterte tiltak kommer med. Ved rullering av handlingsprogrammene for idrettsanlegg og kulturhus for søknad om spillemidler skal alle søknader som har idrettsfunksjonell godkjenning, prioriteres i handlingsplanen.

Handlingsprogrammet for kulturminner skal sikre at målene for emnet i kommunedelplanen nås. Hele kommunen skal i perioden ha fått registrert og verdisatt kulturminner.

I tillegg skal en ved rulleringa sikre at punkt 3 og punkt 5 blir ivaretatt.

## 7. Definisjoner

**Idrett:** Med idrett forstås fysisk aktivitet i form av organisert trening, eller konkurranse i den organiserte idretten.

**Fysisk aktivitet:** Med fysisk aktivitet forstås egenorganiserte trenings- og mosjonsaktiviteter, herunder friluftsliv og aktiviteter preget av lek.

**Friluftsliv:** Miljøverndepartementet definerer friluftsliv som opphold og fysisk aktivitet i friluft, i fritiden, med sikte på miljøforandring og naturopplevelser

**Idrettsanlegg:** I spillemiddelfordelingen opererer departementet med følgende klassifisering av idrettsanlegg:

**Nærmiljøanlegg** er anlegg eller områder tilrettelagt for egenorganisert fysisk aktivitet, hovedsaklig beliggende i tilknytning til bo- og/eller oppholdsområder. Anleggene eller områdene skal være fritt allment tilgjengelig for egenorganisert fysisk aktivitet, primært for barn og ungdom, men også for lokalbefolkningen for øvrig.

**Ordinære anlegg** er de tilskudsberettigede anlegg som fremgår av publikasjonen V-0732 – om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet. De ordinære tilskudsberettigede anleggstypene er i hovedsak nært knyttet til konkurranse- og treningsvirksomhet for den organiserte idretten.

**Kulturhus** er lokaler, bygninger og utearenaer som gir rom for ulik kulturell virksomhet. Foreksempel kulturhus, flerbrukslokaler, eller spesiallokaler for kunst og kultur, som bibliotek, bygg for museum eller andre kulturverntiltak, scenekunstlokaler, konsertsal eller formidlingslokaler for billedkunst.

### Automatisk fredet kulturminne

Et automatisk fredet kulturminne er et kulturminne som er fredet direkte etter lov, uten særskilt vedtak. Disse kulturminnene er automatisk fredet:

- faste kulturminner fra før 1537
- samiske faste kulturminner eldre enn 100 år
- stående byggverk med erklært opprinnelse fra perioden 1537 – 1649

### Fast kulturminne

Betegnelsen brukes om jord- eller stedfaste kulturminner. Funn av gjenstander inngår som deler av et fast kulturminne så lenge de befinner seg i jorda eller under vann.

### Fredet kulturminne

Et fredet kulturminne er et kulturminne som myndighetene tillegger så stor verdi at det må bevares for ettertiden. Et fredet kulturminne er automatisk fredet eller vedtaksfredet.

En fredning er den strengeste form for vern. Fredning innebærer at inngrep/endringer må godkjennes av myndighetene. Lovene som benyttes i dag ved fredning av kulturminner, er kulturminneloven og svalbardmiljøloven

### **Kulturmiljø**

Et kulturmiljø er et område der kulturminner inngår som del av en større helhet eller sammenheng. Også naturelementer med kulturhistorisk verdi kan inngå i et kulturmiljø.

Kulturmiljøer kan for eksempel være et byområde, ei setergrend, et fiskevær eller et industriområde med fabrikker og boliger.

### **Kulturminne**

Kulturminner er alle spor etter menneskers liv og virke i vårt fysiske miljø. Begrepet omfatter også steder det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til. Også naturelementer med kulturhistorisk verdi er kulturminner, eller kan inngå som del av et kulturminne. Kulturminner kan for eksempel være bygninger, hager, gravhauger, helleristninger, båter eller veifar. Disse kan være fra tidligere tider eller fra vår egen tid. Det skilles mellom løse og faste kulturminner

### **SEFRAK-bygning**

Betegnelsen brukes om bygninger som ble registrert i regi av SEFRAK (Sekretariatet for registrering av faste kulturminner) i årene 1975-1995. Registreringene omfatter i prinsippet alle bygninger bygget før 1900, men enkelte områder ble grensen satt noe lenger fram i tid, for eksempel i Finnmark alle bygninger før 1945. Det eneste kriteriet for registrering var antatt alder på bygningen.

### **Sikring**

Sikring innebærer alle tiltak for å beskytte kulturminner og kulturmiljøer mot skade og tap. Sikring kan blant annet dekke istandsetting, vedlikehold og skjøtsel, dokumentasjon og juridiske tiltak. Sikring kan også skje ved arkeologisk utgravning for å ta vare på kulturminnets kunnskapsverdi.

**Sikring innebærer også sikring av viktige arealer til friluftsliv gjennom oppkjøp av friluftsområder til allmennheten.**

### **Skjøtsel**

Med skjøtsel menes regelmessige vedlikeholdstiltak, for eksempel vegetasjonspleie, for å ivareta et kulturminne og/eller et kulturmiljø. Vedlikehold av eventuelle skilt, stier og ramper inngår også i skjøtelsbegrepet.

### **Verdiskaping**

Verdiskaping i en bred sammenheng betegner hvordan kulturarven kan aktiviseres som ressurs i arbeidet med å skape både økonomiske, sosiale, kulturelle og miljømessige verdier.

### **Vernet kulturminne**

Et vernet kulturminne er et kulturminne som er vernet ved lov eller andre virkemidler. De viktigste lovene er kulturminneloven, plan- og bygningsloven, kirkeloven, svalbardmiljøloven og naturmangfoldloven.

Andre virkemidler for vern er statlige verneplaner, kirkerundskrivet, avtaler, listeføring, tilskuddsordninger med mer.

### **Verneverdig kulturminne**

Et verneverdig eller bevaringsverdig kulturminne er et kulturminne som har gjennomgått en kulturminnefaglig vurdering og er identifisert som verneverdig. Betegnelsene verneverdig og bevaringsverdig betyr det samme og brukes om hverandre. De mest verneverdige kulturminnene er av nasjonal verdi. Det er først og fremst disse som fredes etter kulturminneloven.

Kulturminner kan også ha regional eller lokal verdi. Normalt vil det være kommunene som sikrer vern av slike kulturminner ved hjelp av plan- og bygningsloven.

En annen måte å markere at et kulturminne er verneverdig på, er listeføring.



## 8. Vedlegg

- Vedlegg:
- 8.1 Liste over idrettsanlegg, nærmiljøanlegg og lokale kulturhus
  - 8.2 Liste og kart over registrerte kulturminner i Askeladden
  - 8.3 Friluftskartleggingen
  - 8.4 Liste over høringsinstanser

## 9. Kilder

Lyngen bygdebok Bind 1 og 2. Forfatter Helge Guttormsen  
Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet» Publikasjonskode V-0732 fra Kulturdep.  
Håndbok for lokal registrering. Riksantikvaren  
Forvaltning av automatisk freda samiske bygninger. Sametinget  
Sametings melding om areal og miljø.  
Kommuneplanens samfunnsdel. Lyngen kommune  
Folkehelse 2016. Lyngen kommune

## 10. Aktuelle nettsteder: [www.riksantikvaren.no](http://www.riksantikvaren.no)

<http://kulturminnefondet.no/>

<https://www.landbruksdirektoratet.no/no/miljo-og-okologisk/spesielle-miljotiltak/om-tilskudd-til-spesielle-miljotiltak-i-jordbruket>

<https://www.fortidsminneforeningen.no/kulturminner-for-alle>

[www.anleggsregisteret.no](http://www.anleggsregisteret.no)

[Kystinfo.](http://kystinfo.no)



*Prestelvparken skal bli nærmiljøanlegg*

## **Vedlegg 8.1**

IDRETTS-  
ANLEGG

Navn	Anleggsnr	Byggeår	Kategori	Type	Status	Eier
Bygdetun grendehus	938000101	1984-85 og 88	Kulturbygg	Lokal kulturbygg	Eksisterende	Lenangsoyra il
Eidebakken skole ballbinge	938001609	2017	Aktivitetsanlegg	Ballbinge	eksisterende	Lyngen kommune
Eidebakken skole balløkke	938003301	1984	Aktivitetsanlegg	Ballekke	Eksisterende	Lyngen kommune
Eidebakken skole garderobeanlegg	938001605	2011	Diverse anlegg	Udefinert	Eksisterende	Lyngen kommune
Eidebakken skole gymnastikksal	938001606	2012	Aktivitetssal	Gymnastikksal	Eksisterende	Lyngen kommune
Eidebakken skole gymnastikksal	938003302	1984	Aktivitetssal	Gymnastikksal	Eksisterende	Lyngen kommune
Eidebakken skole svømmeanlegg	938001601	2017	Bad og svømmeanlegg	Svømmebasseng	Planlagt	Lyngen kommune
Folkesti Jægervatnet	938004702	2004	Friluftsliv	Tursti	Eksisterende	Helselaget Varvon
Furuflaten ballbinge	938002703	2004	Aktivitetsanlegg	Ballbinge	Eksisterende	Lyngen kommune
Furuflaten kunstgress	938000202	2003, 12-13	Fotballanlegg	Fotball kunstgressbane	Eksisterende	Lyngen kommune
Furuflaten lysløype	938000301	1969-70, 87	Skianlegg	Skiløype	Eksisterende	Furuflaten il
Furuflaten miljøpark	938007601	2010	Aktivitetsanlegg	Ulke småanlegg	Eksisterende	Furuflaten bygdeutvalg
Furuflaten småbåthavn	938003401	1975	Friluftsliv	Småbåthavn	Eksisterende	Furuflaten Småbåtforening
Furustua AL	938000204	1990-13	Kulturbygg	Kulturbygg - Andre lokaler	Eksisterende	Furuflaten il
Gamle kirkeveien Rottenvik	938004302	1947	Friluftsliv	Tursti	Eksisterende	Rottenvik bygdelag
Gamslett fritidspark	938007902		Aktivitetsanlegg	Ulke småanlegg	Planlagt	Svensby utviklingslag
Geitnes fotballbane, kunstgress	938000701	1959-2010	Fotballanlegg	Fotball kunstgressbane	Eksisterende	Lyngen kommune
Geitnes idretts- og friluftspark - aktivitetsløype, delanlegg, friidrett, bueskytebane, mm.	938007402	2012-14	Aktivitetsanlegg	Ulke småanlegg	Eksisterende	Lyngen Kames il
Geitnes idretts- og friluftspark - gapahuk	938007403	LYNGEN	Aktivitetsanlegg	Ulke småanlegg	Planlagt	Lyngen Kames il
Geitnes idretts- og friluftspark, ulke småanlegg	938007401	2010-12	Aktivitetsanlegg	Ulke småanlegg	Eksisterende	Lyngen Kames il
Gjerdvassbuhytta	938004002	1971	Friluftsliv	Dagsturhytter	Revet	Lyngseidet Hytteforening
Goalbarrihytta	938004401	1988	Friluftsliv	Dagsturhytter	Eksisterende	Koppangen- Skinnelv bygdelag
Jægervatn lysløype	938000601	1988	Skianlegg	Skiløype	Eksisterende	Jægervatn il
Jægervatn turområde	938004701	1947	Friluftsliv	Friluftsområde	Urealisert	
Jægervatnet nærmiljøanlegg	938007301	2010	Aktivitetsanlegg	Ulke småanlegg	Eksisterende	Jægervatn il
Karnes fotballanlegg, idrettshus	938000703	1967-2015	Idrettshus	Idrettshus	Eksisterende	Lyngen Kames il
Karnes fotballanlegg, grusbane	938000702	1981-89	Fotballanlegg	Fotball grusbane	Eksisterende	Lyngen Kames il
Karnes turløype	938003801	1947	Friluftsliv	Friluftsområde	Eksisterende	Lyngen kommune
Knøttelia barnehage, miniklatrejungel	938008501		Aktivitetsanlegg	Utendørs klatreanlegg	Planlagt	Lyngen kommune
Kvalvikhytta	938003701	1975	Friluftsliv	Dagsturhytter	Eksisterende	Kvalvikdalen Hytteforening
Lattervika turområde	938004801	1947	Friluftsliv	Friluftsliv ikke definert	Urealisert	
Lenangen skole - ballbinge	938002503	2016	Aktivitetsanlegg	Ballbinge	Eksisterende	Lyngen kommune
Lenangen skole - Flerbrukshall	938002511	2017-18	Flerbrukshall	Flerbrukshall, liten	Planlagt	Lyngen kommune
Lenangen skole - gymsal	938002501	?	Aktivitetssal	Gymnastikksal	Eksisterende	Lyngen kommune
Lenangen skole - kulturbygg	938002512	2017-18	Kulturbygg	Lokal kulturbygg	Planlagt	Lyngen kommune
Lenangen skole - svømmehall	938002502	1977	Bad og svømmeanlegg	Svømmebasseng	Eksisterende	Lyngen kommune
Lenangen skole juniorklatrejungel	938002509	?	Aktivitetsanlegg	Utendørs klatreanlegg	Planlagt	
Lenangen skole klatrejungel	938002508	2016-18	Aktivitetsanlegg	Utendørs klatreanlegg	Planlagt	Lyngen kommune
Lenangen skole nærmiljøanlegg	938002506	2003	Aktivitetsanlegg	Ulke småanlegg	Eksisterende	Lyngen kommune
Lenangen skole seniorklatrejungel	938002510	LYNGEN	Aktivitetsanlegg	Utendørs klatreanlegg	Planlagt	
Lenangen skole, delanlegg for friidrett	938002505	2003	Friidrettsanlegg	Delanlegg friidrett	Eksisterende	Lyngen kommune
Lenangen skole, skileik	938002504	1999	Aktivitetsanlegg	Skilekanlegg	Eksisterende	Lyngen kommune
Lenangsoyra fotballanlegg	938003201	1951-95	Fotballanlegg	Fotball grusbane	Eksisterende	Lenangsoyra il
Lenangsoyra fotballanlegg, lagerbygg	938003202	1995	Idrettshus	Lagerbygg (ikke spes)	Eksisterende	Lenangsoyra il
Lenangsoyra nærmiljøanlegg, ballbinge	938003203	2004-05	Aktivitetsanlegg	Ballbinge	Eksisterende	Lenangsoyra il
Lyngen skyteanlegg - garderobe og teori-aktivitetsrom	938002607	2016	Idrettshus	Garderobebygg	Planlagt	Lyngen skytterlag
Lyngen skyteanlegg Eidebakken skytterhus	938002603	1977	Idrettshus	Idrettshus	Eksisterende	Lyngen skytterlag
Lyngen skyteanlegg innendørsbane, Eideba	938002606	2002	Skyteanlegg	Skytebane (inne)	Eksisterende	Lyngen skytterlag
Lyngen skyteanlegg, 200m	938002605	2001	Skyteanlegg	Skytebane 200m	Eksisterende	Lyngen skytterlag
Lyngen skytteranlegg, 100m Eidebakken	938002604	2001	Skyteanlegg	Skytebane 100m	Eksisterende	Lyngen skytterlag
Lyngenhallen	938005401	1996-97	Fotballanlegg	Fotball Treningshall 70x50	Eksisterende	Lyngen kommune
Lyngenhallen	938005402	1996	Friidrettsanlegg	Delanlegg friidrett	Eksisterende	Lyngen kommune
Lyngenhallen klatrevegg	938005403	ikkokt 2017	Diverse anlegg	Klatreanlegg (innendørs)	Planlagt	Lyngen kommune
Lyngsalpan gjeterbu Kvalvikfjellet	938006202	2005	Friluftsliv	Overmattingshytte	Planlagt	Lyngsalpan Gjeterbu
Lyngsdalen nærmiljøanlegg o-kart	938006701	2006	Kart	Orienteringskart	Eksisterende	Furuflaten bygdeutvalg
Lyngsdalen skole gymnastikksal	938002701	1964	Aktivitetssal	Gymnastikksal	Eksisterende	Lyngen kommune
Lyngsdalen Skole, nærmiljøanlegg	938002702	1999	Aktivitetsanlegg	Ulke småanlegg	Urealisert	
Lyngsdalen turløype	938002301	1947	Friluftsliv	Tursti	Eksisterende	Furuflaten il
Lyngsdalshytta	938005501	1996	Friluftsliv	Dagsturhytter	Eksisterende	Lyngsdalshytta AL
Lyngseidet alpinanlegg	938004101	1991-96	Skianlegg	Alpinanlegg	Eksisterende	Lyngseidet Alpinklubb
Lyngseidet lysløype	938001801	1971-2008	Skianlegg	Skiløype	Eksisterende	Lyngen kommune
Lyngseidet lysløype lager	938001802	1995	Idrettshus	Lagerbygg (ikke spes)	Eksisterende	Lyngen kommune
Lyngseidet nær-o-kart	938008201	2008-13	Kart	Orienteringskart	Eksisterende	Troms orienteringskrets
Lyngseidet småbåthavn	938004201	1988	Friluftsliv	Småbåthavn	Eksisterende	Lyngseidet Båtforening
Lyngstua kunstgressbane	938002103	2015	Fotballanlegg	Fotball kunstgressbane	Eksisterende	Lyngen kommune
Lyngstua sp.kl. fotballanl. grusbane	938002101	1980-95	Fotballanlegg	Fotball grusbane	Eksisterende	Lyngstua SK
Lyngstua sp.kl. klubbhus	938002102	1982	Idrettshus	Idrettshus	Eksisterende	Lyngstua SK
Lyngstua turområde	938005101	1947	Friluftsliv	Friluftsliv ikke definert	Urealisert	Lyngen kommune
Nord-Lenangen ballbinge	938006601	2007	Aktivitetsanlegg	Ballbinge	Eksisterende	UL Vaggas
Nord-lenangsbøtn turområde	938005301	1947	Friluftsliv	Friluftsliv ikke definert	Urealisert	Lyngen kommune
Oksvik skole ballbinge	938003004	2006	Aktivitetsanlegg	Ballbinge	Eksisterende	Lyngen kommune
Oksvik skole balløkke 2	938003003	1961	Aktivitetsanlegg	Ballekke	Eksisterende	Lyngen kommune
Oksvik skole gymnastikksal	938003001	1987	Aktivitetssal	Gymnastikksal	Eksisterende	Lyngen kommune
Ørnes turløype	938003601	1992	Friluftsliv	Tursti	Eksisterende	Ørnes Vel
Ørneshytta	938003602	1992	Friluftsliv	Dagsturhytter	Eksisterende	Ørnes Vel
Polleidet fotballanlegg idrettshus	938001103	1950-80	Idrettshus	Idrettshus	Eksisterende	Lyngen/Karnes il
Polleidet fotballanlegg, grusbane	938001102	1975	Fotballanlegg	Fotball grusbane	Eksisterende	Lyngen/Karnes il
Polleidet gressbane	938001101	1950-96	Fotballanlegg	Fotball gressbane	Eksisterende	Lyngen/Karnes il
Polleidet idrettshus, innendørs skytebane 25m	938001104	1981	Skyteanlegg	Skytebane (inne)	Ikke i drift	Lyngen/Karnes il
Polleidet lysløype	938001501	1982	Skianlegg	Skiløype	Eksisterende	Lyngen/Karnes il
Polleidet Rideanlegg	938005701	1997	Hestesportanlegg	Ridebane	Eksisterende	Solvik Gård
Pollen småbåthavn	938003501	1984	Friluftsliv	Småbåthavn	Eksisterende	Pollen Småbåtforening
Prestelvparken nærmiljøanlegg	938005801	2003-17	Friluftsliv	Friluftsområde	Eksisterende	Lyngen Hagelag
Prestelvparken nord	938005601	1996-17	Friluftsliv	Friluftsområde	Eksisterende	Lyngen kommune
Prestesommarsete ballbinge	938007101	2009	Aktivitetsanlegg	Ballbinge	Eksisterende	Lyngen kommune
Rendalen turområde	938004901	1947	Friluftsliv	Friluftsliv ikke definert	Urealisert	Lyngen kommune
Rødtoppen barnehage akebakke	938005901	2004	Aktivitetsanlegg	Akeanlegg	Eksisterende	Lyngen kommune
Barneshytta	938007701	2013	Friluftsliv	Overmattingshytte	Eksisterende	Lyngseidet Hytteforening

<a href="#">Rødtoppen barnehage akebakke</a>	1938005901	2004	Aktivitetsanlegg	Akeanlegg	Eksisterende	Lyngen kommune
<a href="#">Rørneshytta</a>	1938007701	2013	Friluftsliv	Overnattingshytte	Eksisterende	Lyngseidet Hytteforening
<a href="#">Russedalen turområde</a>	1938005001	1947	Friluftsliv	Friluftsliv ikke definert	Urealisert	
<a href="#">Skihytta Lyngseidet</a>	1938004001	1964	Friluftsliv	Dagsturhytter	Eksisterende	Lyngseidet Hytteforening
<a href="#">Skihytta Lyngseidet tursti</a>	1938004003	1964	Friluftsliv	Tursti	Eksisterende	Lyngseidet Hytteforening
<a href="#">Sør-Lenangen barnehage Flerbruksområde</a>	1938006001	2012	Aktivitetsanlegg	Ulike småanlegg	Planlagt	Lyngen kommune
<a href="#">Sør-Lenangen lysløype</a>	1938001701	1980-91	Skianlegg	Skiløype	Eksisterende	Sør-Lenangen Grendelag
<a href="#">Sør-Lenangsbotn turområde</a>	1938005201	1947	Friluftsliv	Friluftsliv ikke definert	Urealisert	Lyngen kommune
<a href="#">Storskogen miniklatrejungel</a>	1938008401	2013	Aktivitetsanlegg	Utendørs klatreanlegg	Eksisterende	Furuflaten bygdeutvalg
<a href="#">Svensby o-kart</a>	1938004602	1994	Kart	Orienteringskart	Eksisterende	U.L.Trollvasstind
<a href="#">Tindevangen ungdomshus</a>	1938003103	1960-2001	Kulturbygg	Lokalt kulturbygg	Eksisterende	U.L.Trollvasstind
<a href="#">Trollhytta</a>	1938004601	1988	Friluftsliv	Dagsturhytter	Eksisterende	U.L.Trollvasstind
<a href="#">Trollhytta turstier</a>	1938006901	2008	Aktivitetsanlegg	Ulike småanlegg	Eksisterende	Svensby utviklingslag
<a href="#">Trollhytta uteområde</a>	1938008001	2012	Aktivitetsanlegg	Ulike småanlegg	Planlagt	U.L.Trollvasstind
<a href="#">Trollvasstind balløkke</a>	1938003101	1993-2001	Aktivitetsanlegg	Balløkke	Eksisterende	U.L.Trollvasstind
<a href="#">Trollvasstind Folk i form løype</a>	1938003102	1993	Friluftsliv	Tursti	Eksisterende	U.L.Trollvasstind
<a href="#">Tyttebærdalen turområde</a>	1938004501	1947	Friluftsliv	Friluftsområde	Urealisert	Lyngen kommune
<a href="#">Vartohytta</a>	1938004301	1984	Friluftsliv	Dagsturhytter	Eksisterende	Rotte+B13:l108nvik bygde
Andre ikke registrert i idrettsanleggsregisteret:						
Rottenvik grendehus						Rotenvik grendelag
Stelen-Lysverkdammen tursti						Grunneierlaget Oksen

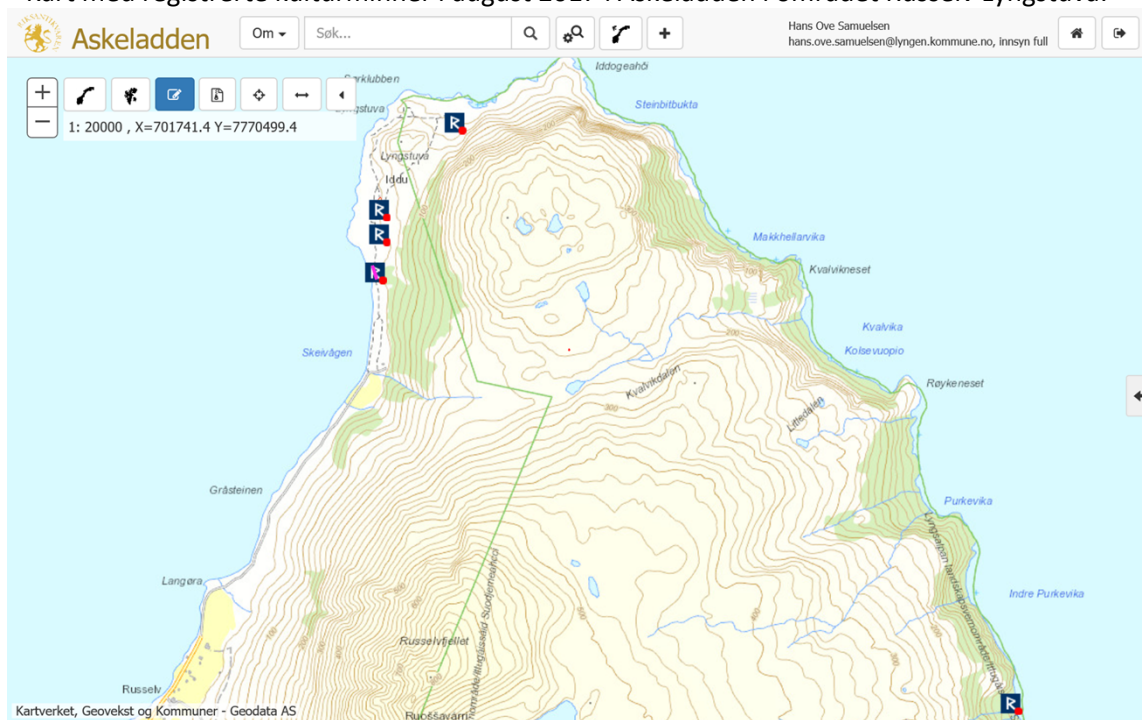
Eksisterende nærmiljøanlegg pr juni 2017					
Navn	Anleggsnr	Kommun	Kategori	Type	Status
<a href="#">Eidebakken skole balløkke</a>	1938003301	LYNGEN	Aktivitetsanlegg	Balløkke	Eksisterende
<a href="#">Folkesti Jægervatnet</a>	1938004702	LYNGEN	Friluftsliv	Tursti	Eksisterende
<a href="#">Furuflaten ballbinge</a>	1938002703	2003	Aktivitetsanlegg	Ballbinge	Eksisterende
<a href="#">Furuflaten miljøpark</a>	1938007601	LYNGEN	Aktivitetsanlegg	Ulike småanlegg	Eksisterende
<a href="#">Gamle kirkeveien Rottenvik</a>	1938004302	LYNGEN	Friluftsliv	Tursti	Eksisterende
<a href="#">Geitnes idretts- og friluftspark</a>	1938007402	2014	Aktivitetsanlegg	Ulike småanlegg	Eksisterende
<a href="#">Geitnes idretts- og friluftspark, ulike småanlegg</a>	1938007401	LYNGEN	Aktivitetsanlegg	Ulike småanlegg	Eksisterende
<a href="#">Jægervatnet nærmiljøanlegg</a>	1938007301	LYNGEN	Aktivitetsanlegg	Ulike småanlegg	Eksisterende
<a href="#">Lenangen skole - ballbinge</a>	1938002503	2016	Aktivitetsanlegg	Ballbinge	Eksisterende
<a href="#">Lenangen skole nærmiljøanlegg</a>	1938002506	LYNGEN	Aktivitetsanlegg	Ulike småanlegg	Eksisterende
<a href="#">Lenangen skole, skileik</a>	1938002504	LYNGEN	Aktivitetsanlegg	Skileikanlegg	Eksisterende
<a href="#">Lenangsøyra nærmiljøanlegg, ballbinge</a>	1938003203	LYNGEN	Aktivitetsanlegg	Ballbinge	Eksisterende
<a href="#">Lyngsdalen nærmiljøanlegg o- kart</a>	1938006701	LYNGEN	Kart	Orienteringskart	Eksisterende
<a href="#">Lyngsdalen turløype</a>	1938002301	LYNGEN	Friluftsliv	Tursti	Eksisterende
<a href="#">Lyngseidet nær-o-kart</a>	1938008201	2013	Kart	Orienteringskart	Eksisterende
<a href="#">Nord-Lenangen ballbinge</a>	1938006601	LYNGEN	Aktivitetsanlegg	Ballbinge	Eksisterende
<a href="#">Oksvik skole ballbinge</a>	1938003004	2007	Aktivitetsanlegg	Ballbinge	Eksisterende

<a href="#">Oksvik skole balløkke 2</a>	1938003003	LYNGEN	Aktivitetsanlegg	Balløkke	Eksisterende
<a href="#">Ørnes turløype</a>	1938003601	LYNGEN	Friluftsliv	Tursti	Eksisterende
<a href="#">Prestelvparken nærmiljøanlegg</a>	1938005801	2017	Friluftsliv	Friluftsområde	Eksisterende
<a href="#">Prestelvparken nord</a>	1938005601	LYNGEN	Friluftsliv	Friluftsområde	Eksisterende
<a href="#">Prestesommarsete ballbinge</a>	1938007101	LYNGEN	Aktivitetsanlegg	Ballbinge	Eksisterende
<a href="#">Rødtoppen barnehage akebakke</a>	1938005901	LYNGEN	Aktivitetsanlegg	Akeanlegg	Eksisterende
<a href="#">Storskogen miniklatrejungel</a>	1938008401	LYNGEN	Aktivitetsanlegg	Utendørs klatreanlegg	Eksisterende
<a href="#">Trollhytta turstier</a>	1938006901	LYNGEN	Aktivitetsanlegg	Ulike småanlegg	Eksisterende
<a href="#">Trollvasstind balløkke</a>	1938003101	LYNGEN	Aktivitetsanlegg	Balløkke	Eksisterende
<a href="#">Trollvasstind Folk i form løype</a>	1938003102	LYNGEN	Friluftsliv	Tursti	Eksisterende

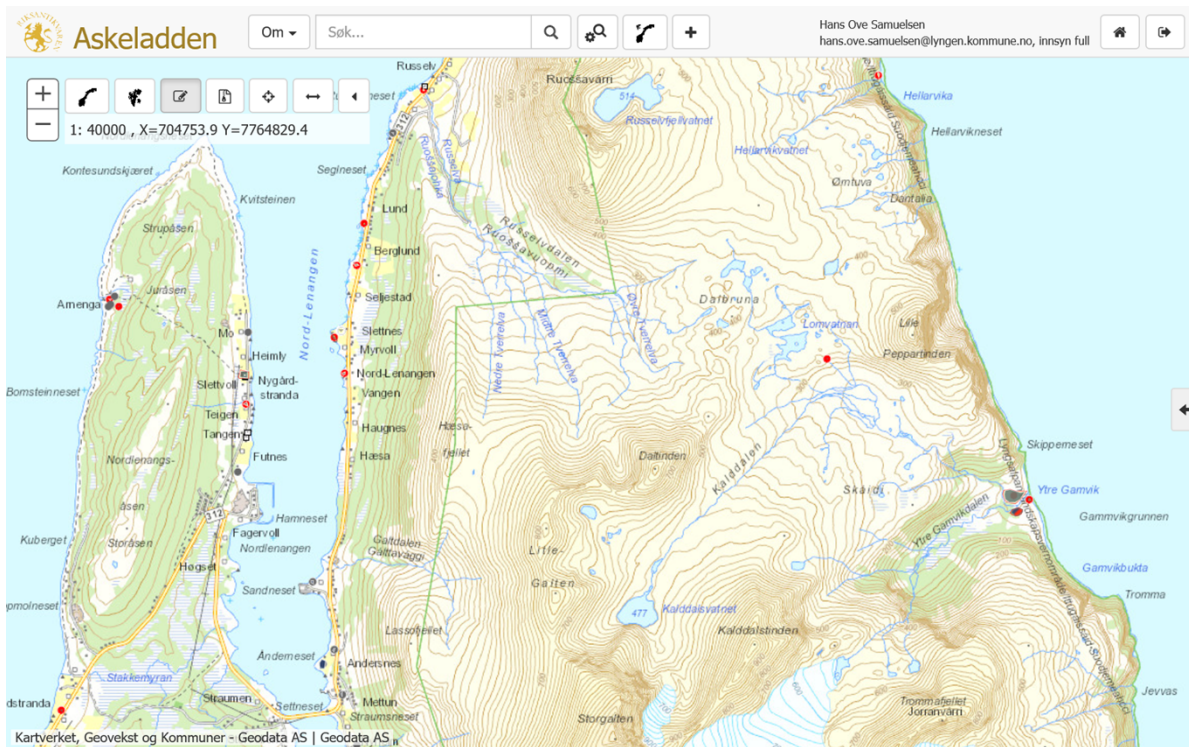
Søknader 2017 spillemidler					
Navn	Anleggsnummer		søker	Eier	
Prestelvparken sør, prosjekt 2	1938005801		nærmiljøanlegg Lyngen Hagelag		innvilget
Prestelvparken nord prosjekt 1	1938005601		nærmiljøanlegg Lyngen kommune		
Lyngstuva kunstgressbane	1938002103		Kommuneanlegg Lyngstuva sk	Lyngstuva sk	delvis innvilget
Lyngenhallen klatrevegg	1938005403		Kommuneanlegg Lyngen kommune		innvilget
Lenangen skole-flerbrukshall	1938002511		Kommuneanlegg Lyngen kommune		
Eidebakken svømmehall	1938001601		Svømmebasseng Lyngen kommune		
Lenangen skole, kulturhus	1938002512		kulturhus Lyngen kommune		

## Vedlegg 8.2

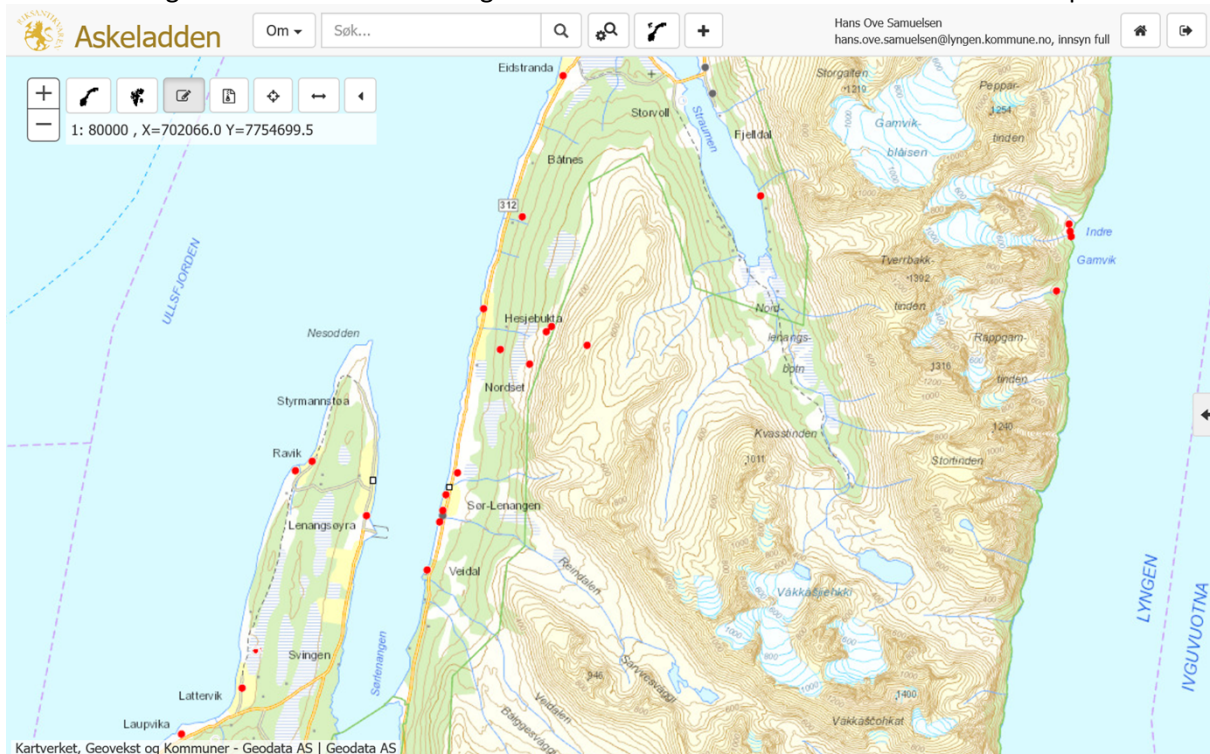
Kart med registrerte kulturminner i august 2017 i Askeladden i området Russelv Lyngstuva:



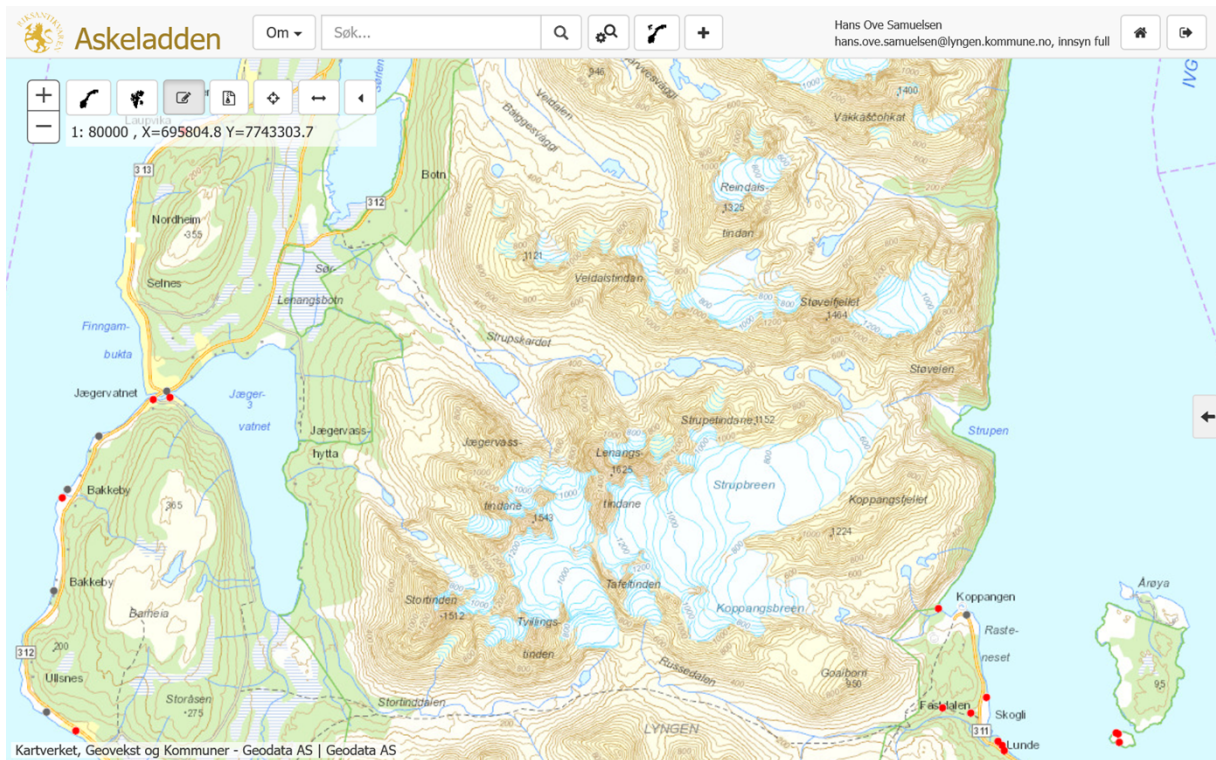
Kart med registrerte kulturminner i august 2017 i Askeladden i området Russelv-Eidstranda:



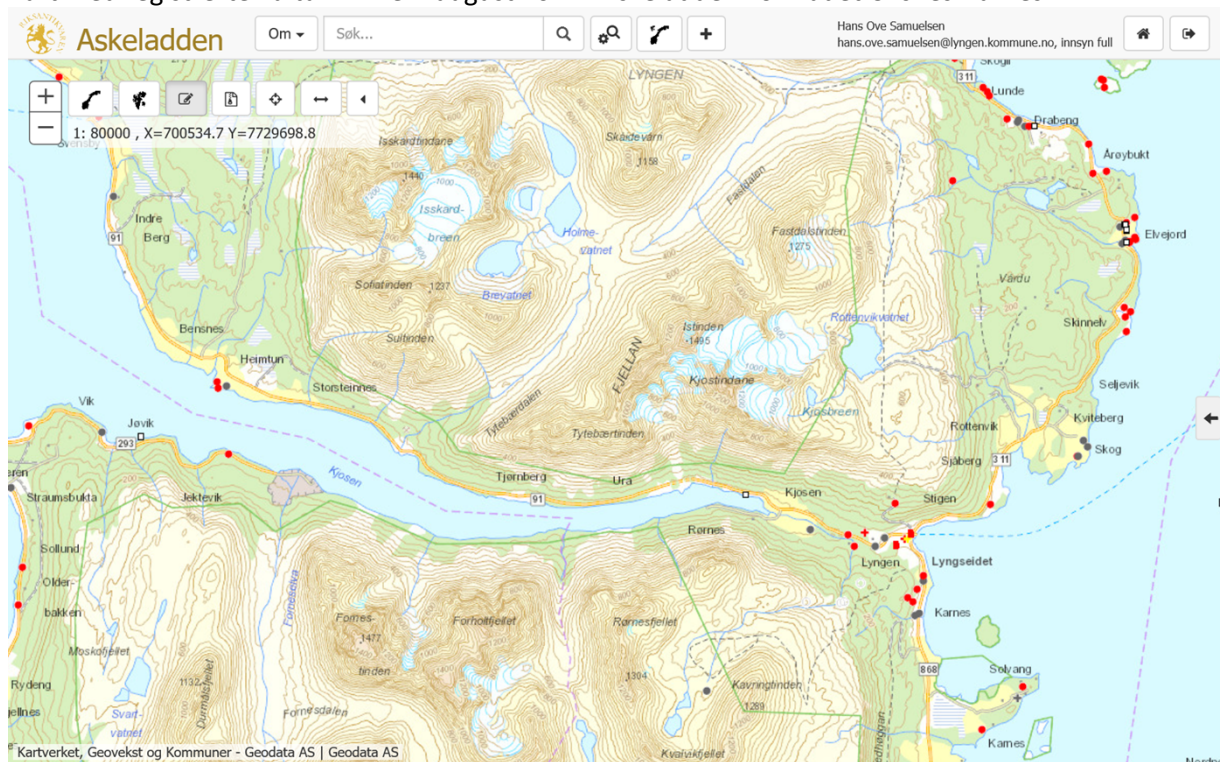
Kart med registrerte kulturminner i august 2017 i Askeladden i området Eidstranda -Laupvika:



Kart med registrerte kulturminner i august 2017 i Askeladden i området Laupvika-Ullsnes:

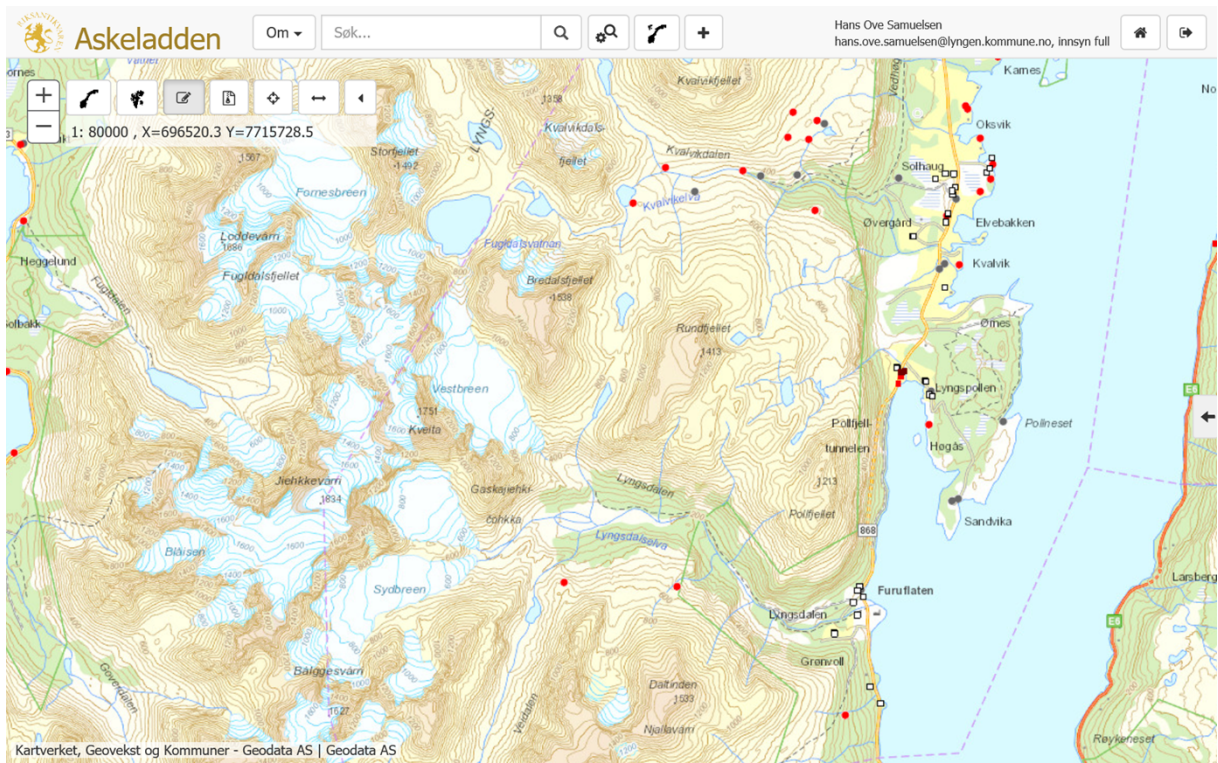


Kart med registrerte kulturminner i august 2017 i Askeladden i området Ullsnes-Karnes:

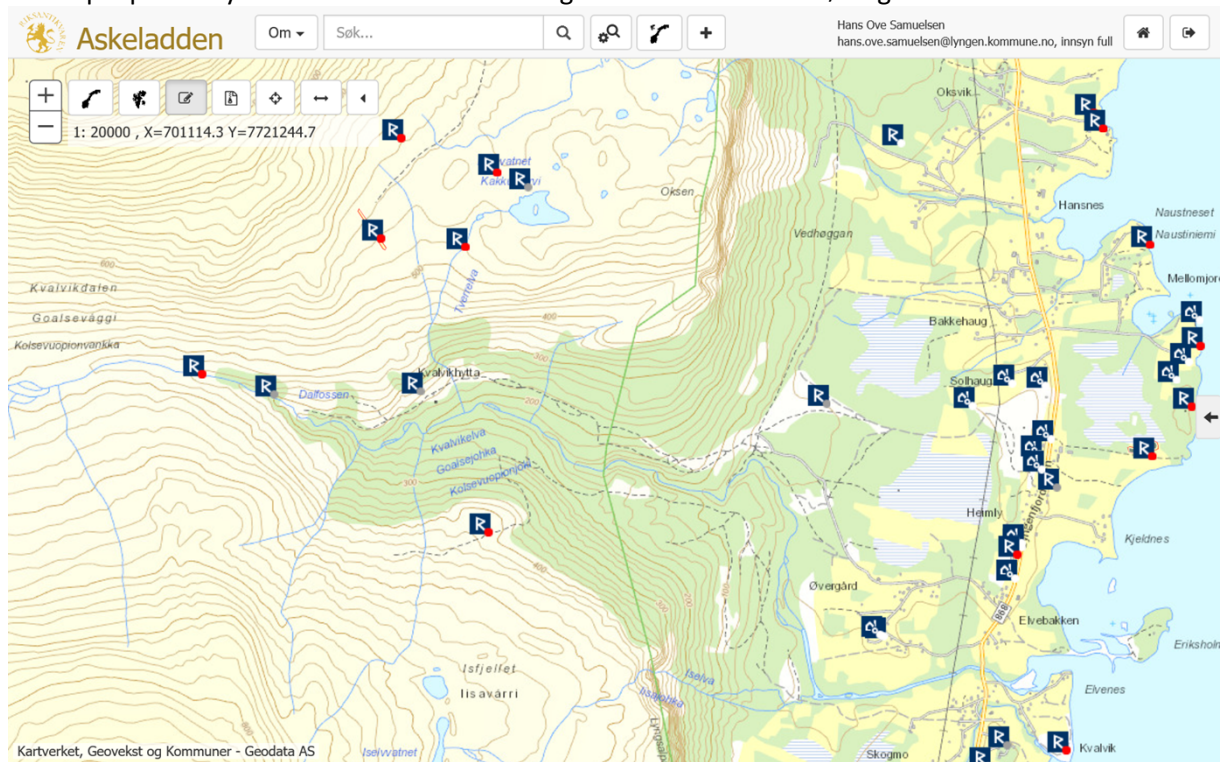


Kart med registrerte kulturminner i august 2017 i Askeladden i området Karnes-grens mot Storfjord:





Eksempel på kartsymboler for kulturminner registrert i Kulturminnesøk og Askeladden.



Symbolene viser fredet kulturminne og registrert kulturminne.

Eksempler på 180 av over 600 kulturminner i Askeladden

Liste over kulturminner registrert i Askeladden							
Type	KulturminneID	Lokalitet	LokSysID	Enkelt	EnkHard	Komm	Art (Lok)
Lokalitet	8427	8427				1938	Båtstø-anlegg
Enkeltminne	8427-1	8427	400719	1	False		
Enkeltminne	8427-2	8427	400719	2	False		
Lokalitet	8462	8462				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	8462-1	8462	400732	1	False		
Enkeltminne	8462-2	8462	400732	2	False		
Enkeltminne	8462-3	8462	400732	3	False		
Enkeltminne	8462-4	8462	400732	4	False		
Kulturminne	9068-1	9068	14737	1	True	1938	Bosetning-aktivitetsområde
Lokalitet	9070	9070				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	9070-1	9070	400933	1	False		
Enkeltminne	9070-2	9070	400933	2	False		
Enkeltminne	9070-3	9070	400933	3	False		
Enkeltminne	9070-4	9070	400933	4	False		
Enkeltminne	9070-5	9070	400933	5	False		
Enkeltminne	9070-6	9070	400933	6	False		
Enkeltminne	9070-7	9070	400933	7	False		
Enkeltminne	9070-8	9070	400933	8	False		
Enkeltminne	9070-9	9070	400933	9	False		
Lokalitet	9073	9073				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	9073-1	9073	400934	1	False		
Enkeltminne	9073-2	9073	400934	2	False		
Enkeltminne	9073-3	9073	400934	3	False		
Kulturminne	9074-1	9074	14753	1	True	1938	Bosetning-aktivitetsområde
Lokalitet	9075	9075				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	9075-1	9075	400935	1	False		
Enkeltminne	9075-2	9075	400935	2	False		
Lokalitet	9076	9076				1938	Bosetning-aktivitetsområde

Enkeltminne	9073-3	9073	400934	3	False		
Kulturminne	9074-1	9074	14753	1	True	1938	Bosetning-aktivitetsområde
Lokalitet	9075	9075				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	9075-1	9075	400935	1	False		
Enkeltminne	9075-2	9075	400935	2	False		
Lokalitet	9076	9076				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	9076-1	9076	400936	1	False		
Enkeltminne	9076-2	9076	400936	2	False		
Enkeltminne	9076-3	9076	400936	3	False		
Enkeltminne	9076-4	9076	400936	4	False		
Lokalitet	9077	9077				1938	Gravfelt
Enkeltminne	9077-1	9077	400937	1	False		
Enkeltminne	9077-2	9077	400937	2	False		
Enkeltminne	9077-3	9077	400937	3	False		
Enkeltminne	9077-4	9077	400937	4	False		
Lokalitet	9078	9078				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	9078-1	9078	400938	1	True		
Enkeltminne	9078-2	9078	400938	2	True		
Enkeltminne	9078-3	9078	400938	3	True		
Enkeltminne	9078-4	9078	400938	4	True		
Enkeltminne	9078-5	9078	400938	5	True		
Enkeltminne	9078-6	9078	400938	6	True		
Lokalitet	9079	9079				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	9079-1	9079	400939	1	False		
Enkeltminne	9079-2	9079	400939	2	False		
Enkeltminne	9079-3	9079	400939	3	False		
Enkeltminne	9079-4	9079	400939	4	False		0
Enkeltminne	9079-5	9079	400939	5	False		
Enkeltminne	9079-6	9079	400939	6	False		
Enkeltminne	9079-7	9079	400939	7	False		
Enkeltminne	9079-8	9079	400939	8	False		
Enkeltminne	9079-9	9079	400939	9	False		
Lokalitet	9080	9080				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	9080-1	9080	400940	1	False		

Enkeltminne	9080-10	9080	400940	10	False		
Enkeltminne	9080-2	9080	400940	2	False		
Enkeltminne	9080-3	9080	400940	3	False		
Enkeltminne	9080-4	9080	400940	4	False		
Enkeltminne	9080-5	9080	400940	5	False		
Enkeltminne	9080-6	9080	400940	6	False		
Enkeltminne	9080-7	9080	400940	7	False		
Enkeltminne	9080-8	9080	400940	8	False		
Enkeltminne	9080-9	9080	400940	9	False		
Kulturminne	9081-1	9081	14789	1	True	1938	Bosetning-aktivitetsområde
Kulturminne	9082-1	9082	14790	1	True	1938	Innskrift/ristning
Lokalitet	9084	9084				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	9084-1	9084	400941	1	False		
Enkeltminne	9084-2	9084	400941	2	False		
Lokalitet	9085	9085				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	9085-1	9085	400942	1	False		
Enkeltminne	9085-2	9085	400942	2	False		
Enkeltminne	9085-3	9085	400942	3	False		
Kulturminne	15474-1	15474	29024	1	True	1938	Bosetning-aktivitetsområde
Kulturminne	17907-1	17907	34571	1	True	1938	Bosetning-aktivitetsområde

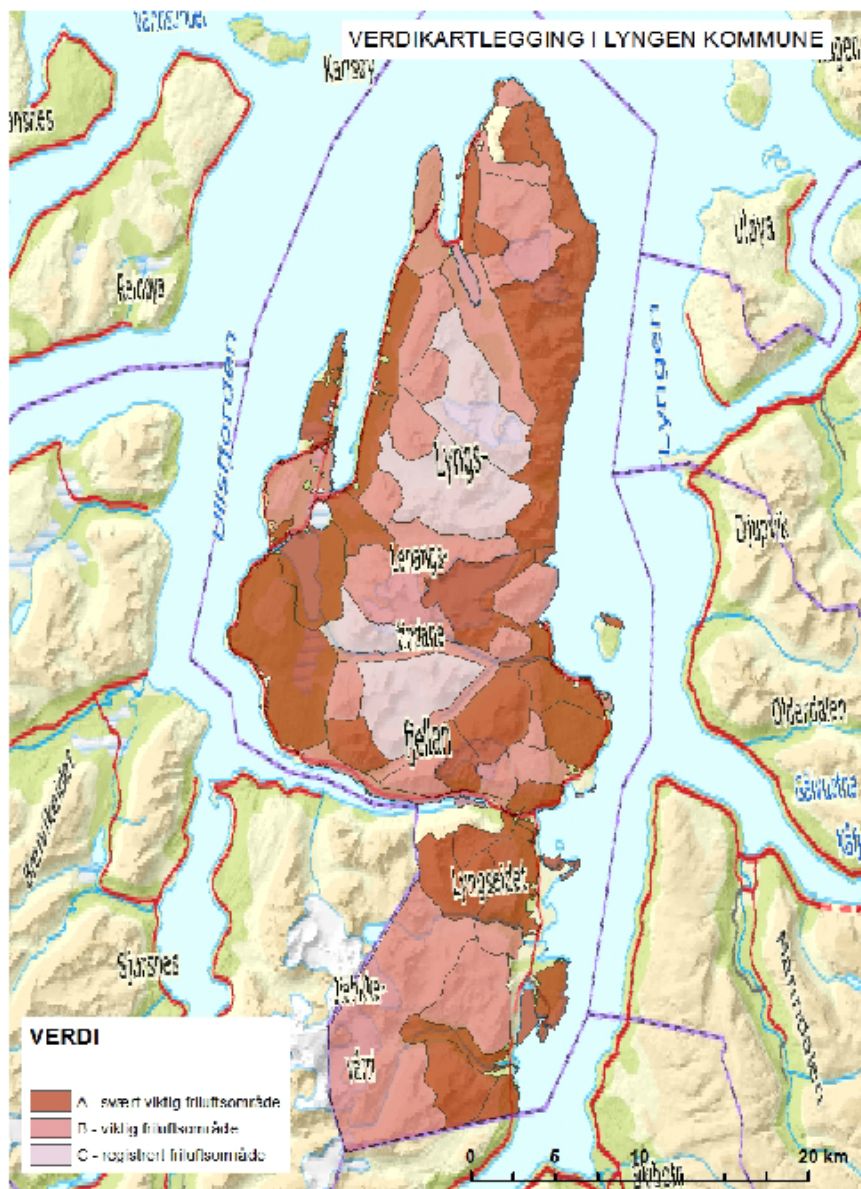
Lokalitet	18619	18619				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	18619-1	18619	403477	1	False		
Enkeltminne	18619-2	18619	403477	2	False		
Kulturminne	18866-1	18866	36819	1	True	1938	Bosetning-aktivitetsområde
Kulturminne	18867-1	18867	36820	1	True	1938	Røysfelt
Lokalitet	18869	18869				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	18869-1	18869	403572	1	False		
Enkeltminne	18869-2	18869	403572	2	False		
Enkeltminne	18869-3	18869	403572	3	False		
Lokalitet	18870	18870				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	18870-1	18870	403573	1	False		
Enkeltminne	18870-2	18870	403573	2	False		
Enkeltminne	18870-3	18870	403573	3	False		
Enkeltminne	18870-4	18870	403573	4	False		
Enkeltminne	18870-5	18870	403573	5	False		
Lokalitet	18871	18871				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	18871-1	18871	403574	1	False		
Enkeltminne	18871-2	18871	403574	2	False		
Enkeltminne	18871-3	18871	403574	3	False		
Enkeltminne	18871-4	18871	403574	4	False		
Enkeltminne	18871-5	18871	403574	5	False		
Enkeltminne	18871-6	18871	403574	6	False		
Lokalitet	18872	18872				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	18872-1	18872	403575	1	False		
Enkeltminne	18872-2	18872	403575	2	False		
Kulturminne	18873-1	18873	36838	1	True	1938	Bosetning-aktivitetsområde
Lokalitet	18874	18874				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	18874-1	18874	403576	1	False		
Enkeltminne	18874-2	18874	403576	2	False		
Enkeltminne	18874-3	18874	403576	3	False		

Lokalitet	27953	27953				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	27953-1	27953	405905	1	False		
Enkeltminne	27953-10	27953	405905	10	False		
Enkeltminne	27953-11	27953	405905	11	False		
Enkeltminne	27953-12	27953	405905	12	False		
Enkeltminne	27953-13	27953	405905	13	False		
Enkeltminne	27953-14	27953	405905	14	False		
Enkeltminne	27953-15	27953	405905	15	False		
Enkeltminne	27953-2	27953	405905	2	False		
Enkeltminne	27953-3	27953	405905	3	False		
Enkeltminne	27953-4	27953	405905	4	False		
Enkeltminne	27953-5	27953	405905	5	False		
Enkeltminne	27953-6	27953	405905	6	False		
Enkeltminne	27953-7	27953	405905	7	False		
Enkeltminne	27953-8	27953	405905	8	False		
Enkeltminne	27953-9	27953	405905	9	False		
Kulturminne	28901-1	28901	60500	1	True	1938	Bosetning-aktivitetsområde
Lokalitet	28902	28902				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	28902-1	28902	406229	1	False		
Enkeltminne	28902-10	28902	406229	10	False		
Enkeltminne	28902-2	28902	406229	2	False		
Enkeltminne	28902-3	28902	406229	3	False		
Enkeltminne	28902-4	28902	406229	4	False		
Enkeltminne	28902-5	28902	406229	5	False		
Enkeltminne	28902-6	28902	406229	6	False		0
Enkeltminne	28902-7	28902	406229	7	False		
Enkeltminne	28902-8	28902	406229	8	False		
Enkeltminne	28902-9	28902	406229	9	False		
Kulturminne	28903-1	28903	60511	1	True	1938	Bosetning-aktivitetsområde
Lokalitet	28906	28906				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	28906-1	28906	406230	1	False		
Enkeltminne	28906-2	28906	406230	2	False		
Lokalitet	28908	28908				1938	Bosetning-aktivitetsområde

Enkeltminne	28908-1	28908	406231	1	True		
Enkeltminne	28908-2	28908	406231	2	True		
Enkeltminne	28908-3	28908	406231	3	True		
Enkeltminne	28908-4	28908	406231	4	True		
Enkeltminne	28908-5	28908	406231	5	True		
Enkeltminne	28908-6	28908	406231	6	True		
Enkeltminne	28908-7	28908	406231	7	True		
Enkeltminne	28908-8	28908	406231	8	True		
Enkeltminne	28908-9	28908	406231	9	True		
Lokalitet	28909	28909				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	28909-1	28909	406232	1	False		
Enkeltminne	28909-2	28909	406232	2	False		
Enkeltminne	28909-3	28909	406232	3	False		
Lokalitet	28910	28910				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	28910-1	28910	406233	1	False		
Enkeltminne	28910-2	28910	406233	2	False		
Enkeltminne	28910-3	28910	406233	3	False		
Enkeltminne	28910-4	28910	406233	4	False		
Enkeltminne	28910-5	28910	406233	5	False		
Enkeltminne	28910-6	28910	406233	6	False		
Enkeltminne	28910-7	28910	406233	7	False		
Enkeltminne	28910-8	28910	406233	8	False		
Lokalitet	28911	28911				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	28911-1	28911	406234	1	False		
Enkeltminne	28911-2	28911	406234	2	False		
Enkeltminne	28911-3	28911	406234	3	False		
Enkeltminne	28911-4	28911	406234	4	False		
Enkeltminne	28911-5	28911	406234	5	False		
Enkeltminne	28911-6	28911	406234	6	False		
Enkeltminne	28911-7	28911	406234	7	False		
Enkeltminne	28911-8	28911	406234	8	False		
Enkeltminne	28911-9	28911	406234	9	False		
Lokalitet	28912	28912				1938	Bosetning-aktivitetsområde
Enkeltminne	28912-1	28912	406235	1	False		
Enkeltminne	28912-2	28912	406235	2	False		
Enkeltminne	28912-3	28912	406235	3	False		
Enkeltminne	28912-4	28912	406235	4	False		

### Vedlegg 8.3 Friluftskartleggingene

Side 1 av 1



[http://ly-ephorte/ephorte/API/GETDOC/Default.aspx?DL\\_DOKID\\_DB=43160&DL\\_...](http://ly-ephorte/ephorte/API/GETDOC/Default.aspx?DL_DOKID_DB=43160&DL_...) 25.04.2017



#### Vedlegg 8.4 Lag og foreninger mv som ble invitert til høring.

Lag og foreninger og instanser som har fått tilsendt  
høringsdokumenter mv i tillegg til offentlige instanser.

##### Navn

1	Rendalen reinbeitedistrikt v/ Berit Kristine Utsi
2	Lakselvdal/Lyngsdal reinbeitedistrikt /v Henrik H. Gaup
3	Ishavskysten friluftsråd
4	Lyngen idrettsråd v/ Kjell Ivar Robertsen
5	Lyngen næringsforening
6	Råd for folkehelse
7	Lyngen kirkelige fellesråd
8	Troms Turlag
9	Eidebakken skole
10	Lyngsdalen Oppvekstsenter
11	Lenangen skole
12	Lenangen barnehage
13	Knøttelia Barnehage
14	Kavringen barnehage
15	Styret i Lyngsalpan landskapsvernområde v/ Oddrun Skjemstad
16	Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon Troms

<b>Lag og foreninger</b>	
17	Balsfjord, Lyngen og Storfjord hørselslag
18	Eidebakken dametrim
19	Furuflaten båtforening
20	Furuflaten idrettslag
21	Furuflaten teaterlag
22	Furuflaten vel
23	Hageselskapet Lyngen (Lyngen hagelag)
24	Helselaget "Vårvon"
25	Jægervatn Grendehus A/L
26	Jægervatn Husflidslag
27	Jægervatn idrettslag
28	Kvalvikdalen Hytteforening
29	Lenangsøyra il
30	Lyngen alpklubb
31	Lyngen bridgeklubb
32	Lyngen Hesteforening
33	Lyngen Historielag
34	Lyngen Røde Kors Hjelpekorps
35	Lyngen Sanitetsforening
36	Lyngen Seniordans
37	Lyngen sjakkklubb
38	Lyngen skytterlag

39	Lyngen/Karnes IL
40	Lyngsalpene pistolklubb
41	Lyngsdalen Sanitetsforening
42	Lyngseidet Båtforening
43	Lyngseidet hytteforening
44	Lyngen kirke og bygdekor
45	Lyngseidet Musikkorps
46	Lyngstuva SK
47	Mental Helse Lyngen
48	NOF Lyngen og Omegn Ornitologiske lag
49	Norsk Caravan Club (NCC) avd. Lyngenfjord
50	Norsk Folkehjelp Lenangen
51	Pollen Småbåtforening
52	R/F Havdur
53	Rottenvik Bygdelag
54	Rottenvik Grendehus
55	Sentervennan
56	Solbakken vel
57	Spillavhengighet Norge
58	UL Trollvasstind
59	UL Vaggas
60	Ytre Lyngen pensjonistforening
61	Øvre Jensvoll Velforening
62	Lyngen sau og geitalslag
63	Vestre Storfjord og Lyngen jeger og fiskeforening
63	Vestre Storfjord og Lyngen jeger og fiskeforening
64	Lyngen servicesenter
65	LHL Lyngen
66	Lyngsalpan Scooterforening v/Rune Johansen
	<b>Bygdeutvalg 20.03.17</b>
67	Rottenvik bygdelag v/Audun Johnsen
68	Svensby utviklingslag v/Ole- Anton Teigen
69	Sør- Lenangen grendelag v/Bengt Eriksen
70	Nord- Lenangen grendelag v/Karina Mikkelsen
71	Furuflaten bygdeutvalg v/Helge Sjøreng
72	Skinneelv-Koppangen bygdelag v/Harry Hansen
73	Bygdeutvalget for Oksvik skolekrets v/Hege sørensen
74	Jægervatnet-Lattervik bygdeutvalg v/Anette Mælen
75	Lyngseidet bygdeutvalg v/ Bente Rognli
	<b>Grunneierlag</b>
76	Grunneierlaget Lyngsdalen Nord v/Unni Steinlund
77	Grunneierlaget Furuflaten Syd v/Stein- Are Olsen
78	Jægervatn og omeng grunneierlag v/Gunnar Heitmann
79	Kjosens- Elvejord grunneierlag v/Paul- Tore Kaspersen

80	Oksen grunneierlag v/Kurt Osvaldsen
81	Rundfjell grunneierlag v/Arve Beck
82	Svensby og omeng grunneierlag v/Oddmund Iversen
83	Sør- Lenangen grunneierlag v/John Kristiansen
84	Kvalvik og omegn vannverk v/Per Skogvang
85	Karnes-Oksvik vassverk



## Lyngen kommune

### Rådmannen

#### Behandling av merknader og innspill til kommunedelplanen

##### 1. Svensby utviklingslag:

a. Utviklingslaget ønsker et nært samarbeid mellom Lyngen kommune som leier av festgrunn for Gamslett 123/25-26 og Svensby tursenter for å forskjønne og gjøre området der og på sørsiden av Gamelva mer tilgjengelig for turer i nærmiljøet. Tanken er å ha en natur-og kultursti her.

b. Stien forlenges opp langs Gamelva mot Storåsen, men da med Utviklingslaget som aktør.

c. Et annet prosjekt er «Feveien Svensby – Storsteinnes» for å gjøre den tilgjengelig for friluftsliv og annen aktivitet.

d. Ullsnes – Storsteinnes (Storelva)

Den er delvis igjengrodd så den må ryddes på de gjengrodd stedene og en må legge glopper/lage små bruer over Gamelva, Langnes elva og Toftelva.

En tenker også her infotavler, pausebenker. Vi planlegger et utkikkstårn – ved Langnesmyra (for fugletitting og fotografering – det er en økende interesse for dette.

*Kommentarer:*

*De foreslåtte tiltakene faller innenfor målsetningene til friluftsliv og fysisk aktivitet. Pkt. a og b legges i handlingsprogrammet for nærmiljøanlegg og gis prioritet 9 og 11. Pkt.e og d tas inn i handlingsprogrammet for fysisk aktivitet og friluftsliv.*

##### 2. Tromsø Museum-Universitetsmuseet

Tromsø Museum er tillagt forvaltningsansvar for kulturminner under vann i sjø og ferskvann/elver. Siden kulturminner under vann ikke er nevnt spesielt i planforslaget, ber museet at dette tas inn i temaet kulturminner (pkt. 2.6):

*Kulturminneloven (kml) verner kulturminner under vann og i fjæresonen på to måter. Er kulturminner et såkalt automatisk fredet kulturminne (fast kulturminne fra før 1537 eller et fast samisk kulturminne som er eldre enn 100 år) er det fredet direkte gjennom loven, jfr. Kml § 4, 1. og 2. ledd. Også skipsfunn er beskyttet direkte av loven. Etter kml §14 tilhører funn av mer enn 100 år gamle båter, skipsskrog, tilbehør, last og annet som har vært om bord eller deler av slike ting i utgangspunktet staten. Det er forbudt med handlinger eller tiltak som kan skade skipsfunn, jfr. § 14, 2. ledd.*

Av nyere tids kulturminner peker museet handelstedene fra 1700-tallet som Karnes, Lyngseidet, Årøyholmen og Kjosens som verdifulle, men også andre maritime kulturminner fins som f.eks kvalfangststasjonen ved Jegervatn fra 1699. Sjørettets virksomhet har vært livsnødvendig og må synliggjøres i fremtidige tiltak med kulturminner.

*Kommentar:*

*Merknaden tas inn under pkt 2.6.1 Fredning og vern og under nyere tids kulturminner.*

##### 3. Ungdomsrådet

Det bør være et levende kulturhus som kan romme kino, scene, kanskje kommuneadministrasjon og kulturundervisning i sentrum av Lyngseidet, et hus som f.eks Finnsnes og Nordreisa m.fl. har.

Rehabilitering av ballbingen på Sommerseth må på prioriteringslista.

*Kommentar:*

*Kulturhuset er gitt 4.prioritet i handlingsprogrammet for lokale kulturhus. Rehabilitering av ballbinga gis 10.prioritet i handlingsprogrammet for nærmiljøanlegg.*

#### **4. Lyngen idrettsråd**

På s 14-15 er nr 7,9 ,og 12 utgjør samme anlegg.

Forøvrig støttes forslag til kommunedelplan og Levekårsutvalgets forslag til prioriteringer av spillemiddelsøknader .

*Kommentar;*

*Siden disse 3 er samme anlegg, men har med ulike detaljer av det og 7 og 9 refererer til tidligere planer, skader det ikke om det blir stående slik i planen.*

#### **5. Statens vegvesen**

Statens vegvesen har ingen merknader til kommunedelplanen, og henviser til tidligere innspill gitt i forbindelse med kunngjøring om oppstart av og offentlig ettersyn av planprogrammet for kommunedelplanen.

(Bedre forhold for sykelister og gående, trafikale forhold ved lokalisering av anlegg, universell utforming, parkeringsmuligheter)

*Kommentar;*

*Disse forholdene er tatt inni planen i kap 2, kap 4 og kap 6*

#### **6. Forsvarsbygg**

Det er angitt i oversendelsesbrevet at planen ikke har juridisk virkning. Kartleggingen og verdivurderingen som er synliggjort i planen forventes likevel å bidra som grunnlag når arealdelen til kommuneplanen skal lages. Arealdelen vil da ha juridisk virkning for arealbruken.

Innenfor temaet friluftsliv er det gjort vurderinger av ulike områders betydning for friluftslivet. I vedlegg 8.3 synliggjøres denne verdivurderingen. Forsvaret har arealbruksinteresser knyttet til øvingsfelt i sjøen både i Lyngenfjorden i øst og i Ullsfjorden i vest, jfr vår uttalelse til oppstart av KPA 31 jan 2017. Forsvaret eier også grunn på Årøya. Verdivurderingen i vedlegg 8.3 angir områder både på Årøya, og områder på land innenfor nevnte øvingsområder, som verdifulle for friluftslivet.

Vi ber om at kommunen i det videre arbeidet med KPA, søker formålsavgrensninger i de overnevnte områdene, som ikke gir arealbrukskonflikt med Forsvarets virksomhet.

*Kommentarer;*

*Saksbehandler har hatt telefonkontakt med forfatter av merknaden hos Forsvarsbygg og hans stedfortreder 2 ganger. I samtalen var det enighet om at Lyngen kommune er eier av Årøya og øya er Statlig sikret friluftsområde og deler av den er også vernet landskapsområde. Kravet om formålsavgrensning bygger på feil i kartgrunnlaget hos Forsvarsbygg og skal ses bort i fra. I Felles kystsonenplan for Kåfjord, Lyngen og Storfjord er H 380-1 avsatt som hensynsone for Forsvaret. Landområdet innafor hensynsonen er underlagt vernebestemmelsene for Lyngsalpan landskapsvernområde. Friluftskartleggingens verdisetting uttrykker hvordan dette område allerede*

brukes. Forsvarbygg vil derfor ikke fremme krav om begrensinger i bruk i kommunedelplanen utover det som alt er omtalt i vernebestemmelsene for Landskapsvernområdet.

Merknaden for landområdene skal derfor ses bort i fra.

#### 7. Kystverket

har ingen nye merknader vedrørende kommunedelplanen og henviser til Kystverkets uttalelse 26.4.2017 til planprogrammet (vedlegg 1). (Statlige fiskerihavner som kulturminne, karttjenesten [Kystinfo](#), Kystverkmusea.)

*Kommentar;*

Tatt inn i kap 2.6.2. Nettstedet er lagt til i oversikten: Aktuelle nettsteder i kap 10

#### 8. Fiskeridepartementet

har ingen merknader.

#### 9. Ishavskysten friluftsråd

**Temaet friluftsliv** skal gi kunnskap om omfang og områder som særlig berøres.

«Friluftskartleggingen» utgjør en del av kunnskapsgrunnlaget. Kommunen og innbyggerne må vite om behovene et allsidig friluftsliv har og utfordringene de medfører for å kunne påvirke utviklinga.

*Kommentar:*

Setningen kan misforstås som IFR har gjort. Ved å sette inn «få» mellom må og vite kommer det fram at dette må det informeres om.

**Merknader som forslag til endringer i «Lokale føringer s 6-7».**

IFR foreslår flere endringer rammene.

*Kommentar:* Dette er vedtak som er gjort politisk i forbindelse med samfunnsdelen av kommuneplanen og er derfor med som lokale føringer. Setningene kan derfor ikke endres uten nye politiske vedtak.

**S 23 under Friluftsliv: Her foreslås tatt inn:**

..... Turkartpakken gir en helhetlig oversikt over alle merka og umerka stier i kommunen, samt annen viktig informasjon om friluftsliv: gapahuker, bålplasser, fiskeplasser, åpne hytter osv. Turkartpakken inneholder et turkart i 1: 50 000 på vannfast papir.

I samarbeid med Ishavskysten friluftsråd arrangeres det to Friluftsskoler årlig i Lyngen kommune. Dette er et billig lavterskeltilbud til unge mellom 10-13 år i kommunen i sommerferien. I 3-4 dager blir elevene introdusert til det grunnleggende friluftslivet, hvor målet er å gi en lystbetont introduksjon til friluftsliv og fysisk aktivitet i nærmiljøet.

Under statlig sikra friluftsområder:

.... Begge områdene har godkjente forvaltningsplaner, hvor Ishavskysten friluftsråd bistår kommunen med å søke om tilretteleggingsmidler via Miljødirektoratet.

Commented [TMH1]:

Commented [TMH2]: Burde dette avsnittet skrives om og gjøres mer tydelig? Må innbyggerne selv vite hvilke utfordringer et allsidig friluftsliv medfører?

*Kommentar:*

*Forslagene til tekst tas med i dokumentet.*

### **S 32 under Virkemidler/informasjon og veiledning foreslås:**

Ishavskysten har en rekke selvstendige friluftsprosjekter i Lyngen kommune som foregår i samarbeid med, eller uavhengig av kommunen. Friluftsskoler i sommerferien er et populært og rimelig aktivitetstilbud til målgruppen 10-13 år. TellTur er et elektronisk turregistreringssystem som driftes og finansieres av friluftsrådet, hvor alle turene i «Lyngen Turtrim» er registrert.

*Kommentar;*

*Forslaget tas med i dokumentet, men splittes opp da første setning hører til på s 23.*

### **S 33 under Fylkeskommunale tilskudd**

Turskiltprosjektet eksisterer ikke mer.

*Kommentar;*

*Turskiltprosjektet tas ut av dokumentet.*

### **S 35 under fysiskaktivitet foreslås nytt kulepunkt:**

- Kartlegge skoler og barnehagers uteområder og lage en oversikt over hva de har av grønne kvaliteter, og liste opp hvordan disse kan brukes i undervisningen og samtidig nå målet om fysisk aktivitet.

*Kommentar:*

*Punktet utdyper kulepunktet foran og tas med.*

### **S 36 tas inn kulepunkt:**

- Sikre at kommunens tilrettelagte friluftslivsområder for rullestolbrukere oppfyller kravene til funksjonshemmede, jmf. friluftsrådets rapport «Kartlegging av tilgjengelighet for funksjonshemmede i tilrettelagte friluftsområder» (2017).

*Kommentar:*

*Tas inn i dokumentet.*

**Under mål for Friluftsliv** foreslår IFR å ta «Ishavskysten friluftsråd» som en part kommunen skal samarbeide med.

*Kommentar;*

*Tas med i oppstillingen av samarbeidsparter siden friluftsrådet ikke kommer inn under «myndigheter».*

### **Handlingsprogram for fysisk aktivitet og friluftsliv**

«Vi savner en tilsvarende handlingsplan for friluftsliv som dere har laget for kulturminner. Oversikten under her viser kun hvilke kommunale midler som skal settes av til de ulike tiltakene hvert år. Vi savner en ansvarliggjøring av hvem som skal være med å gjennomføre de ulike tiltakene.»

*Kommentarer;*

*Navnet på tiltaket tilsier hvilken kommunal avdeling som må gjennomføre det. De aller fleste oppgavene må løses av Teknisk i samarbeid med kulturavdelingen, lag og foreninger og grunneiere. I denne planen på dette stadiet er det lite formålstjenlig å ramse opp alle aktuelle grunneiere, lag og*

*foreninger som prosjektet kan angå fordi detaljer i planene må avklares underveis i prosessen. Årstall for bevilgning utdyper hvordan det skal gjøres mht. tidsrammer. Handlingsplanen ivaretar behovet kommunen har for detaljnivå og gir informasjon til innbyggerne om hva som skal skje framover.*

*Samme modell er brukt i kommunedelplanen 2012-15 i handlingsplan for fysisk aktivitet. Handlingsplanen i kulturminnedelen er detaljstyrt siden den delen er ny og skal ivareta prosjektplanen for tilskott fra Riksantikvaren.*

S 46 Definisjoner. IFR foreslår under punktet Sikring.

Sikring innebærer også sikring av viktige arealer til friluftsliv gjennom oppkjøp av friluftsområder til allmennheten.

*Kommentar:*

*Tas med i dokumentet.*

## **10. Sametinget**

*har en generell positiv omtale planforslaget.*

S 33 :«Siden det er registrert mange samiske kulturminner i kommunen, kan det oppleves som om kulturminner er en bremsekloss i utnyttningen av knappe arealer.»

Videre nevnes det at vern av disse kan oppleves som negativt, noe som skaper begrensninger og økonomiske forpliktelser. Det er leit at kommunen opplever samiske kulturminner som en belastning, da disse levningene er helt sentrale for å forstå Lyngens forhistorie, historie og dagens samfunn. Vi ønsker også å minne om at det for grunneier ikke hviler noen generelle, økonomiske forpliktelser ved å ha kulturminner på sin eiendom. Dette er en utbredt misforståelse. Som kommunen er kjent med, er det kun ved større offentlige og private tiltak som kommer i konflikt med kulturminner, at det kan være snakk om kostnader for nærmere arkeologisk granskning og at disse kan påløpe tiltakshaver.

Når det kommer til de samiske kulturminnene oppfordrer vi kommunen til å benytte tilsvarende kunnskap og ressurser hos Sametinget, og at dette føres opp i handlingsplanen.

Sametinget innehar kunnskap om kulturminnene, konteksten de inngår i og hvordan de kan tolkes. Vi ønsker gjerne en dialog med dere videre, og bistår gjerne i det videre arbeidet.

*Kommentarer;*

*Utsagnet det er vist til gjelder kanskje først og fremst samiske bygninger som er automatisk fredete. Enten må eieren se på at de forfaller og bruke tid og penger på å sikre at ingen skader seg da eller bruke tid og penger på vedlikehold i samråd med Sametinget. Etter innspill også fra Fylkeskommunen tas setningene ut av planen.*

*Sametinget som ressurs innafor kulturminner tas inn i handlingsplanen der det er naturlig. Men siden handlingsplanen sikter mot nyere kulturminner som ikke er automatisk fredet, vil det sannsynligvis være et begrenset antall samiske kulturminner som er gjenstand for verdivurdering og listeføring. Sametinget føres opp i punktene; 10, 11,16, 26, 35, 43.*

## **11. Mattilsynet**



Mattilsynet vil spesielt framheva som viktige punkta under Friluftsliv, Mål: «Det skal ikke legges tilrette for økt bruk for turisme i hensynssoner for drikkevann». og «Det skal settes opp informasjonstavler og lages informere på nett om hensynssoner mm».

Vi reknar med at desse føringane blir fulgt ved realisering av tiltak, f.eks stier og løyper som ikkje er geografisk plassert i planen.

**Rasting med søppelfare og behov for å bruka «naturtoalettet» vil vi ikkje ha i nedslagsfelt og hensynssoner. Gapahuker må plasserast slik at dei ikkje utgjør noko fare for forurensing. Masseturisme eller organisert aktivitet med litt omfang må unngås i hensynssonene.**

Bruken av Rørneshytta må minimaliserast til toalettforholda er ordna.

Det bør ikkje stimulerast til auka trafikk til Sjollihytta i Kvalvikdalen. Kvalvikelva er lansert som den drikkevannskilden det skal satsast på og som skal beskyttast for framtida i denne delen av kommunen.

*Kommentarer;*

*Merknadene er tatt inn i handlingsprogrammet for friluftsliv og fysisk aktivitet og berører også hensynssoner i arealdelen i kommuneplanen. Begrensing i bruk må skje ved grundig informasjonkap. I kap.3 under informasjon og veiledning og kap 4, friluftsliv, er dette utdypet noe. I prosjektplanen for plassering av parkeringsplasser og toalett ved fylkesveiene blir plasseringa vurdert for å begrense forurensningsfaren i hensynssonene i arealdelen i kommuneplanen.*

## **12. Rottenvik bygdelag**

1 Under kapittelet om friluftsliv på side 37 vil vi foreslå at følgende punkt tilføyes: "Sikre god tilgjengelighet til friluftsområder for alle ved fortsatt kommunalt vedlikehold av Vardoveien, sommer som vinter."

2 Under handlingsprogram for kulturhus foreslår vi et nytt punkt. Rottenvik grendehus er nå 30 år gammelt og det er nå behov for renovering av salen. Kostnad settes til 250.000 kr.

3 Rottenvik bygdelag har i samarbeid med grunneiere og gårdbrukere fått tilskott til å tilbakeføre gamle Rottenvik bru (Kalfaret bro) til opprinnelig form inkl. å tilrettelegge for besøkende. Vi foreslår at nødvendig vedlikehold av grøntområdet rundt brua fra 2019 ivaretas av kommunen tilsvarende Parken på Lyngseidet.

4 På s. 26-27 ber vi om at følgende rettes opp: Opptrukkede skiløyper til Vartohytta i regi av Rottenvik bygdelag (i regi av L/K fjernes). Vartohytta selger kaffe mm. fra januar-april+ påskedager. Oversikt over merkede stier tilføyes: Vardoveien- Rottenvikfossen, Vardoveien - Rottenvik, Vardoveien - Rottenvikvannet og Vartovollen- Gohperus- Seljevik.

*Kommentar;*

*Forslag 1 tas inn i handlingsprogrammet for friluftsliv, 2 og 4 tas inn i planen som foreslått. Pkt.3 angår skjødse av kulturminner. Siden den alt er prioritert med tilskot, legges forslaget inn i handlingsprogrammet for kulturminner, pkt 19.*

## **13. Nord-Troms museum**

ønsker et flerbrukshus på Lyngseidet velkommen, også med tanke på å vise fram deler av Gamslettsamlingen der og gi museet større mulighet for musealt tilbud.

Samlingen består av ca. 3000 gjenstander og er magasinert på gamslett på Svensby. Lokalbefolkningen i Lyngen er opptatt av samlinga og ønsker selv både å se og å vise den til besøkende. Nord-Troms museum har i dag ingen mulighet å sette opp egenproduserte utstillinger som et tilbud til befolkningen i Lyngen kommune.

*Kommentarer;*

*Innspillet beskriver et behov, men hva et flerbrukshus eksakt skal inneholde må avklares i planleggingsfasen.*

#### **14. Troms fylkeskommune**

##### **Til kap 1:**

Bakgrunn: Her bør det sies noe om at økt kulturminnekompetanse er et nasjonal satsingsområde og at det er et nasjonal mål at kommunene skal ha kunnskap og oversikt over de lokale kulturminnene som kommunene har forvaltningsansvar for.

Formål: Kulturminneplanen skal gi en oversikt over kommunens utvalgte, verneverdige kulturminner med en handlingsplan. Kommunens prioriterte/utvalgte kulturminner skal legges inn i databasen Askeladden som kommunalt listeførte kultminner.

Rammer, avgrensinger og føringer: Kulturminnedelen av planen kan inneholde en oversikt over kjente registrerte kulturminner dersom kommunen ønsker dette, men kulturminneplanen skal i hovedsak inneholde et arbeid med kulturminner av lokal verdi (registrering,

##### **Til kap 2:**

I dette kapittelet er det flere uklarheter og feil rundt begrepsbruk og definisjoner som vi vil måtte komme tilbake til. Vi ser oss likevel nødt til å kommentere noen forhold.

Status, utviklingstrender og utfordringer framover: Eiere har selvsagt et visst ansvar for kulturminner på sin eiendom, men forvaltningsansvaret for fredete, statlige listeførte og samiske kulturminner ligger hos fylkeskommunen og Sametinget.

Utviklingstrender og utføring framover: Første avsnitt bør skrives om. Fylkeskommunen, Sametinget og kommunen har ulike forvaltningsansvar for ulike kulturminner gjennom lovverket.

##### **Til kap.3:**

Økonomiske virkemidler: Fylkeskommunen har økonomiske tilskudd til verneverdige bygg og anlegg, Redningsplanken.

##### **Til kap.4:**

Mål og strategier, Kulturminner:

Målet slik det står beskrevet er kommunens bidrag i KIK-arbeidet.

**Kapittel 5 mangler, men inngår i kap.4 og 6.**

##### **Til kap.6 :**

Handlingsplan for kulturminner:

Tiltakene i handlingsplanen er tiltak som kommunen skal gjøre i KIK-arbeidet.

Det må også lages en plan for hvordan ivareta kommunens prioriterte/utvalgte kulturminner.

Planen med oversikt over prioriterte kulturminner må politisk vedtas og de prioriterte/utvalgte kulturminnene skal legges inn i databasen Askeladden som kommunalt listeførte kulturminner.

Vi anbefaler at kommunen korter ned på tidsbruken i handlingsplanen slik at KIK-arbeidet kan avsluttes senest 2020, slik det fremgår i Riksantikvarens tilskuddsbrev.

*Kommentar;*

*«Bakgrunn» i kap 1 utdypes med nasjonale mål for kulturminneforvaltning i kommunene.«Formål» omformuleres i tråd med innspillet.*

*Rammer kap 1.2 er redigert etter intensjonen i merknaden.*

*Medvirkning; Setninga utvides slik foreslått med rød skrift: Lag og foreninger må sjøl ta initiativ til å følge opp handlingsplanen i samråd med kommunen innafor saksområder de har foreslått som de selv skal være eiere av.*

*Kap. 2 omskrives i.ht. utdypende samtale med kulturminneforvaltningen i fylkeskommunen.*

*I kap. 3 under økonomiske virkemidler pkt E tas med «Redningsplanken».*

*I kap. 4 er målene i søknaden om KIK-prosjektmidler til kommunedelplanen føyd til målet.*

*Kapittel 5 mangler, men inngår i kapittel 4 og 6; Pkt 5 inngår i pkt. 4 og særlig pkt. 6. Ved en forglemmelse ble punkt 5 her ikke tatt ut og nummereringa justert. I endelig vedtatt plan blir nummereringa endret slik at pkt 6 blir til pkt. 5. Øvrige nummer nedenfor justeres tilsvarende.*

*Kap. 6.6 Handlingsprogrammet: Som et eget punkt legges det inn at ved rullering i 2018 så må det vurderes å korte ned på tida som er en trenger til å gjennomføre kulturminneregistreringa i hele kommunen slik at en kan ha listeført kulturminnene og registrert dem i Askeladden i løpet av 2020.*

*Klargjort i planen at listeføringsvedtak gjøres ved rulleringer av planen og at strategier for skjøtsel og skjøtselstiltak lages som del av handlingsplanen. I kap. 4. er det føyd til under skjøtsel tilskott, kompetansehavere og reduksjon i eiendomsskatt.*

## **15. Privatperson: Berit Jegervatn**

Ønsker toalett i tilknytning til skøytebanen i Sør-Lenangen og badstu i tilknytning til garderoben i Sør-Lenangen.

*Kommentar;*

*Skøytebanen planlegges på skoleområdet til Lenangen skole. Når Lenangshallen er ferdig vil det være sambruk mellom skolen og lag og foreninger. Sanitæranlegg her må derfor også kunne gjøres tilgjengelig for de som nytter skøytebanen.*

*Badstue er ikke tatt med i fasiliteter som gir grunnlag for spillemidler. Det må i tilfelle bli en rein kommunal oppgave uten å måtte være prioritert i kommunedelplanen. Innspillene tas derfor ikke inn i kommunedelplanen.*



## Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
45/17	Lyngen levekårsutvalg	30.11.2017
143/17	Lyngen formannskap	07.12.2017
	Lyngen kommunestyre	

### Søknad om tilskudd til tråkkemaskin, Lyngsalpan skuterforening

#### Henvisning til lovverk:

#### Saksprotokoll i Lyngen levekårsutvalg - 30.11.2017

#### Behandling:

#### VEDTAK:

Lyngen levekårsutvalg tiltrer rådmannens innstilling. Enst

#### Vedtak:

Lyngen Kommune yter et engangstilskudd på kr 25 000,- til Lyngsalpan skuterforening. Dekkes via disposisjonsfondet.

#### Budsjettdekning:

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres
2017	9000	8800	19401		25000,-	

Kr \_\_\_\_\_ søkes innarbeidet i Lyngen kommunes økonomiplan \_\_\_\_\_ - \_\_\_\_\_

## **Rådmannens innstilling**

Lyngen Kommune yter et engangstilskudd på kr 25 000,- til Lyngsalpan skuterforening. Dekkes via disposisjonsfondet.

### **Budsjettdekning:**

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres
2017	9000	8800	19401		25000,-	

Kr \_\_\_\_\_ søkes innarbeidet i Lyngen kommunes økonomiplan \_\_\_\_\_ - \_\_\_\_\_

## **Saksopplysninger**

### **Generelle opplysninger om saken**

Lyngsalpan skuterforening ved Odd Petter Eide, har i brev av 14.09.2017 opplyst følgende: Vi har sett det som nødvendig å skaffe en tråkkemaskin til foreningen. Denne skal brukes til å kjøre opp løypetraseen og tilrettelegge for turgåere både til fots og på ski.

Maskinen kommer fra Valnesfjord idrettslag.

Lyngsalpan skuterforening opplyser om at summen (ca kr 54000,-) av kjøp og frakt er stor for et så lite lag, og søker derfor om støtte til dekning av så mye som mulig av beløpet. De opplyser også om at siden dette er en brukt maskin vil det påløpe en del vedlikeholdsutgifter i nær fremtid.

### **Kostnader**

Kjøp av tråkkemaskin	40 000,-
Frakt	14 125,-
Sum	<b>54 125,-</b>

Det opplyses ikke om hvorvidt det er tatt opp lån for å bekoste maskinen.

Det vises til tidligere vedtak i sammenlignbare saker der inntil 50% av kostnadene dekkes av kommunen.

12/2609: Jægervatnet IL tråkkemaskin,

1. Lyngen kommune dekker årlige kapitalkostnader for et lånebeløp inntil kr 200 000,-. Maksimalt beløp pr. år er kr. 20 000,-. I tillegg ytes et engangstilskudd i 2012 på kr. 30 000,- som dekkes over kulturbudsjettet.

51/08: Lyngen/Karnes IL og Lyngen Alpinklubb tråkkemaskin,

*Lyngen kommune dekker årlige kapitalkostnader for lånebeløp på inntil kr 200.000, med kr 100.000 for hver av klubbene. Maksimalt beløp pr. år kr 15.000 til hver. I tillegg ytes et engangstilskudd i 2008 på kr 40.000 som dekkes med 50% hver av kulturmidlene og næringsfondet.*

### **Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak**

### **Økonomiske konsekvenser**

### **Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser**

## **Miljøkonsekvenser**

## **Folkehelse/friluftsliv**

### **Vurdering av alternativer og konsekvenser**

Det vurderes som positivt at Lyngsalpan skuterforening ønsker å tilrettelegge for ferdsel til fots og på ski.

Lyngen Kommune ber om at det opplyses på hjemmesider og i andre fora når løypene er tilgjengelig.

Det vises til tidligere vedtak og tilrås likebehandling av søknaden.



## Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
46/17	Lyngen levekårsutvalg	30.11.2017
144/17	Lyngen formannskap	07.12.2017
	Lyngen kommunestyre	

### **Evaluering av helårsåpen SFO**

#### **Henvisning til lovverk:**

Opplæringslova § 13-7 Skolefritidsordning

#### **Saksprotokoll i Lyngen levekårsutvalg - 30.11.2017**

#### **Behandling:**

VEDTAK:

Lyngen levekårsutvalg tiltrer rådmannens innstilling. Enst

#### **Vedtak:**

Evalueringen tas til orientering

#### **Rådmannens innstilling**

Evalueringen tas til orientering

#### **Saksopplysninger**

**Generelle opplysninger om saken**

Lovgrunnlaget for SFO finner vi i Opplæringslova §13-7;  
Kommunen skal ha et tilbud om skolefritidsordning (heretter kalt SFO) før og etter skoletid for 1.-4. årstrinn og for barn med særskilte behov på 1.-7. trinn. SFO skal legge til rette for lek, kultur og fritidsaktiviteter. SFO skal gi barna omsorg og tilsyn.  
Funksjonshemmede barn skal bli gitt gode utviklingsvilkår. Både inne- og uteareal skal være egnet til formålet.

Skolefritidsordninga skal ha vedtekter om:

Hvem som er opptaktsmyndighet

- og oppholdsareal

Når SFO er knyttet til skoler, skal rektor til vanlig være leder.

Kommunen kan i henhold til lovverket kreve alle sine utgifter til SFO dekt gjennom foreldrebetaling. Kommunen trenger ikke selv gi et tilbud om SFO, men kan benytte andre til å oppfylle plikten. Kommunen er ikke forpliktet til å opprette et bestemt antall plasser SFO eller SFO ved alle skolene. Plikten til å ha et SFO tilbud gjelder bare i skoleåret, og rekker uansett ikke lenger enn etterspørselen. Dersom ingen foreldre har behov for SFO på morgenen, kan kommunen tilby SFO bare etter skoletid. En SFO-plass er ikke en individuell rett, heller ikke for elever med særskilte behov. Dette er understreket i Ot.prp nr 60(1997-98).

Kommunestyret i Lyngen fattet følgende vedtak i sak 28/15:

1. Nytt pkt. om åpningstider: SFO holder åpent i 11 måneder pr. år, fra 1. august til 30. juni. Skolefritidsordningen er åpen alle hverdager, unntatt lørdager. Skolefritidsordningen stenges fra og med lillejulaften til og med 1. januar, samt i påskeuka. Hvis det er færre enn 3 barn som ønsker SFO på dager skolen har fri/ferie legges SFO til barnehagen dersom det er ledig plass. Dersom barnehagen ikke har kapasitet, holdes SFO åpen.
2. Nytt punkt om betaling: Sats I: 1 – 10 timer  
Sats II: Over 10 timer  
Det betales for 11 måneder per år.
3. Nytt pkt. om ferie: Barn i SFO avvikler ferie i juli
4. Økt tilbud i SFO finansieres delvis ved bruk av egenbetaling, og delvis ved friske midler fra 2016.
5. Vedtektsendringene gjelder fra 01.08.16.

Lyngen Formannskap ba i møte 27.09.17 om en evaluering av SFO.

Ordningen startet den 1.06.16, og en har dermed nå kjørt gjennom ordningen i litt over ett år.

### **Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak**

K-sak 38/15

### **Økonomiske konsekvenser**

Ingen

### **Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser**

Ingen

### **Miljøkonsekvenser**

Ingen

### **Folkehelse/friluftsliv**

Ingen

### **Vurdering av alternativer og konsekvenser**



Helårsåpen SFO har vært i gang i Lyngen siden 1.06.16. Det betyr at man har erfaringer om bruk av plasser fra og med sommeren forrige skoleår.

Utvidelsen av åpningstidene i SFO kom som en oppfølging av foreldrehenvendelser angående behov for SFO i skolens ferier og fridager. Skoleåret er lagt opp med undervisning 38 uker per år. Tidligere, når SFO fulgte skoleruta, betød det at de minste barna trengte tilsyn av andre 14 uker per år.

### Behov:

Bruk av SFO- Eidebakken skole skoleåret 2016/2017:

År	Uke	Dato/Ferie	Antall barn
2016	31	1.-3.08	3
2016	31	4-5.08	5
2016	32	8.-12.08	6
2016	33	15.-16.08.16	9
2016	40	Høstferie	2
2016	47	Fridag	2
2016	51	Fridag	1
2017	9	Vinterferie	6
2017	21	fridag	1
2017	25	Juni etter skoleslutt	5
2017	26	Juni etter skoleslutt	6

Skoleåret 2017/2018

År	Uke	Dato/Ferie	Antall barn
2017	31	1.-4.08	4
2017	32	7.-11.08	6
2017	33	14.-18.08	9
2017	40	Høstferie	4

Bruk av SFO- Lyngsdalen Oppvekstsenter skoleåret 2016/2017

År	Uke	Dato/Ferie	Antall barn
2016	32	8.-12.08	1
2016	33	15.-16.08.16	4
2016	40	Høstferie	3
2016	47	Fridag	2
2016	51	Fridag	1

2017	9	Vinterferie	6
2017	21	fridag	0
2017	25	Juni etter skoleslutt	3
2017	26	Juni etter skoleslutt	2

Bruken av SFO varierer etter etterspørselen og er tydelig størst i dagene før skolestart, i høstferien og dagene rett etter skoleårets slutt i juni.

Videre vet vi barn med særskilte behov er brukere av SFO hele året.

Før helårsåpen SFO ble iverksatt mottok foreldre til barn med særskilte behov omsorgslønn i perioder for å kunne være hjemme med barna. Dette behovet bortfalt ved innføringen av helårsåpen SFO.

### **Økonomi:**

SFO har hatt følgende budsjett og regnskap i perioden 2014-2017:

2116- Eidebakken skole:

År	Budsjett	Regnskap
2015	178000	-156000
2016	108000	81000
2017	219000	120000(usikkert)

Avvik på regnskapstall skyldes refusjoner fra andre kommuner.

2111-Lyngsdalen oppvekstsenter

År	Budsjett	Regnskap
2015	136000	93500
2016	151000	95000
2017	110000	90000 (usikkert)

Den minimale økningen i budsjett ved innføringen av helårsåpen SFO skyldes i hovedsak lavere antall brukere totalt i SFO.

Dersom en skal regne ut hva helårsåpen SFO faktisk har kostet må en derfor se på antall dager utvidet åpningstid og regne dagsverk.

Totalt har SFO vært åpen utover skoleåret 28 dager skoleåret 2016/2017 og 13 dager hittil skoleåret 2017/2018.

Dette gir oss en kostnad forrige skoleår på ca kr 85 000,-. Til fratrekk kommer innsparing på helse sitt budsjett med kr 45 000,-

Reell kostnad for Lyngen kommune forrige skoleår er dermed kr. 40 000,-

### **Bemanning og personell:**

Utvidelsen av SFO har skapt enkelte bemanningsmessige utfordringer, da spesielt på Eidebakken skole, der fagarbeidere tidligere var ansatt for å følge skoleruta.



## Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
21/17	Lyngen Råd for folkehelse	30.11.2017
50/17	Lyngen levekårsutvalg	30.11.2017
145/17	Lyngen formannskap	07.12.2017
	Lyngen kommunestyre	

### Opprettelse av avlastningstilbud for foreldre til funksjonshemmede barn

#### Henvisning til lovverk:

**Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester. Saksprotokoll i Lyngen levekårsutvalg - 30.11.2017**

#### **Behandling:**

VEDTAK:

Lyngen levekårsutvalg tiltrer rådmannens innstilling. Enst

#### **Vedtak:**

1. Det opprettes et avlastningstiltak for foreldre til funksjonshemmede barn i avlastningsleiligheten ved Solhov bosenter.
2. Tilbudet blir gitt en helg i mnd., etter enkelt vedtak i henhold til Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3-2.

**Budsjettdekning:** Kr 375 000.- pr år er innarbeidet i formannskapets innstilling til årsbudsjett/økonomiplan 2018 -2021.

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres

Kr \_\_\_\_\_ søkes innarbeidet i Lyngen kommunes økonomiplan \_\_\_\_\_

### **Rådmannens innstilling**

3. Det opprettes et avlastningstiltak for foreldre til funksjonshemmede barn i avlastningsleiligheten ved Solhov bosenter.
4. Tilbudet blir gitt en helg i mnd., etter enkelt vedtak i henhold til Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3-2.

**Budsjettdekning:** Kr 375 000.- pr år er innarbeidet i formannskapetets innstilling til årsbudsjett/økonomiplan 2018 -2021.

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres

Kr \_\_\_\_\_ søkes innarbeidet i Lyngen kommunes økonomiplan \_\_\_\_\_

### **Saksopplysninger**

#### **Generelle opplysninger om saken**

I henhold til «Lov om kommunale helse –og omsorgstjenester», har foreldre/foresatte som har et særlig tyngende omsorgsarbeid rett på å få avlastning.

Tidligere er avlastning blitt gitt i private hjem, gjerne hos noen som foreldrene selv har valgt, avlastningen er da gitt som en helgeavlastning f.eks en helg i mnd.

Det er etter hvert blitt vanskelig å finne «private» avlastere, og for at det skal bli en stabil ordning, blir det foreslått å opprette et tilbud ved Solhov bosenter i en leilighet som er beregnet for avlastning. Leiligheten har to soverom, og tilbudet kan bli gitt til to barn samme helg.

Det er behov for 2 personer på dag og kveld, og en felles nattevakt. For at det skal være færrest mulig ansatte for barna å forholde seg til, vil det bli langvakter på 12 og 14 timer, det blir søkt om dispensasjon fra fagforbundet og arbeidstilsynet. Det vil bli engasjert personer som jobber fast i tilbudet hver 4.helg.

Foreldre/foresatte vil være viktige samarbeidspartnere både i oppstartsperioden og videre i forløpet.

#### **Økonomiske konsekvenser**

For å gi et tilbud en helg i mnd med to personer på vakt fra kl 15.00 på fredag til kl 18.00 på søndag, på nattevakt en person, vil det være behov for 0.6 årsverk. Med timelønn, tillegg for lør/søndager og kveld/natt utgjør det kr 317.5000 i året, med pensjon kr 374.560,-.

**Folkehelse**

Å ha krevende omsorgsoppgaver uten å få avlastning, kan føre til redusert helsetilstand. Ved redusert helse, er det ikke sikkert at de foresatte er i stand til å gi omsorg for barna. Det er derfor viktig med regelmessig avlastning.



## Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
22/17	Lyngen Råd for folkehelse	30.11.2017
51/17	Lyngen levekårsutvalg	30.11.2017
146/17	Lyngen formannskap	07.12.2017
	Lyngen kommunestyre	

### Innføring av 4. måltid (lunsj) ved Lyngstunet helse- og omsorgssenter

#### Henvisning til lovverk:

**Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester Saksprotokoll i Lyngen levekårsutvalg - 30.11.2017**

#### **Behandling:**

VEDTAK:

Lyngen levekårsutvalg tiltrer rådmannens innstilling.  
Utvalget ber om at. Enst

#### **Vedtak:**

1. Det innføres et 4. måltid kl 12.00 ved Lyngstunet helse- og omsorgssenter. Måltidet består av en lett og enkel lunsj.
2. Middag blir servert kl 15.30 på hverdager. På lør/og søndager som nå, kl 13.00.
3. Kveldsmat blir servert tidligst kl 19.30.
4. Ordningen evalueres etter ett halvt år og levekårsutvalget orienteres.

**Budsjettdekning:** Kr 290 000 pr år er innarbeidet i formannskapets innstilling til årsbudsjett/økonomiplan 2018/2019

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres
2018	3450	2533	11151		200 000,-	
2018	3450	2543	16201		90 000,-	

Kr \_søkes innarbeidet i Lyngen kommunes økonomiplan\_\_

Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven)

### **Rådmannens innstilling**

5. Det innføres et 4. måltid kl 12.00 ved Lyngstunet helse- og omsorgssenter. Måltidet består av en lett og enkel lunsj.
6. Middag blir servert kl 15.30 på hverdager. På lør/og søndager som nå, kl 13.00.
7. Kveldsmat blir servert tidligst kl 19.30.

**Budsjettdekning:** Kr 290 000 pr år er innarbeidet i formannskapetets innstilling til årsbudsjett/økonomiplan 2018/2019

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres
2018	3450	2533	11151		200 000,-	
2018	3450	2543	16201		90 000,-	

Kr \_søkes innarbeidet i Lyngen kommunes økonomiplan\_\_

### **Saksopplysninger**

I dag er det 3 måltider ved Lyngstunet helse- og omsorgssenter.

Frokost kl 09, middag kl 13 og kvelds kl 18.30. Det blir servert kaffe på formiddag. Pasientene på sykehjemmet får tilbud om mat senere på kvelden, om de er våkne. Det er blitt fokusert mye på ernæring i den senere tid, og mange nasjonale undersøkelser viser at beboere på sykehjem er underernærte.

Det som det særlig er blitt satt fokus på, er at tidsrommene mellom kveldsmat og frokost blir for lange (nattfaste), og at det er for korte intervaller mellom måltidene på dagtid. Det er en medvirkende faktor til at pasienter blir underernærte.

Det er i 2017 blitt jobbet med kosthold innfor helse- og omsorg, hvor målsetting har vært å øke antall måltider i døgnet. Personell fra kjøkken og pleie har vært på studietur blant annet i Kåfjord, hvor de har innført kok- og kjø. Kok og kjø går ut på at kjøkkenet produserer middager for flere dager, kjøler det ned, og det blir kjørt ut til hjemmeboende 2 eller 3 ganger i uka. Middagene må bli varmet opp, og de hjemmeboende som er mest hjelpetrengende må ha hjelp for å få varmet opp maten, noe som medfører behov for hjelp av hjemmetjenesten. Oppvarmet mat smaker ikke som nylaget mat, mener mange. En intern evaluering resulterte i at vi valgte å beholde dagens ordning, med nylaget middag hver dag.

For å sikre at pasienter/beboere skal forbedre/opprettholde sin ernæringsstatus, vil vi innføre 4 måltider ved Lyngstunet helse- og omsorgssenter. Det 4. måltidet vil bestå av en varm lunsj kl 12. Kjøkkensjefen skriver i sitt notat at lunsjen skal være et lett og lite måltid, slik at beboerne er sulten igjen til middag, som ernæringsmessig er det viktigste måltidet.



Middag blir flyttet til kl 15.30. Da kjøkkenpersonalet har arbeidstid til kl 15.00, blir den pakket i varmevogner på kjøkkenet, og kjørt opp til avdelingene. Det er personalet som kommer på kveldsvakt som starter vakta med å servere den.

Kveldsmat blir servert kl 19.30 -20.00. Pasienter/beboere som ønsker mat senere på kvelden eller på natt vil få det.

### **Generelle opplysninger om saken**

Regjeringen la våren 2017 fram Nasjonal handlingsplan for bedre kosthold (2017-2021). Sunt kosthold, måltidsglede og god helse for alle. Planen har tiltak på sju departementers ansvarsområder. For å få endring i kostholdet er det nødvendig med innsats på tvers av sektorene og samarbeid mellom offentlige, private og frivillig sektor. Bærekraftig kosthold, sammenhengen mellom kosthold og psykisk helse og måltidsglede er vektlagt i større grad enn tidligere. Planen inkluderer videre ernæringsarbeid i helse- og omsorgstjenesten og er et viktig grunnlag for arbeidet med eldrereformen *Leve hele livet*.

### **Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak**

I kommuneplanens samfunnsdel 2.1.1 står det: «*Folkehelsepolitikken overordnede mål er flere leveår med god helse i befolkningen. Lov om folkehelsearbeid 2012 setter i større grad enn tidligere fokus på bakenforliggende årsaker til helseutfordringer (ernæring, inaktivitet, rus, tobakk, økonomi mm). Et slikt fokus peker mot en bred involvering i folkehelsearbeider som omfatter kontinuerlig politisk involvering og tiltak i alle sektorer*»

### **Økonomiske konsekvenser**

Det ekstra måltidet (lunsj) er beregnet til ca kr 20 pr dag pr person, noe som utgjør kr 200 000,- i året. For beboere på sykehjemsavdelingen som betaler vederlag, vil måltidet inngå i vederlaget. For beboere i omsorgsboliger vil det bli en prisøkning på kr 200,- i mnd., om de ønsker det ekstra måltidet. Det vil gi en merinntekt på kr 90 0000,- i året. De totale utgifter for det 4. måltidet vil bli kr 110 000,- i året.

Det er behov for å gjøre noen investeringer på kjøkkenet. En convection ovn og 5 varmevogner for å frakte mat til avdelingene. Det er foreslått en investering på kr 160 000,- i 2018 og som formannskapet har gjort innstilling på.

### **Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser**

Det 4. måltider gir mindre risiko for underernæring av pasienter og beboere ved Lyngstunet helse- og omsorgssenter.

### **Folkehelse/friluftsliv**

Å være godt ernært har positiv effekt for pasientens velvære (overskudd, humør, appetitt), bidrar til å bevare funksjon, gir bedre muskelstyrke, raskere sårtilheling, bedre immunforsvar og færre komplikasjoner.

### **Vurdering av alternativer og konsekvenser**

Personalet ved kjøkkenet ønsker å ta i bruk kok og kjøll metoden, slik at maten sendes ut kald. Maten kjøres ut to ganger i uka og hjemmeboende må varme den selv i mikrobølgeovn.

Hjemmesykepleien ønsker ikke det, da det byr på flere utfordringer, som bl annet at de må dra ut til enkelte brukere for å varme opp maten. Vi velger derfor å fortsette med dagens ordning.

Ved bruk av kok- og kjøll kan kjøkkenet være stengt i helgene da all mat blir produsert på ukedagene. Foreløpig blir dagens ordning med å koke mat hver dag opprettholdt, det kan også bli nevnt at flere kommuner som har praktisert kok- og kjøll går bort fra det og koker middag hver dag igjen.

Utkjøring av middager til hjemmeboende blir i dag kjørt ut kl 13.00. Det er blitt sendt forespørsel til Lyngsalpan Vekst om de har muligheter for å forskyve utkjøringen til kl 14.30. Har de ikke det, må utkjøring bli foretatt av andre.



## Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
149/17	Lyngen formannskap	07.12.2017

### **95/5: Søknad om dispensasjon til fradeling av boligeiendom med tilhørende nausttomt i LNFR område.**

#### **Henvisning til lovverk:**

Plan- og bygningsloven  
Kommuneplanens arealdel 2014- 2026

#### **Rådmannens innstilling**

- Det gis dispensasjon jfr. Plan- og bygningsloven § 19-2 for fradeling av boligtomt i område avsatt til LNR i kommuneplanens arealdel 2014-2026.
- Fradelingstillatelse jfr. Pbl § 20-1 gis når utslippstillatelse er gitt.
- Adkomst til omsøkte tomt må godkjennes
- Søknad om dispensasjon til fradeling av nausttomt avslås.

#### **Saksopplysninger**

Hjemmelshaver av eiendom 95/5, Øystein Fossmo, søker om fradeling av boligtomt med tilhørende nausttomt. Formålet er boligbygging og med det tilflytting til kommunen.

#### **Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak**

Eiendommen er i kommuneplanens arealdel 2014-2026 avsatt til LNFR formål med tillatelse til anlegg- og byggevirkksomhet som har tilknytning til stedbunden næring.

Det søkes i den forbindelse om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel samt om dispensasjon fra plan- og bygningsloven § 1-8, byggegrense mot sjø.

### Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser

Grunnen der boligtomt er tiltenkt består ifølge NGU løsmassekart av tynn hav-/strandavsetning. Området der nausttomten er består av bart fjell, stedvis tynt dekke. Nausttomten ligger under oppskyllingshøyden for ras fra Nordnes.

Hensyn til naturmangfold, kulturminner samt reindrift vurderes å være uproblematisk i denne saken. Når det gjelder byggegrense mot sjø er nausttomten i strid med pbl § 1-8. Det opplyses i søknaden at fri ferdsel ikke vil bli hindret ved nausttomt.

### Landbruk

Landbrukseiendommen 95/5 består av 3 teiger. Eiendommens driftssenter ligger på 92/1.

Areal totalt	Fulldyrka	Overflatedyrka	Skog H	Skog M	Skog	Annet areal
880,3	72,9	1,4	0	72,2	515,6	630,2

Søker oppgir at tiltaket ikke vil komme i konflikt med landbruk da omsøkte parsell, boligeiendom med nausttomt, ligger på bart fjell. En fradeling vil ikke føre til oppstykkning av dyrket mark.

Jordbruksjefen i Lyngen kommune vurderer at omsøkte areal ikke er egnet til landbruksformål. Det vurderes derfor at hensynet til landbruk blir ivaretatt.



Skisse: Omsøkte tomter merket av med rødt.

## Vurdering av alternativer og konsekvenser

Det søkes om fradeling av boligtomt på eiendom 95/5 i Lyngen. Området er avsatt til LNFR formål med tillatelse til bygge- og anleggstiltak som har direkte tilknytning til stedbunden næring. LNFR områder skal brukes og sikres for landbruksproduksjon, herunder landbruk, jordbruk og reindrift, og/eller natur- og friluftsområde.

Omsøkte plassering av boligeiendom ligger i området som ikke er egnet til landbruksformål da det består av fjell/ikke dyrkbar mark. Jordbrukssjefen vurderer derfor at hensynet til landbruk blir ivaretatt.

Når det gjelder nausttomt og byggegrense mot sjø vil tiltaket være i strid med pbl §1-8. Videre er dette et område som er mye brukt friluftsområde for lokalbefolkningen. Rådmannen vil derfor ikke innstille positivt på fradeling av nausttomt.

På bakgrunn av overnevnte er det rådmannens vurdering at formålet med bestemmelsen ikke blir vesentlig tilsidesatt om omsøkte plassering av boligtomt innvilges. Det er etter rådmannens vurdering ikke ulemper ved omsøkte tiltak. Etter en samlet vurdering kan dispensasjon innvilges jfr. Pbl. § 19-2.



## Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
150/17	Lyngen formannskap	07.12.2017

### Overdragelse av kommunens boligmasse til LSS

#### Henvisning til lovverk:

#### Rådmannens innstilling

Det nedsettes et utvalg bestående av boligsosial- økonomisk- og teknisk kompetanse som utreder konsekvenser ved overdragelse av kommunenes boligmasse til Lyngen Servicesenter AS. Utvalget skal også gjøre nødvendige avklaringer med Lyngen Servicesenter AS og legge frem sak til politisk behandling innen ferien 2018.

#### Saksopplysninger

Formannskapet har, i sak 104/17 den 27.9.2017, vedtatt å gi rådmannen i oppdrag å utrede overføring av kommunale utleieboliger til Lyngen Servicesenter AS (LSS). Utredningen skal belyse de forhold som vil gjøre seg gjeldende i slikt tiltak.

Lyngen kommune har i dag følgende boliger for utleie:

#### **21 kommunalt disponerte boliger, tjeneste 2650**

- Parkveien 2-20: 8 boliger- oppført i perioden 1960 til 1966
- Blåbærsvingen 1,3-Brinkveien 9,11-4 boliger oppført 1973
- Blåbærsvingen 11-15- 4 boliger oppført i 1982
- Nedre Jensvollvei 25-33- 5 boliger oppført i 1991

#### **20 utleieboliger i Sollia/Kjosveien**

- Sollia 3-20: 16 boliger oppført i perioden 1981 til 1998

- Kjosveien 7,9: 2 boliger oppført i 1973
- Kjosveien 11,13: 2 småboliger oppført i 2016

Totalt bo-areal er 1969,5m<sup>2</sup>.

Takstmann Bjørnar Elvemo har utført takst i løpet av august 2017, samlet markedsverdi for boligene er satt til kr 46,26 mill.

Budsjetterte nettoinntekter i 2017 for tjenestene 2650 (kommunalt disponerte boliger) og 2654 (utleieboliger Sollia) er kr 897 000,-

Rådmannen har gjort beregning som viser inntekspotensialet for husleie å være ca. 1 mill over dagens nivå. Dette betinger omfattende oppgradering, noe som planlegges oppstartet i 2018.

Det er ikke gjort avklaringer med Lyngen Servicesenter AS om deres vurdering av potensialet som ligger i boligmassen og på hvilke betingelse eventuell overdragelse kan bli aktuelt.

### **Vurdering av alternativer og konsekvenser**

Kommunens nettoinntekter på utleie av boliger går inn i driften og utgjør en betydelig inntekt. Etter rådmannens budsjettframlegg for 2018 legges til grunn at netto leieinntekter for kommunale boliger vil ligge på ca. kr 1 mill. Dersom samtlige boliger overføres til LSS vil dette inntektstapet måtte dekkes inn over driften.

Drift og vedlikehold av kommunens utleieleiligheter sysselsetter i dag 1,25 vaktmesterstilling, lønn og pensjon er budsjettert kr 605 000,- for 2017. Dersom boligene overføres LSS vil arbeidsoppgavene falle bort. Samtidig som leieinntektene reduseres som nevnt over vil det være nødvendig å gjøre endringer i ansettelsesforholdene. Før eventuell overdragelse av bygningsmassen må avtale med LSS om vaktmestertjenesten fremforhandles, dersom arbeidsgiveransvaret for vaktmestertjenester også skal overføres LSS må dette avklares med ansattes interesseorganisasjon før slik avtale blir inngått.

Tildeling av boliger blir i dag gjort av kommunalt boligutvalg, der søkere vurderes ut fra sosiale hensyn og den enkeltes muligheter på det ordinære markedet. Det er ikke klarlagt hvordan boligsosiale hensyn vil påvirkes om slik transaksjon gjennomføres, men det synes klart at kommunen bør sikre tilgang til nødvendig antall boliger for vanskeligstilte om boligmassen eies og driftes enn andre. Kommunen kan stille ulike former for betingelser før eventuell overdragelse finner sted. Dette kan være tilvisningsrett for tilstrekkelig antall bo- enheter. Slik tilvisningsrett innebærer at kommunen kan henvisse sine boligsøkere til eier av boligene, som er bundet av tilvisningsavtalen.

Før eventuell avtale om overdragelse blir inngått med LSS vil det være nødvendig å fastsette detaljene i slik tilvisningsavtale, eventuelt andre former for avtale som sikrer kommunen en viss medvirkning i tildelingen av boliger. Rådmannen finner det rimelig å anta at dette er et forhold som vil ha innvirkning på avtalen med LSS og bør derfor avklares på før boligmassen eller deler av denne overføres selskapet.

Det er ikke gjort avklaringer med LSS i forhold til leiepris etter eventuell overdragelse av boligmassen. Økt leiepris kan medføre større press på den enkeltes økonomi og dermed større press mot kommunalt budsjett for økonomisk sosialhjelp. Dette forholdet vil også gjøres gjeldende om kommunen selv eier og gjør oppgraderinger som medfører økt leiepris. Det bør derfor gjøres beregninger over hvilke konsekvenser økte leiepriser vil gi for kommunens sosialhjelpsbudsjett.

På bakgrunn av ovennevnte forhold finner ikke rådmannen det forsvarlig å tilrå overdragelse av boligmassen eller deler av denne på nåværende tidspunkt. Vedtaket i Lyngen formannskap, i sak 104/17 den 27.9.2017, der rådmannen fikk i oppdrag å utrede slik sak vil ikke være gjennomført før ferien 2018. Det anbefales å nedsette et utvalg i administrasjonen som definerer kommunens behov og gjør avklaringer med LSS før sak legges frem for politisk behandling.





## Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
136/17	Lyngen formannskap	15.11.2017
151/17	Lyngen formannskap	07.12.2017

### Vedrørende retningslinjer for tildeling av tilskudd til boligetablerere i Lyngen

#### Henvisning til lovverk:

Vedlegg

- 1 Retningslinjer
- 2 e-post 27.10.17

#### Saksprotokoll i Lyngen formannskap - 15.11.2017

#### **Behandling:**

##### Rådmannen fremmet flg innstilling:

Bygging i boligfelt der det er mulig å tilkoble kommunalt vann og avløp er ikke berettiget tilskudd. Dette uavhengig om tomteselger er kommunen eller privat grunneier.

##### Forslag fra Dan-Håvard Johnsen:

Saken utsettes til behandling i formannskapet 06.12.17.

Det ble votert over utsettelsesforslaget fra Dan-Håvard Johnsen.

#### VEDTAK:

Lyngen formannskap tiltrer forslaget fra Dan-Håvard Johnsen. Enst.

#### **Vedtak:**

Saken utsettes til behandling i formannskapet 06.12.17.

### **Rådmannens innstilling**

Saken legges frem uten innstilling

### **Saksopplysninger**

Lyngen kommunestyre har, den 1. mars 2016, i utvalgssak 12/16 vedtatt retningslinjer for tildeling av boligtilskudd til boligetablerere. Videre har kommunestyret i utvalgssak 104/16, den 27.9.2016, vedtatt å tilføye følgende til gjeldende retningslinjer:

***Bygging av bolig må være påbegynt innen 1 år etter innvilget tilskudd. Skjer ikke det, faller tilskuddet bort.***

Vedtatte retningslinjer følger som vedlegg til denne sak.

Søkere som skal tilknyttes kommunalt vann og avløp er ikke tildelt slikt tilskudd.

Det er ikke gjennomført noe evaluering av tildelingsordningen eller praksisen rundt dette, men det er stilt spørsmål fra politisk hold om retningslinjens pkt. 8 praktiseres i tråd med kommunestyrets intensjon. Viser til e-post fra Line Gemert datert 21.9.2017.

### **Vurdering**

Av saksfremlegget da saken ble behandlet første gang i januar 2016 fremgår at intensjonen med tilskuddet var å stimulere til spredt bosetningen i kommunen. Tilskuddet var ment som et tiltak for å unngå store kommunale kostnader til feltutbygging, men at boligbyggere selv kunne etablere nødvendig infrastruktur for egen bolig.

Under saksbehandling har rådmannen vurdert tomter der det er mulig å knyte til offentlig vann- og avløpsnett som ikke berettiget tilskudd. Dette uavhengig om selve tomten er kommunal eller privat.

## **RETNINGSLINJER FOR TILDELING AV TILSKUDD TIL BOLIGBYGGING I LYNGEN.**

Vedtatt i Lyngen kommunestyre 01.03.2016, sak 12/16. Pkt 10 vedtatt i K-sak 104/16 i møte 27.09.2016.

### **Generelt**

Lyngen kommune ønsker med dette tilskuddet å stimulere til nybygging for å øke bosettingen i kommunen.

### **Følgende retningslinjer gjelder:**

1. Tilskuddet skal benyttes til bygging av helårsbolig, og gis uavhengig av tidligere etableringer i andre kommuner.
2. Tilskuddet gis uavhengig av boligens størrelse.
3. Ordningen omfatter ikke øvrig påbygg, tilbygg eller renovering av allerede eksisterende bolig.
4. Søker skal være eier av boligen.
5. Søker trenger ikke være bosatt i kommunen på søknadstidspunktet.
6. Den som mottar tilskuddet, må bosette seg i boligen og være folkeregistret i kommunen.
7. Tilskuddet skal ikke benyttes til nedbetaling av annen gjeld.
8. Maksimum tilskudd til bolig utenom opparbeidet boligfelt er kr. 200 000,-. I opparbeidet kommunalt boligfelt er det gitt reduksjon i pris på tomt og ytterligere tilskudd vil ikke bli gitt. I privat opparbeidet boligfelt kan det også søkes om tilskudd. Ekstra tilskudd på kr. 50 000,-, gis for ekstra boenhet i bolig for fastboende.
9. Dersom boligen selges eller fraflyttes innen 5 år etter mottak av tilskudd, må tilskuddet tilbakebetales i sin helhet.
10. Bygging av bolig må være påbegynt innen 1 år etter innvilget tilskudd. Skjer ikke det, faller tilskuddet bort.

### **Saksbehandling:**

- Søknad om tilskudd sendes kommunen. Opplysningene i søknaden må være relevante i forhold til fastsatte vilkår for tilskuddordningen, og inneholde planskisse for bolig og tomt, kostnadsoverslag og finansieringsplan.
- Søknadsfrist: Fortløpende.
- Utbetaling av tilskudd skjer etter fremlagt ferdigattest.
- Ved utbetaling av tilskudd må søker være bosatt i kommunen.
- Søknaden avgjøres av rådmannen, med klagenemnda som klageinstans.
- Ordningen evalueres i 1. kommunestyremøte 2017.

**Fra:** Line van Gemert (Line.van.Gemert@lyngen.kommune.no)

**Sendt:** 21.09.2017 11:19:48

**Til:** Dan Håvard Johnsen; Ordfører Lyngen; Johnny Hansen; Sølvi Gunn Jensen; Karl-Arvid Brose; fskogeng@online.no; Eirik Larsen

**Kopi:** Leif Lintho; Inger-Helene Isaksen

**Emne:** SV: Ekstraordinær generalforsamling 27.10-2017

**Vedlegg:** OutlookEmoji-???.png

En annen ting jeg ønsker at vi diskuterer er ordning med boligtilskudd, da det er fremkommet en del frustrasjon fra enkelte søkere. Vi har tidligere diskutert boligfeltet på Ørnes. Er dette privat eller kommunalt? Mitt syn på saken er at så lenge det er private som selger tomter og får inntekt av salget, er dette ikke et kommunalt boligfelt. Dette må vi alle ha et syn på, når en saksbehandler sier at dette er et kommunalt boligfelt. Hva er rett? Er dette boligfeltet ikke kommunalt, kan vi ikke nekte å gi boligtilskudd til de som vil bygge i dette feltet og søknad må behandles på ny pga. saksbehandlingsfeil.

Pkt.8 i retningslinjer for tildeling av boligtilskudd sier følgende:

Maksimum tilskudd til bolig utenom opparbeidet boligfelt er kr. 200 000,-. I opparbeidet kommunalt boligfelt er det gitt reduksjon i pris på tomt og ytterligere tilskudd vil ikke bli gitt. I privat opparbeidet boligfelt kan det også søkes om tilskudd. Ekstra tilskudd på kr. 50 000,-. gis for ekstra boenhet i bolig for fastboende.

Tenker vi må få på plass en søknadsfrist for boligtilskudd, slik at søknader kan vurderes opp mot hverandre. Slik det praktiseres i dag gjelder "først til mølla"...

Mvh Line van Gemert